

Aan:

- Provinciale Staten van Zuid-Holland
- de raden van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid

Uw brief van	Verzenddatum	7 juli 2023	
Uw kenmerk	Dossier		
Reactie op	Zaaknummer	Z-21-385366	
Onderwerp	Ons kenmerk	D-23-2342574	(Gelieve bij correspondentie dit nummer te vermelden)
	Behandeld door	R. Schippers	

Begroting 2024 en jaarrekening 2022
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij sturen wij u de begroting 2024 en de jaarrekening 2022 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ). Het algemeen bestuur (AB) stelde beide documenten vast op 6 juli 2023.

Begroting 2024

De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Zuid-Holland Zuid werken met eenduidige kaders voor de begroting, de jaarlijkse kaderbrief. Daarnaast bepaalt de provincie Zuid-Holland elk jaar de provinciale (financiële) uitgangspunten voor de meerjarenbegroting van OZHZ. Het AB stelt vervolgens de begrotingsrichtlijnen vast. De voorliggende begroting 2024 is gebaseerd op de begrotingsrichtlijnen die het AB op 30 november 2022 vaststelde en op de actualisatie van de structurele effecten van de hogere loon- en prijsontwikkelingen over 2022 en 2023 en de loon- en prijsontwikkeling voor 2024. De in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) voorgeschreven algemene financiële en beleidsmatige kaders zijn opgenomen in deel I van de ontwerpbegroting. De begroting is meerjarig in evenwicht.

Bijgevoegd is ook de (geactualiseerde) bestuursnotitie voor het AB over de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting en de reactie daarop van OZHZ. Na bespreking van de ontwerpbegroting 2024 door het DB heeft u deze bestuursnotitie al eerder van ons ontvangen, conform artikel 59, vierde lid, van de Wgr. De ingekomen zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de begroting 2024. Nogmaals zij benadrukt dat OZHZ zich er evenwel goed van bewust is dat de gemeentelijke financiën onder druk (komen te) staan. Daarom blijven wij, in overleg met het bestuur en met de deelnemers, zoeken naar verdere mogelijkheden om het werk nog effectiever en efficiënter uit te voeren. Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar de bijgaande bestuursnotitie.

Jaarrekening 2022 en bestemming van het rekeningresultaat 2022

De jaarstukken 2022 bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). OZHZ doet hierin verslag van de uitvoering van de begroting 2022 en de daarin opgenomen speerpunten en prestatie-indicatoren. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde resultaten, zowel

beheersmatig als financieel. OZHZ rapporteerde al eerder dit jaar aan alle colleges over de uitvoering van de individuele jaarprogramma's 2022. De jaarrekening bevat de balans, programmarekening en specifieke verantwoordingen.

Gelet op het verwachte financiële tekort in 2023, waarover OZHZ de deelnemers in september 2022 al informeerde, besloot het AB het jaarresultaat 2022 (€ 117.000) deze keer niet te retourneren aan de deelnemers (standaardwerkwijze), maar gezien de bijzondere omstandigheden toe te voegen aan de algemene reserve als onderdeel van het weerstandsvermogen. De bijgaande bestuursnotitie over de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024 gaat hier onder ad 2) uitgebreider op in.

Het AB besloot voorts om genoemd financieel tekort te dekken uit de algemene reserve. Wel ontstaat hiermee de situatie dat het weerstandsvermogen niet meer toereikend is in relatie tot het geactualiseerde risicoprofiel. Om de algemene reserve en daarmee het weerstandsvermogen weer op peil te brengen besloot het AB daarom tevens om de mogelijke toekomstige positieve resultaten over een periode van maximaal 4 jaar (2023 – 2026) te gebruiken voor de aanvulling van het weerstandsvermogen. Als blijkt dat na de periode van 4 jaar het op peil brengen van het weerstandsvermogen niet of slechts deels is gelukt dan zal alsnog een beroep worden gedaan op de deelnemers voor een aanvullende bijdrage conform de spelregels.

Voorafgaand aan het AB had OZHZ over de aanwending en vervolgens de aanvulling van het weerstandsvermogen afstemming met het Ministerie van BZK, de toezichthouder op de gemeenschappelijke regeling. Deze meldde dat het in algemene zin aan de gemeenschappelijke regeling en de deelnemers is om te komen met een dekkingvoorstel bij tekorten. Een weerstandsratio die tijdelijk onder de 1 uitvalt is op zich geen reden om preventief toezicht in te stellen. BZK kan er echter mogelijk wel een opmerking maken in zijn berichtgeving over het toezichtregime 2024 en in het toezicht op de begroting 2024 bezien of er inderdaad sprake is van een structureel en reëel evenwicht. En dus of de genoemde bijzondere omstandigheden die ten grondslag liggen aan het tekort echt eenmalig zijn of toch ook structureel voor tekorten kunnen zorgen. Belangrijk is dus dat de begroting 2024 en de meerjarenraming structureel in evenwicht zijn, zoals bij OZHZ ook het geval is.

Hoogachtend,

Namens het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid,

De secretaris,
Mr. R. Visser

Bijlagen:

- Begroting 2024 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 juli 2023
- Bestuursnotitie AB 6 juli 2023 inzake ingekomen zienswijzen en reacties op voorgenomen bestemming rekeningresultaat
- Jaarrekening 2022, vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 juli 2023

Deze brief is digitaal vastgesteld en is daarom niet ondertekend.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

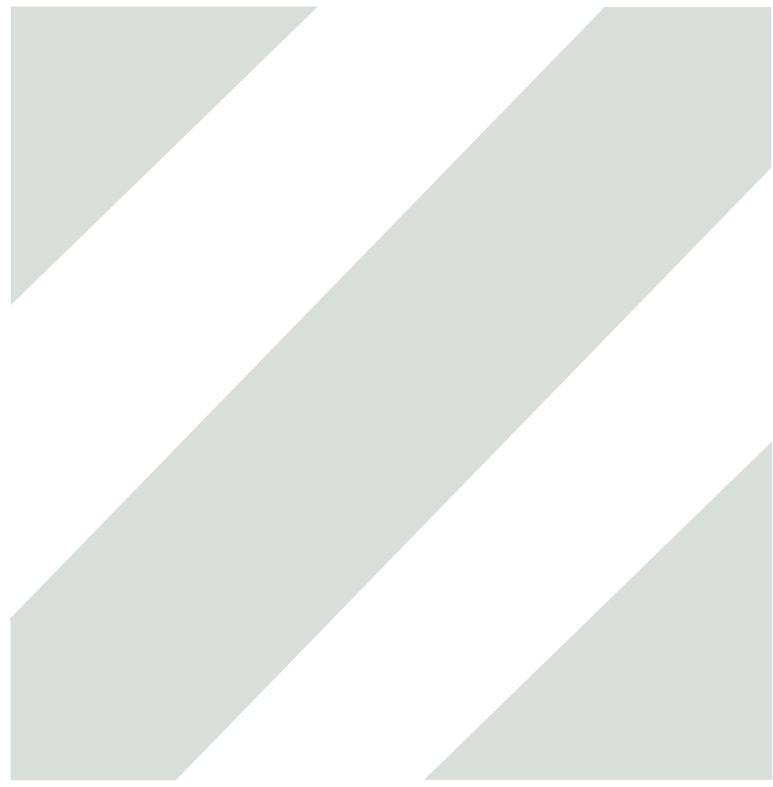

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

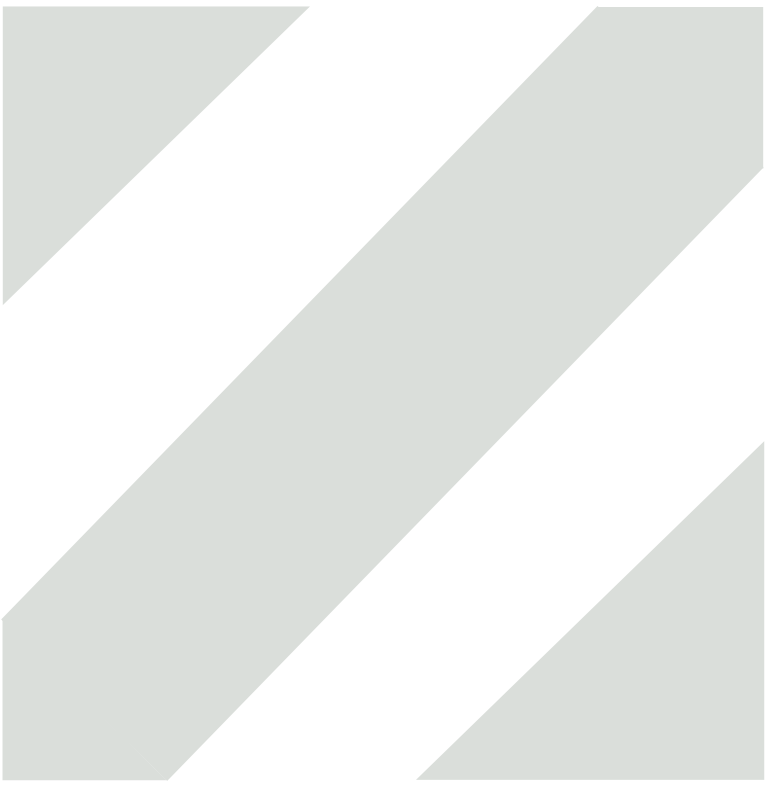
Jaarstukken 2022

Vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 juli 2023

Inhoud

Inleiding	4
I Jaarverslag	5
1. Programmaverantwoording	5
Voorwoord	5
1.1 Thema's	7
1.2 Dit deden wij voor Zuid-Holland Zuid	8
1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen	10
1.4 Kritische prestatie indicatoren	16
1.5 Wat heeft het gekost?	24
2. Paragrafen	31
2.1 Weerstandsvormogen en risicobeheersing	32
2.2 Onderhoud kapitaalgoederen	36
2.3 Financiering	37
2.4 Bedrijfsvoering	41
2.5 Openbaarheidsparagraaf	47
II Jaarrekening 2022	50
1. Balans per 31 december 2022	51
2. Programmarekening 2022	67
3. Wet normering topinkomens (WNT)	69
4. Begrotingsrechtmatigheid	71
Bijlage 1 Verbonden partijen	73
Bijlage 2 Overzicht taakvelden	74
Bijlage 3 Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen	75

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2022 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Hiermee doen wij verslag over de uitvoering van de begroting 2022. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde beheersmatige en financiële resultaten. Inhoudelijk wordt separaat, per opdrachtgever, gerapporteerd over de uitvoering van de jaarprogramma's 2022.

In de begroting 2022 hebben wij speerpunten en prestatie-indicatoren geformuleerd. In het jaarverslag sluiten wij hierop aan en gaan we in op de resultaten.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording (wat willen we, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?) en de verplichte paragrafen. De jaarrekening bevat de balans, programmarekening en specifieke verantwoordingen.

I. Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

Voorwoord

2022 was het jaar van veel samenwerken. Van het samenwerken met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Maar ook het samenwerken met collega's; en dat kon gelukkig weer veel vaker 'in levenden lijve' op kantoor. Dat is een goede ontwikkeling gezien de grote opgaven waar we met elkaar voor staan om de regio veilig, gezond en duurzaam te houden.

In deze jaarrekening ligt uiteraard de focus op het financieel resultaat van 2022. We komen uit op een klein positief saldo. In deze tijd van oplopende inflatie en stijgende kosten iets om trots op te zijn.

Er is veel werk verzet in het afgelopen jaar. Teveel om in dit voorwoord volledig te zijn. Toch noem ik er een paar. Zo werden

de resultaten van het moestuinonderzoek Pfas bekend en kregen moestuin eigenaren nieuwe adviezen. Deze stoffen horen niet thuis in ons milieu, niet in ons water en niet in ons voedsel. Wij blijven ons dan ook gezamenlijk inzetten om deze uitstoot te stoppen.

Milieucriminaliteit raakt ook onze regio. We hebben te maken met mestfraude, illegale handel in en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, afvalcriminaliteit en gesjoemel met bodem- en grondstromen. De effecten zijn niet altijd direct zichtbaar, maar hebben zeer grote gevolgen voor de omgeving, de economie en onze volksgezondheid. Inspecteurs van de vijf omgevingsdiensten van Zuid-Holland controleerden samen afvalbedrijven om deze vorm van criminaliteit tegen te gaan.

OZHZ ging met gemeenten aan de slag met de 3-30-300 regel. Een vuistregel om slimme keuzes te maken op het gebied van klimaat adaptief bouwen. Met deze regel meet je namelijk drie dingen: Eerst of je vanuit elke woning drie bomen ziet. Dan of 30% van een wijk in de schaduw van een boom valt. En daarna of vanuit elke woning op 300 meter afstand een verkoelend parkje is.

Er is het afgelopen jaar al ingezet op de label C-verplichting van kantoren en deze activiteiten gaan in 2023 onverstoord door. In 2023 mogen kantoren alleen gebruikt worden als ze minstens Label C hebben. Een speciaal team van energietoezichthouders bij OZHZ controleert bedrijven hierop. Bij kantooreigenaren die niet in beweging komen, starten zij een handhavingstraject. Tegelijkertijd zijn er

ook trajecten voor eigenaren en ondernemers die juist graag méér willen doen dan verplicht.

Samen met de andere omgevingsdiensten zijn en blijven we op zoek naar deskundige collega's met een passie voor hun omgeving. Met de slogan 'de betere wereldbaan' slaan we de handen ineen en promoten we ons werk aan nieuwe collega's.

In het afgelopen jaar is OZHZ overgegaan op een heel nieuw zaaksysteem: Open Wave. Collega's zijn opgeleid en de zogenaamde key-users hebben ervoor gezorgd dat de overgang naar het nieuwe systeem goed is verlopen. Complimenten hiervoor.

Dank en waardering voor alle medewerkers die zich in 2022 hebben ingezet voor een veilig, gezond, duurzaam en leefbaar Zuid-Holland Zuid!

Meindert Stolk

voorzitter OZHZ

1.1 Thema's

Veiligheid

OZHZ draagt bij aan een veilige regio. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk gevolgen hebben voor de veiligheid van bewoners in de omgeving. Dit doen wij door in een vergunning vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Samen met bijvoorbeeld de veiligheidsregio worden risicoanalyses gemaakt om onveilige situaties zoveel als mogelijk te voorkomen. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden.

Duurzaamheid

OZHZ draagt bij aan een duurzame regio. Dit doen wij door advies te geven over een bewuster (her)gebruik van energie en grondstoffen om schade aan het milieu te voorkomen. De omgevingsdienst adviseert over energiebesparing aan bedrijfstakken zoals bijvoorbeeld zorginstellingen, scholen en bedrijven in de agrarische sector. OZHZ denkt met gemeenten mee over een duurzame inrichting van de ondergrond en omgeving. We streven hierbij naar een goede balans tussen omgevingskwaliteit en ruimte voor economische ontwikkelingen.

Gezondheid

OZHZ draagt bij aan een gezonde omgeving. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk schadelijke effecten hebben op de gezondheid van omwonenden of het milieu. Dit gebeurt door vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden. Bij het reinigen van vervuilde bodem adviseren onze deskundigen over hoe dat zo goed mogelijk en zonder risico's voor de gezondheid kan. Daarnaast toetsen wij ook de saneringsplannen van gemeenten en bedrijven.

Leefbaarheid

OZHZ draagt bij aan een leefbare regio door in de woonomgeving overlast die bewoners een gevoel van onbehagen geeft, te signaleren en aan te pakken. OZHZ houdt toezicht op bedrijven en behandelt klachten van inwoners over milieuoverlast. Daarnaast ondersteunen wij een aantal gemeenten met toezicht en handhaving bij bijvoorbeeld evenementen. De bescherming van natuurgebieden (de groene handhaving) is een speciale taak die OZHZ uitvoert voor de hele provincie. Ook op het gebied van geluid heeft OZHZ een rol. Geluidoverlast is een breed begrip. Wat voor de ene inwoner gezellige muziek is, kan voor een andere persoon irritante herrie zijn.

2022

Dit deden wij voor onze gemeenten en provincie

Jaarstukken

Wat deed OZHZ?

Voor de inwoners en ondernemers

Bekijk de online jaarverslagomgeving van OZHZ. U leest daar het hele jaar door over de laatste vergunningsprocedures en toezichtsacties. We nemen u ook mee in onze verhalen over de meest actuele onderwerpen. Van het rustig wonen langs de snelweg tot aan ondermijning. Hoe de woonwijk van de toekomst eruit ziet tot aan toezicht op de jacht. U leest interviews met experts en ziet wat onze adviezen in de praktijk betekenen.

Het is de online omgeving waar iedereen kan zien wat OZHZ betekent voor de leefomgeving. U, maar ook iedere inwoner, ondernemer, raadslid, ambtenaar of samenwerkingspartner. Binnen de omgeving klikt u verder als u meer wilt weten over wat we gedaan hebben in een bepaalde gemeente of vanuit een van onze programma's. Ook kunt u alvast doorklikken naar 2023. Wij geven u graag een goed beeld.

Scan de bijgaande QR-code met uw mobiele telefoon of kijk op www.ozhz.nl/jaarverslag-2022/

1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen

In dit hoofdstuk doet OZHZ verslag van de belangrijkste ontwikkelingen die op dit moment spelen. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- De Omgevingswet
- De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB)
- De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten
- De Energieagenda
- Uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond
- De aanpak van ondermijning
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Versterking en doorontwikkeling van de VTH-taken

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Hoe OZHZ de Omgevingswet implementeert, staat in het jaarplan van de Ontwikkelaanpak 2022 - 2025. De voorbereidingen doet OZHZ samen de provincie Zuid-Holland, gemeenten, andere omgevingsdiensten en de ketenpartners in de regio, zoals de GGD, de waterschappen en de veiligheidsregio.

Het programma Omgevingswet richtte zich in 2022 vooral op:

- Het inrichten en aanpassen van systemen en processen voor de uitvoering van de VTH-taken, waaronder ook de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
- Het maken van uitvoeringsafspraken met de opdrachtgevers.
- Het ontwikkelen van verdiepende kennis, het opdoen van ervaring en het ontwikkelen van producten.
- Het voorbereiden op de veranderende uitvoering van de VTH-taken.
- De implementatie van een nieuw VTH-systeem.

In 2022 werkte OZHZ aan de basisinrichting voor de VTH-taken en legde relevante koppelingen aan met onder meer het DSO. Samen met opdrachtgevers is voor de prefase de behandeldienst ingesteld voor de taken die OZHZ uitvoert. Zo kan OZHZ daadwerkelijk een aanvraag, melding en/of informatieplicht via het DSO ontvangen. De afgelopen periode vonden diverse (keten) testen voor OZHZ-taken plaats, waarmee OZHZ in 2023 ook doorgaat. Ervaring leert voorsnog dat de techniek de ene keer wel, de andere keer niet werkt. Zonder duidelijke oorzaak. Langzaam zijn steeds meer gemeenten in de regio aangesloten op het DSO, maar nog niet allemaal. Het 1 op 1 testen veronderstelt wel dat de benodigde technische aansluitingen bij alle opdrachtgevers gereed zijn.

OZHZ bereidde zich in 2022 verder voor op de veranderende uitvoering van de VTH-taken. Zo is een voorstel voor milieuleges ontwikkeld in het Regiobrede project Omgevingswet. Alle gemeenten hebben dit voorstel overgenomen in de aanpassing van hun legesverordening. Het voorstel kreeg ook landelijke bekendheid via ODNL. Op verzoek presenteert OZHZ, samen met de Omgevingsdienst Midden-Holland, in maart 2023 het voorstel voor milieuleges op het landelijke VNG-belastingcongres.

Ook werkte OZHZ de afgelopen maanden aan andere aspecten van de Omgevingswet. Zo zijn bijvoorbeeld de standaardbrieven voor VTH-taken gereed en kregen de toezichthouders oefensessies over de nieuwe plichten. Ook zorgde OZHZ voor de belangrijkste aanpassingen van het bedrijvenbestand: de omslag van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten.

Periodiek vinden met elke opdrachtgever gesprekken plaats over de implementatie van de Omgevingswet en het maken van nieuwe regiobrede afspraken over de uitvoering van taken. Deze afspraken gaan over de wijze waarop OZHZ het werk zal uitvoeren en wat wel en niet de rol van de omgevingsdienst is. Denk aan onderwerpen zoals het omgevingsplan, samenwerking bij vergunningverlening, omgevingsoverleg en participatie. Al in augustus 2022 is bovendien een model-mandaatbesluit toegestuurd aan alle gemeenten. Het is nu aan de individuele colleges om de mandaten te laten vaststellen en bekend te maken. Dat staat voor 2023 op de rol.

In 2023 gaat OZHZ door met het programma Omgevingswet, maar wel in een afgeslankte vorm. Hierbij is de lijn: wat klaar is, is klaar. Tot nu toe is het nodige gedaan. OZHZ is in de basis klaar voor de uitvoering van de VTH-taken. En uitstel of niet, OZHZ investeert blijvend in de cultuurkant van de Omgevingswet, met het accent op de kernwaarden 'samenwerken' en 'denken in oplossingen en mogelijkheden'. Hierbij gaat het niet meer om het denken in pilots, maar om het nu al toe te passen in de praktijk. Denk aan deelname aan initiatieven- en omgevingstafels van opdrachtgevers of bijvoorbeeld advisering bij bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte of pilots omgevingsplannen en de 'ja-mits-houding'.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb treedt niet eerder in werking dan de Omgevingswet. Dat betekent dat ook de inwerkingtreding van de Wkb opschuift.

OZHZ voert bouwtaken uit voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden en voor de provincie Zuid-Holland. De Wkb in deze eerste fase (gevolgklasse 1) heeft effect op de taakuitvoering voor en de budgetten van de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. In de begroting 2024 neemt OZHZ informatie op over de financiële impact van de Wkb. Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2024 voor Alblasserdam en Dordrecht. Met de andere gemeenten wisselt OZHZ informatie uit over de implementatie van deze nieuwe regelgeving, zoals afgesproken in het AB.

Momenteel zijn 2 proefprojecten Wkb in Dordrecht in voorbereiding. De processen die OZHZ vastlegde worden op deze manier getoetst aan de praktijk. Ook de komende tijd blijven OZHZ en gemeenten kennis over de wet en ervaring met de proefprojecten uitwisselen.

De stuurgroep van het regionale project Omgevingswet keurde het Beleidskader toezicht en handhaving bouw onder de Wkb Zuid-Holland Zuid goed. De stuurgroep bood het beleid vervolgens ter vaststelling aan de gemeenten aan. OZHZ neemt de hoofdlijnen van dit beleid op in het RUN.

De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. De bodemsaneringstaak is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. OZHZ gaat deze taak daarom vanaf dan uitvoeren voor alle gemeenten en bereidde zich daarop voor in 2022. De bodemtaken veranderen op inhoud, bevoegd gezag en financiering. Deze situatie maakt keuzes nodig voor het uitvoeren van deze taken. De gemaakte keuzes komen in nieuw beleid: een uitvoeringskader voor vergunningverlening en het toezicht en handhaving op de bodemtaken. Hierbij sluit OZHZ zoveel mogelijk aan op de systematiek van de Nota VTH-beleid gemeentelijke taken Zuid-Holland Zuid. Om de inzet voor de bodemtaak te reguleren ontwikkelt OZHZ thans samen met gemeenten en provincie een risicomodel (RUN-bodem) voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dat verkeert nu in een proeffase. Zodra meer bekend is over de daadwerkelijke datum waarop de bodemtaken overgaan zal OZHZ de planning actualiseren.

Rijk, IPO, VNG en UvW overlegden langere tijd met elkaar over het financieren van de overgaande bodemtaken. Inmiddels is duidelijk dat de rijksoverheid geen middelen beschikbaar stelt in het gemeentefonds voor de apparaatskosten van de bodemtaken die naar gemeenten overgaan. Het ministerie zal de uitvoering monitoren, echter zonder toezeggingen.

De afgelopen jaren is de financiering van de overgaande gemeentelijke bodemtaken steeds onderwerp geweest in de begrotingsrichtlijnen, die OZHZ jaarlijks meegeeft aan de opdrachtgevers. Daarbij is steeds uitgegaan van een globaal bedrag van circa € 800.000 voor de toekomstige gemeentelijke bodemtaken. In de begroting 2023 van OZHZ is dit bedrag verminderd op het provinciale jaarprogramma. Vanuit de onzekerheid over de taakuitvoering en financiering vanuit het Rijk is € 500.000 structureel en € 300.000 incidenteel toegevoegd aan de gemeentelijke jaarprogramma's. OZHZ ziet 2023 en 2024 nadrukkelijk als overgangsjaren. Doel is om aan de hand van de eerste ervaringen met de Omgevingswet meer inzicht te krijgen in de omvang van de uitvoering en de beschikbare middelen. Op basis van dit inzicht zal OZHZ op een later moment structurele afspraken over uitvoeringsbeleid en benodigde middelen maken. Door het verschuiven van de ingangsdatum van de Omgevingswet naar 1 januari 2024 blijft de provincie bevoegd gezag voor de bodemtaken en ook budgettair verantwoordelijk.

De Energieagenda

OZHZ controleert of bedrijven de verplichte energiebesparingen doorvoeren én stimuleert het toepassen van energiebesparende en opwekkende maatregelen. Hierbij wisselt OZHZ toezichthoudende maatregelen (60% van de taken) af met stimulerende maatregelen (40%). Om de energiedoelen in de drie RES-en te behalen, stelde OZHZ de Energieagenda op. Hiervoor is in totaal structureel circa € 1,1 miljoen nodig. Daarover zijn nu voor bijna € 880.000 financiële afspraken gemaakt. Hoewel het budget dus niet toereikend is om het programma in de volle breedte uit te voeren, is het wel een toename van ruim 30% ten opzichte van 2021.

Nog niet elke gemeente nam de Energieagenda in 2022 volledig en/of structureel op in het jaarprogramma. Ongeveer € 210.000 (bijna 25%) werd gefinancierd door middel van incidentele offertes. De continuïteit van de E-agenda is hiermee nog niet geborgd. OZHZ kan daardoor de benodigde extra capaciteit alleen verwerven door extern in te huren. Dit brengt risico's met zich mee voor continuïteit, prijs en kwaliteit. Ook kan OZHZ in de eigen organisatie minder kennis en bekendheid met de lokale situatie opbouwen. Voor de deelnemers betekent dit dat nog niet is geborgd dat de verplichte energiebesparingsdoelstellingen worden behaald.

In 2022 kwamen middelen ter beschikking ter ondersteuning van de E-agenda, zoals de Specifieke Uitkering (Spuk) Energiebesparing en VUE3 (Versterkte Uitvoering Energiebesparings- en informatieplicht). Deze laatste subsidieregeling maakt het mogelijk om extra capaciteit in te zetten op extra toezichtstaken. Het totale budget van VUE3 voor alle gemeenten in de regio bedraagt ongeveer € 225.000 voor twee jaar. De Spuk is een rechtstreekse uitkering van het ministerie EZK aan omgevingsdiensten om energietoezicht te versterken. Het gaat hierbij om een eenmalige uitkering voor energiebesparingsplicht van ETS (European Union Emissions Trading System) bedrijven en om een meerjarige uitkering die met name bedoeld is voor extra capaciteit en kennisopbouw.

In 2022 bleek het lastiger om nieuwe koplopers te vinden. Het totaal aantal bedrijfsbezoeken via het stimulerend spoor liep daarom wat achter op schema. De animo voor de energiescans is minder, mede door capaciteitsproblemen bij bedrijven. Vanuit de branche-aanpak was veel aandacht voor kantoren (energielabel C-verplichting). OZHZ stuurde nogmaals een stimulerende brief, schafte een tool aan om een nauwkeuriger beeld van de data te krijgen en bereidde het toezicht en de handhaving voor (voor 2023). Daarnaast pakte OZHZ de

branches detailhandel en zorg op in 2022. OZHZ organiseerde ook weer bijeenkomsten bij bedrijfsterreinen om bedrijven te inspireren om te verduurzamen: in Molenlanden, Alblasserdam, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht.

De innovatietafels in de regio gaan o.a. over waterstof. OZHZ is vroegtijdig met ondernemers in gesprek om de innovatie vanuit regulering mogelijk te maken. Met steun van de provincie organiseerde OZHZ een kennis- en innovatietafel startbijeenkomst met als thema Zon Op Dak. OZHZ bouwde de website platformduurzamebedrijven.nl verder uit, zodat de koplopers hun ambassadeursrol verder kunnen tonen en andere ondernemers kunnen inspireren.

Uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond (BRO)

Vanaf 1 januari 2018 geldt de Wet op de Basisregistratie Ondergrond (BRO). De wet maakt het mogelijk om bodem- en ondergrondgegevens via een digitaal loket op te vragen en aan te leveren. Het BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw, zoals resultaten van booronderzoeken en grondwatermonitoringen.

Overheden zijn wettelijk verplicht de BRO te gebruiken. Bij nieuwe plannen waarbij er inzicht in de bodem moet zijn, moeten gemeenten de BRO raadplegen en de beschikbare informatie toetsen op bruikbaarheid. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het inwinnen en bijhouden van gegevens in de BRO en voor het borgen van de kwaliteit. Het Ministerie van BZK volgt de implementatie en er geldt een verplichting tot verantwoording voor gemeenten.

In 2019 is onderzocht welke rol OZHZ kan spelen in de uitvoering van deze taken. Vervolgens zijn hierover afspraken gemaakt met de gemeenten (met uitzondering van Gorinchem en Molenlanden) om de BRO-taken te gaan uitvoeren. Geconstateerd moeten worden dat de uitvoering nog niet overeenkomt met de beoogde planning, wat resulteert in een onderbesteding gedurende dit verantwoordingsjaar. De oorzaak moet vooral gevonden worden in de kwaliteit en kwantiteit van de aan de uitvoerende dienst aan te leveren informatie. Voor het begrotingsjaar 2023 is het streven er dan ook vooral op gericht in samenwerking met de partners te komen tot een adequate evaluatie met daaruit voortvloeiende verbeterpunten.

Aanpak van ondermijning

In 2022 is de aandacht voor ondermijnende (milieu-)criminaliteit, zowel vanuit het Rijk, de provincies als gemeenten, toegenomen. De bestuurlijke aanpak van ondermijning is een grotere rol gaan spelen, naast de strafrechtelijke aanpak. OZHZ neemt actief deel aan kennis- en netwerkbijeenkomsten die door de provincie en het RIEC worden georganiseerd. Er is een toenemende vraag om de inzet van OZHZ bij ondermijningsacties. Bij deze acties werkt OZHZ, samen met zijn ketenpartners, mee aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit, onder andere op bedrijventerreinen en een recreatiepark. Via het DRIOB (Dynamisch Regionaal Ondermijningsbeeld) is er een uitwisseling met DCMR van informatie over ondermijnende criminaliteit binnen de automotive-branche. Met TRACK (onderdeel van het RIEC) heeft OZHZ een partner die netwerkanalyses en risicoanalyses aanbiedt. Ook denkt OZHZ met de gemeenten op strategisch en regieniveau mee over de aanpak van ondermijning en wordt samengewerkt met partijen zoals het RIEC en andere omgevingsdiensten.

Vanuit het project Ontwikkelaanpak ondermijning 2022-2025 werkt OZHZ aan de bewustwording van de medewerkers voor signalen van ondermijning. Zij leren signalen herkennen en worden aangespoord om deze vervolgens te melden. Daarna worden de signalen door het ondermijningsteam opgepakt en ingebracht in de casusoverleggen met de gemeenten en de andere ketenpartners.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

ZZS hebben negatieve effecten op mens en milieu. Voor ZZS is - terecht - veel maatschappelijke aandacht. Voorbeelden van ZZS zijn PFAS, GENX en lood. Vanwege de negatieve effecten van ZZS geldt voor bedrijven een inventarisatie- en minimalisatieverplichting. OZHZ heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in opleiding en kennisuitwisseling. Daarbij werkt OZHZ nadrukkelijk samen met de waterschappen. De grotere afvalverwerkers rapporteren hoe zij invulling hebben gegeven aan de inventarisatie- en minimalisatieverplichting. OZHZ beoordeelt deze rapportages. Voor overige bedrijven, waar ook gemeentelijke bedrijven onder vallen, ontwikkelt OZHZ een branchegerichte aanpak. OZHZ richt zich daarbij eerst op de branches met de grootste ZZS-relevantie. Na een succesvolle test van een 'ZZS-tool' gebruikt OZHZ deze structureel bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiermee kan snel inzicht worden gekregen in de aanwezigheid van ZZS. Ook landelijk hebben ZZS de nodige aandacht gekregen. In het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 12 oktober 2022 bijvoorbeeld heeft de staatssecretaris de wens van IPO en VNG ingewilligd om ZZS decentraal een prominente plek in het impulsprogramma te geven. Deze 'impuls' moet leiden tot een voorstel in het eerste kwartaal van 2023.

Versterking en doorontwikkeling van de VTH-taken

In 2020 en 2021 zijn onderzoeken uitgevoerd naar de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door omgevingsdiensten. Landelijk door de Commissie Van Aartsen, de Algemene Rekenkamer, de Strategische Milieukamer (het Dreigingsbeeld milieucriminaliteit), en dichterbij huis door de provincie Zuid-Holland. OZHZ pakt het vervolg op deze onderzoeken op in de periode 2022 – 2025, samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland, de gemeenten en de provincie.

Landelijk traject versterking VTH-taken

De Commissie Van Aartsen onderzocht primair welke verbeteringen nodig zijn in het totale VTH-systeem en deed daartoe aan aantal aanbevelingen. De onderzoeken van de Algemene Rekenkamer en het Dreigingsbeeld gaan over de kwaliteit en het gebruik van data bij de aanpak van milieucriminaliteit. Inmiddels is het Interbestuurlijke Programma (IBP) beschikbaar waarin de programma-aanpak staan, uitgewerkt in 6 pijlers (met tussen haakjes de trekkende instantie):

- Robuuste omgevingsdiensten en financiering (VNG).
- Bestuursrechtelijk en strafrechtelijke handhaving en vervolging (J&V).
- Informatie-uitwisseling en datakwaliteit (I&W).
- Kennisinfrastructuur (ODNL).
- Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving (IPO).
- Monitoring kwaliteit milieutoezicht (I&W).

Subsidieaanvraag IBP

Om in het najaar van 2022 met het IBP te kunnen starten is een subsidieregeling opgesteld die een specifieke uitkering (SPUK) aan alle 29 omgevingsdiensten mogelijk maakt van in totaal € 15 miljoen. Voor OZHZ gaat het om een bedrag van € 300.000 tot € 600.000. De subsidieperiode loopt tot eind 2023. De subsidieaanvraag van OZHZ is in november goedgekeurd door het ministerie van I&W voor een bedrag van ongeveer € 600.000. De Rijksbijdrage is nadrukkelijk bedoeld om extra activiteiten uit te voeren, en komen daarmee boven op de middelen die de gemeenten en provincies beschikbaar stellen aan de omgevingsdiensten. De in de subsidiebeschikking opgenomen onderwerpen en projecten stemde OZHZ af met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten en met ODNL. Met de name projecten in het kader van de doorontwikkeling van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten zijn opgenomen: de arbeidsmarktcampagne ('De Betere Wereldbaan' en samenwerking met de Hogeschool InHolland), beter gebruik van data ('datalab' (multidisciplinair team dat informatieproducten ontwikkelt, zoals het energiedashboard) en Inspectieview Milieu), het opstellen van een afwegingskader met het

Functioneel Parket, anonimisering van VTH-documenten, implementatie van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV), implementatie van de Landelijke handhavingstrategie en risicoanalyse en opleidingen voor toezichthouders in het nieuwe Team Energietoezicht.

ODNL heeft een eigen subsidieaanvraag ingediend ten behoeve van financiering van de regierol op activiteiten uit het IBP, de pilots voor visitatie (welke begin 2023 zijn afgerond), de doorontwikkeling van de ODNL-academie, het instellen van een frontoffice ODNL voor informatie en communicatie, het voorbereiden van onderdelen van de kennisinfrastructuur VTH en data en informatieverzameling.

Bestuurlijke opdracht Zuid-Holland

De verkenning van de provincie Zuid-Holland heeft geleid tot een bestuursopdracht van de dagelijkse besturen van de 5 omgevingsdiensten in Zuid-Holland. De bestuurlijke opdracht is geoperationaliseerd naar plannen van aanpak die door de bestuurlijke begeleidingsgroep op 4 juli 2022 zijn vastgesteld. Deze gaan over de volgende thema's:

- Arbeidsmarkt.
- Informatievoorziening.
- De Altijd Actuele Digitale Vergunning.
- Kennis en kennisinfra Circulair en Energie.
- Kennis en kennisinfra Milieucriminaliteit.
- Toekomstverkenning VTH (overige kansrijke onderwerpen).

Binnen het proces is nadrukkelijk oog voor de samenhang met het IBP en de SPUK-subsidieverlening, zoals hierboven beschreven. Begin 2023 hebben de directeuren van de vijf omgevingsdiensten aan de bestuurlijke begeleidingscommissie gerapporteerd over de voortgang. Het AB neemt hiervan in april kennis.

De acties die de omgevingsdiensten in Zuid-Holland ondernemen, haken vooral aan bij drie van de zes pijlers uit het IBP. Soms lopen ze er bewust op vooruit, soms is het beter actie uit het IBP af te wachten. Dat geldt met name voor pijlers 1 en 6 van het IBP:

	Thema's OD's ZH		Pijlers IBP
1	Arbeidsmarkt		1 Robuuste omgevingsdiensten en financiering
2	Informatievoorziening & digitalisering		2 Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
3	Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)		3 Informatie-uitwisseling en datakwaliteit
4	Kennis- en kennisinfra Circulair en energie		4 Kennisinfrastructuur (inclusief arbeidsmarkt)
5	Kennis- en kennisinfra Milieucriminaliteit		5 Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
6	Overig, i.c. 'duurzaamheidsetalage'		6 Monitoring kwaliteit milieutoezicht

1.4 Kritische Prestatie indicatoren (KPI's)

1.4.1 Algemeen

OZHZ voert zijn wettelijke taak uit in mandaat van gemeenten en provincie Zuid-Holland. Met de deelnemers zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Wel onderschrijft het bestuur het "preferred suppliership" van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen.	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma.	Realisatie PZH (92,4%) Er is sprake van onderbesteding, maar realisatie blijft binnen bandbreedte.
		Realisatie gemeenten (gewogen gemiddelde 101,7%) Er is sprake van een overbesteding, maar realisatie bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.	Jaarrapportage 2022 en voortgangsrapportages 2022 conform planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats; 2 maal per jaar met wethouders; 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.

OZHZ voldoet voor de taken die zij in mandaat uitvoert voor de deelnemers, aan de kwaliteitscriteria. Wel signaleert OZHZ dat voor de uitvoering van bepaalde specialismen de capaciteit beperkt is. Met het oog op de (landelijk gevoerde) discussie over de robuustheid van omgevingsdiensten (InterBestuurlijk Programma Versterking VTH) is het voor OZHZ de vraag of door deelnemers niet méér geïnvesteerd zou moeten worden in bepaalde specialistische (wettelijke) taken, dan wel of bepaalde specialistische taken anders georganiseerd zouden moeten worden op de schaal van de provincie Zuid-Holland, of zelfs op landelijke schaal. In 2023 zal OZHZ hierover een besluit nemen in overleg met de deelnemers.

Bijna alle opdrachtgevers zijn binnen de afgesproken bandbreedte (90%-110%) van het budget gebleven. De gemeente Alblasterdam (89,6%) en Sliedrecht (89,9%) zijn net onder de bandbreedte uitgekomen. OZHZ heeft op individuele basis afspraken gemaakt over de verrekening van over- en onderbestedingen met alle opdrachtgevers.

De realisatie van de provinciale omzet is achtergebleven bij de planning (92,4%). Deze lagere uitputting betreft alle taakvelden, met in het bijzonder de vergunningsactiviteiten.

Dit wordt gecompenseerd door een hogere realisatie op de gemeentelijke wettelijke taken (101,7%). Het beeld varieert sterk per opdrachtgever. Meer specifiek is er een toenemende vraag naar vergunningen bouw. Hier staan hogere legesopbrengsten tegenover. OZHZ is in 2022 individueel met de opdrachtgevers in gesprek geweest over bijsturingsacties en de financiële consequenties.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 62,3%	De productiviteit bedraagt 61,2%
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%	Het overheadpercentage is 27,8%
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%	Het aandeel inhuur bedraagt 15,5%
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 6,6%

Productiviteit en overhead

De productiviteit bedraagt 61,2% en blijft dus iets achter de norm van 62,3%. Dit is voorzien in de begroting. Bij de units met achterstand is veelal sprake van een relatie met het ziekteverzuim, of het inwerken van nieuw personeel waarbij in de praktijk blijkt dat dit meer en meer druk zet op de productiviteit. Daarnaast is er sprake van de zogenoemde "bouwklas". Het verlies is opgevangen door een hogere productie en dus hogere omzet.

De lagere productiviteit komt ook tot uiting in een hogere overhead. Zowel eigen medewerkers als inhuur realiseren een aanzienlijke hoeveelheid indirecte uren. Naast het inwerken en ziekteverzuim is ook sprake van een aantal omvangrijke trajecten met een bedrijfsmatig karakter, zoals de invoering van het nieuwe werk concept, de implementatie van een nieuw VTH-systeem, de opschoning van het archief en de herstructurering van de organisatie. De overhead is daardoor tijdelijk hoger dan begroot. Dekking van deze omvangrijke trajecten vindt (deels) plaats uit specifiek hiervoor gevormde bestemmingsreserves.

Flexibele formatie en flexibele schil

Doelstelling is een gemiddelde flexibele schil van 10% en 90% eigen formatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden. Onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Ondanks succesvolle wervingsacties is ook in 2022 sprake van een relatief hoog aantal vacatures. Daarnaast is er sprake van een hogere inzet wat tot uitdrukking komt in een hogere productie en dus hogere omzet. Tot slot is er sprake van een aantal omvangrijke trajecten met een bedrijfsmatig karakter, zoals de invoering van het nieuwe werk concept, de implementatie van een nieuw VTH-systeem, de opschoning van het archief en de herstructurering van de organisatie waarvoor (deels) personeel is ingehuurd. Daarmee komt de flexibele capaciteit met 15,5% hoger uit dan de norm.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage was in 2022 met 6,6% hoger dan de norm van 5%. De oorzaken van het hoge verzuim zijn velerlei. Met de nieuwe arbodienst Bezig is de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Intensivering van het case-management en een breder aanbod aan ondersteuning voor de medewerkers (ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke of privésfeer) moet op termijn zijn vruchten gaan afwerpen. Vanaf augustus is te zien dat dit het geval is. In kwartaal 4 daalde het ziekteverzuim percentage van 7,06% naar 5,45% in december. Daarnaast stelde OZHZ een breder plan van aanpak op met lange en korte termijn acties om het ziekteverzuim structureel omlaag te brengen. OZHZ bespreekt ook dit met Bezig zodat ook zij als arbodienst naar de lange termijn hun rol kunnen nemen.

1.4.2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	<u>Regulier</u> : 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.	99% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
	<u>Uitgebreid</u> : 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.	91% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
	Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.	
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	99% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid:	Uit het klanttevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat de bedrijven tevreden zijn over de interactie met OZHZ. De interactie wordt als goed aangemerkt.
	Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Het betreft de milieuvergunning-procedures en vergunningen op het gebied van APV en bijzondere wetten.

Uit het klanttevredenheidsonderzoek via enquêteformulieren is naar voren gekomen dat de bedrijven die de enquête hebben ingevuld tevreden zijn over OZHZ. De samenwerking wordt als goed aangemerkt. Er zal in 2023 een verdiepingsslag plaatsvinden om meer beeld te krijgen van de daadwerkelijke respons op de enquête om de uitkomst in het juiste perspectief te plaatsen.

We hebben de norm voor tijdige reguliere procedures over geheel 2022 gehaald. Van de reguliere besluiten is, inclusief de eenmalige mogelijkheid van verlenging van de termijn, 99% binnen de wettelijke termijn afgegeven. Tevens zien we een inhaalslag bij de uitgebreide procedures die binnen termijn worden afgegeven. In de eerste periode (januari t/m april) werden 82% van de besluiten binnen termijn verleend. In de tweede periode (mei t/m augustus) is dit verbeterd naar 90%. Over geheel 2022 (januari t/m december) sluiten we af op 91%. De achterstand van 4% op de norm van 95% wordt bepaald door de achterstand uit de eerste periode en het geringe aantal uitgebreide procedures. In de laatste periode van 2022 zien we de doorwerking van de acties die we in de vorige perioden hebben genomen. We zien dat het inwerken van de nieuwe collega's z'n vruchten afwerpt, betere bewaking van de termijnen en het noodscenario dragen ook bij aan de grip op de termijnen.

1.4.3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en algemene regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

Ten aanzien van de toezichthoudende en handhavingstaken is de KPI toezichtdichtheid (TD) gedefinieerd als het percentage uitgevoerde preventieve controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma.

De KPI Naleving-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD = 100% NA-initieel $\geq 60\%$ ¹	TD grijs = 100% NA-initieel = 72%
	<u>Provincie Groen:</u> TD = 100% NA-initieel $\geq 80\%$ ²	TD groen = 94% NA-initieel groen = 81%
	<u>Provincie Bouw en sloop:</u> NA-initieel $\geq 90\%$ ³	NA-initieel = 79%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN⁴ milieu periodiek toezicht:</u> TD milieu = 100% NA-initieel $\geq 60\%$	TD = 103% NA-initieel = 53%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO en ML	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden. TD integraal = 100% NA-initieel $\geq 60\%$	TD = 100% NA-initieel = 44%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL en DO	<u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest):</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA-initieel $\geq 70\%$	NA-initieel = 90%

¹ De norm is nog niet formeel vastgesteld

² Idem

³ Idem

⁴ Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 93%
------------------	--	------------------

Provincie Grijs

TD: Het controleprogramma periodiek toezicht is compleet uitgevoerd.

NA-initieel: De naleving is hoger dan de norm en komt overeen met de realisatie in 2021. Zichtbaar is dat het aantal overtredingen van bijvoorbeeld gedragsvoorschriften is afgenomen. Dit impliceert dat de bedrijfsvoering bij de gecontroleerde bedrijven rondom bijvoorbeeld veiligheidsaspecten in de dagelijkse uitvoering onder controle is. Onjuist gebruik van al aanwezige en voorgeschreven voorzieningen wordt minder aangetroffen dan in vergelijking met de gemeentelijke bedrijven.

Provincie Groen

TD: De uitvoering van toezicht Groen blijft enkele procenten achter door het niet uitvoeren controles op de uitstoot van stikstof naar aanleiding van verschillende gerechtelijke uitspraken. Het toezicht op dit onderdeel is in afwachting van landelijk beleid.

Provincie Bouw en sloop

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm. De aangetroffen tekortkomingen worden met name in de bouwfase aangetroffen en hebben betrekking op constructieveiligheid rondom fundering en bovenbouw. De tekortkomingen waren beperkt in omvang en zijn op aanwijzing van onze inspecteurs direct in de bouwfase ongedaan gemaakt.

Gemeenten RUN-milieu periodiek toezicht

TD: De uitvoering van het periodieke toezicht is uitgevoerd zoals geprogrammeerd waarbij in een aantal gemeenten meer controles zijn uitgevoerd. Deze controles waren noodzakelijk in verband met afgegeven vergunningen of incidenten.

In de tweede bestuursrapportage gaven wij aan dat in het controleprogramma van gemeente Papendrecht werd ingegrepen i.v.m. de inzet op een probleemdossier. In het laatste kwartaal is echter in overleg met gemeente Papendrecht besloten om deze controles alsnog uit te voeren.

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm en is verslechterd ten opzichte van 2021. Dit komt wellicht doordat in 2021 het toezicht i.v.m. de COVID-pandemie op afspraak werd uitgevoerd en hierdoor minder overtredingen van gedragsvoorschriften werden aangetroffen. In vergelijking met de resultaten uit 2019 is het percentage hetzelfde gebleven. Het laat zien dat de bedrijven waar periodiek toezicht wordt uitgevoerd in het algemeen (onaangekondigde) toezichtdruk nodig hebben om de voorschriften te blijven naleven.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht (Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden)

TD: De uitvoering van het toezicht is uitgevoerd zoals afgesproken met de opdrachtgevers. In afstemming met gemeente Dordrecht zijn 30 van de 233 geplande periodieke controles niet uitgevoerd. Het toezicht vraagt bij vooral de locaties relevant voor brandveilig gebruik meer inzet dan in vergelijking met de jaren ervoor. Zichtbaar is dat meer opvolging en handhaving nodig is, maar dat er ook meer overtuigingskracht wordt verlangd van een inspecteur bij de eerste controle om de exploitant te laten bewegen de regels na te leven. Dit heeft een hogere capaciteit van OZHZ gevraagd dan op voorhand is begroot.

NA-initieel: De naleving is aanzienlijk lager dan de norm en is verslechterd ten opzichte van 2021. Het valt dit jaar op dat het beheer van installaties en voorzieningen bij veel instellingen onder de maat is. Het tijdig onderhouden of laten keuren van voorzieningen vindt niet plaats. De redenen hiervoor zijn verschillend. In de afgelopen periode werd het onderhoud uitgesteld i.v.m. COVID-drukke of door personeelstekort bij zowel de eigen organisatie als leveranciers. Ook het gebrek aan financiële middelen is soms hoorbaar. Een toename aan bestuursrechtelijke handhaving is zichtbaar en dit zal tevens nog effect hebben op het controleprogramma voor 2023

Gemeenten Bouw en Sloop (incl. asbest)

NA-initieel: De naleving van de regelgeving rondom met name het slopen en afvoeren van asbest is goed. Deze goede naleving is mede het gevolg van actieve inzet op gedragsbeïnvloeding. Door de inspecteur wordt bij aanvang van de werkzaamheden contact opgenomen met de opdrachtgever om de verplichtingen die bij de werkzaamheden behoren door te nemen. Dit zorgt ervoor dat de uitvoerders bewuster de voorschriften naleven.

1.4.4. Beoordelingen en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan zijn opdrachtgevers voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit te beoordelen van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de meest geëigende aanpak. OZHZ voert regulier een klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Beoordeling en beschikking bodem

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	95% (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de Awb-commissie, rechtbank en Raad van State.	100%
	80% van de zaken die bij Awb-commissie, Rechtbank en Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Niet van toepassing
Klanttevredenheid	Onderzoeksvraag: Kwaliteit product en samenwerking met OZHZ	Tevreden (45%) tot zeer tevreden (45%)

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 95% boven de norm van 90%.

Risicobeheersing

In 2022 is geen bezwaar en beroep ingesteld tegen besluiten die zijn genomen in het kader van het bodembeschermingsrecht. Ook heeft er geen behandeling van beroep bij de rechtbank of Raad van State plaatsgevonden. In zijn algemeenheid kan opgemerkt worden dat het niet vaak voorkomt dat rechtsmiddelen worden ingezet tegen bodem-besluiten. Er loopt momenteel nog wel een bezwaarprocedure maar die dateert al uit 2021.

Klanttevredenheid

In de verslagperiode is – conform de KTO-systematiek die de vijf omgevingsdiensten in de provincie Zuid-Holland gebruiken – de klanttevredenheid gemonitord. De meeste respondenten geven aan tevreden (45%) tot zeer tevreden (45%) te zijn over de samenwerking met OZHZ. Dit is gebaseerd op de reactie van 20 respondenten. Er zal in 2023 een verdiepingsslag plaatsvinden om meer beeld te krijgen van de daadwerkelijke respons afgezet tegen het de totale uitvraag om de uitkomst in het juiste perspectief te plaatsen.

1.5 Wat heeft het gekost?

De programmarekening 2022 sluit met een positief saldo van € 117.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 75.000) is er sprake van een voordeel van € 42.000.

Per saldo is sprake van € 566.000 aan hogere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022¹ uit de tweede bestuursrapportage. De hogere lasten betreffen de additionele productkosten (€ 266.000); de kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde hogere baten tegenover. Daarnaast de hogere personeelskosten (€ 343.000) die enerzijds samenhangen met de hogere omzet doordat is ingezet op het wegwerken van de achterstanden zoals in de tweede bestuursrapportage als actie was aangegeven. Anderzijds hangt een deel samen met de aanvullende aanwending van de reserve Cao ter dekking van de eenmalige uitkering in december 2022 die niet was voorzien. Er is eind 2022 een Rijkssubsidie aangevraagd en toegekend als eenmalige bijdrage in de loonkosten voor groene BOA's (€ 64.000) die niet was voorzien. Tot slot is er sprake van een aantal kleine afwijkingen die per saldo leiden tot hogere kosten (€ 21.000).

1.5.1 Resultatenrekening 2022

Onderstaand is de realisatie per begrotingspost weergegeven.

Resultatenrekening 2022

Programmarekening 2022 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2021	Begroting 2022 primair	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.182	2.212	2.212	2.212	-
Wettelijke taken	21.367	20.344	23.581	24.330	749
Offerte- en subsidietaken	3.761	2.881	2.482	2.517	34
Overige baten	7	-	3	28	25
Vergoedingen	-	-	-	-	-
Totaal baten	27.318	25.438	28.279	29.087	808
Lasten					
Personeelskosten	21.360	20.190	24.220	24.563	343
Kapitaallasten	315	419	423	410	13-
Ondersteuning SGD	1.808	1.890	1.803	1.700	103-
Huisvesting	485	524	273	253	20-
Overige bedrijfskosten	1.258	1.291	1.499	1.633	134
Additionele productkosten	2.393	1.398	894	1.161	266
Onvoorzien	154	129	148	107	41-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	27.772	25.839	29.260	29.826	566
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	454-	401-	981-	739-	242
Onttrekkingen aan reserves	1.571	405	1.056	856	200-
Toevoegingen aan reserves	850	4	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	267	0-	75	117	42
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	2.182	2.212	2.212	2.212	-

Bedragen x € 1.000

1.5.2 Baten

De totale baten komen € 808.000 hoger uit dan begroot.

¹ Waar in de tabellen in dit hoofdstuk wordt aangegeven 'Begroting 2022' is sprake van de bijgestelde Begroting 2022 uit de tweede bestuursrapportage.

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst.

De realisatie van de inwonerbijdrage (€ 2,212 mln.) is conform de begroting.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€ 749.000 hogere baten)

OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van financiële maandrapportages en de bestuursrapportages.

In 2022 hebben diverse opdrachtgevers extra budgetten beschikbaar gesteld voor opgaven op het gebied van woningbouw, APV, bodem en de energie agenda. Een groot deel heeft een incidenteel karakter. De begroting is daardoor tussentijds gewijzigd met € 3,237 mln.

De realisatie 2022 (€ 24,33 mln.) is hoger (€ 749.000) dan de bijgestelde begroting. Het verschil is een saldo van diverse over- en onderbesteding bij de individuele opdrachtgevers. In de laatste vier maanden heeft er nog een aanzienlijke toename van de productie plaatsgevonden ten opzichte van raming in de tweede bestuursrapportage.

De kosten die direct worden doorbelast naar de jaarprogramma's zijn € 342.000 hoger dan begroot. De overbesteding betreft hogere salariskosten door invulling van vacatures en extra inhuur die leidt tot hogere inhuurkosten. Dit betekent dat de totale urenomzet op de jaarprogramma's is toegenomen met € 407.000. De hogere omzet op de wettelijke taken staat in relatie tot hogere productie die in de laatste vier maanden is gerealiseerd.

Offerte- en subsidietaken (€ 34.000 hogere baten)

Adviezen en projecten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. De raming van de primaire begroting is doorgaans behoedzaam, vanwege het onzekere karakter van de omzet. In 2022 is echter de keuze gemaakt om de realisatie van de voorgaande jaren te betrekken bij de raming omdat in de praktijk is gebleken dat het volume, ondanks het incidentele karakter, toch elk jaar op een hoger niveau ligt. Op deze manier kan binnen de bedrijfsvoering van OZHZ beter worden ingespeeld op adviezen en projecten die vanuit de opdrachtgevers worden verstrekt. De begroting is in 2022 neerwaarts bijgesteld met € 399.000 op grond van de tussentijdse realisatie.

De realisatie van € 2,52 mln. is hoger uitgekomen (€ 34.000) dan de bijgestelde begroting. Aan de ene kant zijn de additionele productkosten (directe doorbelaste kosten aan opdrachtgevers) hoger uitgevallen (€ 266.000). Aan de andere kant is de urenomzet achtergebleven bij de raming in de tweede bestuursrapportage. Hier ligt een verband met de hogere productie die is gerealiseerd op de wettelijke taken in de laatste vier maanden. Tot slot is er eind 2022 een Rijkssubsidie aangevraagd en toegekend als eenmalige bijdrage in de loonkosten voor groene BOA's (€ 64.000) die niet was voorzien.

Overige baten (€ 25.000 hogere baten)

De overige baten hebben een incidenteel karakter. De hogere baten worden met name veroorzaakt door de ontvangen rentevergoeding bij de bank.

Overige vergoedingen (nihil)

Dit onderdeel is over 2022 niet van toepassing.

1.5.3 Lasten

De totale lasten komen € 566.000 hoger uit dan begroot.

Personeelskosten (€343.000 hogere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering (hoofdstuk 2.4).

De begroting is in 2022 tussentijds bijgesteld met € 4,03 mln. vanwege de inzet van flexibel personeel omwille van de extra omzet, invulling van vacatures en improductiviteit vanwege het inwerken van nieuwe medewerkers.

De totale personeelskosten 2022 bedragen € 24,56 mln. en komen daarmee hoger uit (€ 343.000) dan de bijgestelde begroting. De onderverdeling in eigen personeel en flexibele capaciteit is als volgt:

Personele lasten	Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Personelskosten intern	18.404	18.634	230
Flexibele capaciteit	5.816	5.929	113
Personele lasten	24.220	24.563	343
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

De kostenoverschrijding op het eigen personeel bedraagt € 230.000. De voornaamste afwijking is te zien op het onderdeel sociale lasten (€ 280.000). Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de eenmalige uitkering in december 2022 die niet was voorzien en anderzijds doordat veel medewerkers het IKB-budget in december 2022 hebben laten uitbetalen. De voornaamste overige posten zijn de lagere opleidingskosten (€ 24.000), de lagere reis- en verblijfkosten (€ 20.000), de lagere kosten voor gratificaties (€ 29.000). Tot slot is er sprake van hogere kosten (€ 23.000) door per saldo diverse minnen en plussen.

De inhuurkosten zijn € 113.000 hoger dan begroot. Belangrijkste reden is de hogere productie en dus hogere omzet die in de laatste vier maanden is gerealiseerd bij de wettelijke taken en de offertetaken.

Kapitaallasten (€ 13.000 lagere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden zijn het huurcontract inzake Post 120 en leasecontracten voor het wagenpark. Voor de omvang en samenstelling van de kapitaalgoederen wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 2.2).

De begroting is in 2022 tussentijds bijgesteld met € 4.000, op grond van de investeringskredieten. Deze hebben voor een belangrijk deel betrekking op het nieuwe werk concept met investeringen in huisvesting, meubilair en hardware.

De realisatie (€ 410.000) is iets lager dan de bijgestelde begroting (€ 423.000). Dit houdt verband met de iets lager uitgevallen investeringen.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet” overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

Ondersteuning Servicegemeente Dordrecht (SGD) (€ 103.000 lagere lasten)

De ondersteuning door de SGD heeft betrekking op de dienstverlening met betrekking tot ICT, personeelszaken, inkoop, verzekering en juridische diensten. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting neerwaarts bijgesteld met € 87.000. De bijstelling had voornamelijk betrekking op een overheveling van de variabele kosten naar de overige bedrijfskosten.

De realisatie 2022 bedraagt € 1,7 mln. en is lager dan begroot (€ 103.000). De lagere kosten worden veroorzaakt doordat de kosten van licenties niet op dit onderdeel zijn verantwoord, maar op het onderdeel Overige bedrijfskosten (daar is dan ook te zien dat de kosten hoger uitvallen dan begroot).

De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning SGD	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
ICT	1.417	1.331	-86
Personeel en organisatie	385	368	-17
Ondersteuning SGD	1.802	1.699	-103
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

Huisvesting (€ 20.000 lagere lasten)

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie post 120 te Dordrecht. In 2022 is de begroting tussentijds verlaagd met € 251.000 vanwege voornamelijk een huurkorting die over 2022 is bedongen van € 231.000. Deze huurkorting is opgenomen binnen de exploitatie en geeft een onderschijding op het onderdeel Huurkosten kantoorpand. De realisatie 2022 valt lager uit dan begroot (€ 20.000) door diverse kleine voordelen.

Tegenover deze onderschijding van de huisvestingskosten staat een overschrijding van het investeringskrediet Huisvesting en Meubilair (zie ook onderdeel Investeringsuitgaven in hoofdstuk 4). Dit is het gevolg van de administratieve verwerking die OZHZ moet toepassen conform het BBV. In de eerste bestuursrapportage van 2023 zal de administratieve verwerking worden doorgevoerd en om die reden een extra kredietaanvraag plaatsvinden.

Overige bedrijfskosten (€ 134.000 hogere lasten)

De overige bedrijfskosten hebben onder meer betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, Arbodienstverlening, kantoorbenodigdheden, facilitaire kosten en verzekeringen.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen verhoogd met € 208.000. Belangrijkste reden was de aanpassing van het VTH-systeem vanwege de invoering van de Omgevingswet, de invoering van het nieuwe werk concept en opschoning van het archief.

De realisatie 2022 (€ 1,633 mln.) komt met € 134.000 hoger uit dan bij de begroting. De hogere kosten worden voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten van licenties op dit onderdeel zijn verantwoord in plaats van op het

onderdeel Ondersteuning SGD (daar is dan ook te zien dat de kosten lager uitvallen dan begroot). Daarnaast betreft dit het saldo van diverse relatief kleine posten.

Additionele productiekosten (€ 266.000 hogere lasten).

De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij gaan om externe (juridische) expertise, uitgevoerde werkzaamheden door aannemers, etc.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen neerwaarts bijgesteld (€ 504.000), op grond van de realisatie.

De realisatie 2022 (€ 1,161 mln.) is uiteindelijk toch hoger uitgevallen (€ 266.000) dan de bijgestelde begroting. Belangrijkste redenen zijn project RVMK en verkeerstellingen Drechtsteden die niet waren voorzien in de prognose. Daarnaast is er sprake van een grote hoeveelheid aan kleinere projecten die alsnog hebben plaatsgevonden. Hierbij is hogere productie geweest dan op basis van de realisatie bij de tweede busruursrapportage was voorzien.

Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de hogere lasten leiden tot overeenkomstige hogere baten.

Onvoorzien (€ 41.000 lagere lasten)

Het budget onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedoeld voor afboeking van niet factureerbare uren (onderhanden werk) en overige onvoorziene tegenvallers.

Bij eerdere begrotingswijzigingen is de raming bijgesteld met € 19.000, omdat de post fluctueert met het begrotingstotaal.

De realisatie 2022 (€ 107.000) is lager dan begroot (€ 148.000). De post onvoorzien is als volgt aangewend:

Onvoorzien	Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Dotatie verlofstuwmeer		36	
Dotatie verlofsparen		37	
Dotatie verliesvoorziening OHW		34	
Totaal onvoorzien	148	107	-41
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

Het verlofstuwmeer is toegenomen (€ 36.000). Hier is een relatie met de extra productie en omzet in de loop van 2022 en de krapte op de arbeidsmarkt voor bepaalde taakvelden. Dit is deels opgevangen door minder verlof op te nemen.

Daarnaast is sprake van een nieuw onderdeel namelijk Spaarverlof. Hierbij is het spaarverlof gebaseerd op de uren die tot en met 2022 daadwerkelijk zijn omgezet in spaarverlof (37.000). Het nieuwe uitgangspunt van de commissie BBV is dat voor het spaarverlof een voorziening moet worden gevormd, omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn. Tot het moment van opmaken van de jaarrekening 2022 is in 2023 29 uur bovenwettelijk verlof omgezet naar spaarverlof. Gezien de beperkte omvang

hiervan (EUR 1.189) is dit niet meegenomen in de voorziening. Voor een nadere toelichting op het verlostuwmeer wordt verwezen naar de jaarrekening (2.2 overlopende passiva).

Op grond van de risicoanalyse van doorlopende projecten is de voorziening vanwege oninbaarheid verhoogd met circa € 34.000. In gevallen van oninbaarheid is veelal sprake van uren die zijn gemaakt op nog niet formeel bevestigde projecten of meerwerk op deze projecten. Dit is een aandachtspunt voor verdere verbetering.

1.5.4. Reserves

Toevoegingen (conform begroting)

Conform de begroting bij de eerste en tweede bestuursrapportage is in 2022 € 267.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserves.

Toevoeging reserves	Begoting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Algemene reserve	266.789	266.789	-
Totaal	266.789	266.789	-

Algemene reserve

Het resultaat 2021 is via besluitvorming in de 1e en 2e Bestuursrapportage toegevoegd aan de Algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen (voor respectievelijk € 47.000 bij 1e en € 220.000 bij de 2^e bestuursrapportage). De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Onttrekkingen (€ 324.000 lager dan begroot, inclusief aanvullende besluitvorming AB)

De reserves zijn voor € 856.100 onttrokken. Begroot was de primaire begroting 2022 en de eerste en tweede Begrotingswijziging 2022 (€ 1.057.000). Dit is aangevuld met het besluit in het AB van 30 november 2022 om het restant van de bestemmingsreserve CAO (€ 123.000) in te zetten voor de eenmalige uitkering in december 2022 (totaal onttrekkingen komt hiermee uit op € 1.180.000). Dit is wel vastgelegd in de besluitvorming, maar niet afzonderlijk in een begrotingswijziging vastgelegd. Vandaar de afwijking tussen de begroting na de tweede Bestuursrapportage en de daadwerkelijk geaccordeerde onttrekking. De werkelijk onttrekking is € 324.000 lager dan begroot.

Onttrekking reserves	Begoting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Doorontwikkeling	52.000	52.000	-
Digitalisering	199.000	177.000	-22.000
Frictiekosten	270.669	-	-270.669
Regieplan	22.000	22.000	-
Archief	238.000	207.100	-30.900
Werkconcept	48.000	48.000	-
CAO	350.000	350.000	-
Totaal	1.179.669	856.100	-323.569
Bedragen x €			

Bestemmingsreserve doorontwikkeling

De doorontwikkeling dient om OZHZ op het gebied van houding en gedrag klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2022 is voor extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2022 betreft de invoering van het nieuwe VTH-systeem. De daadwerkelijke digitaliseringslag zal in 2023 nog tot verdere acties leiden rond Open Wave waarvoor de reserve kan worden ingezet.

Bestemmingsreserve Frictievergoeding

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Over 2022 heeft geen onttrekking plaatsgevonden omdat is gebleken dat de productie en als afgeleide daarvan de omzet aanzienlijk hoger is uitgevallen dan bij de tweede bestuursrapportage ingeschat. Deze reserve zal in 2023 worden gebruikt voor de improductiviteit die wordt voorzien door de druk op de arbeidsmarkt en het bijbehorende inwerken van nieuwe collega's en voor het inwerken van nieuwe collega's die worden ingezet omdat de huidige eigen medewerkers in 2023 aan de slag gaan met de aanbesteding en implementatie van een aantal nieuwe systemen.

Bestemmingsreserve Regieplan: Informatie Gestuurd Werken

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De Ontwikkelaanpak (voorheen Regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. Deze aanpak krijgt vorm in de data ambitie. Een deel van het programma wordt gedekt uit een bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Archiefwet

De Regionale Archivaris bemerkte dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. In 2022 is de achterstand ingelopen. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. De onttrekking over 2022 betreft de externe kosten van deze partij. Er lopen daarnaast nog een aantal zaken op dit gebied door in 2023.

Bestemmingsreserve Nieuw werk concept

De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting. Door vertraging in het project verschuiven een aantal afrondende zaken naar 2023.

Bestemmingsreserve cao-effect

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting destijds was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van ongeveer € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 bedragen € 227.000 en zijn in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve.

Aanvullend is eind 2022 besloten om een eenmalige uitkering te verstrekken aan de medewerkers, omdat de onderhandelingen over de cao voor 2023 trager gaat dan gewenst. De resterende ruimte binnen de bestemmingsreserve cao is hiervoor ingezet.

2. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt de volgende paragrafen verplicht in de programmabegroting en de jaarstukken.

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Openbaarheidsparagraaf

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven hoe kapitaalgoederen worden beheerd.

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

De Openbaarheidsparagraaf gaat in op de uitvoering van de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Wet open overheid (Woo).

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.1.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ. Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.1.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.

De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.1.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel risico	Benodigde weerstand-capaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tarifiëring	297	148
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	793	594
3 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Medium	Verzuimbeleid	438	219
4 Omgevingswet	Omzetdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
Totaal benodigd weerstandsvermogen						1.527	962

Bedragen x € 1.000,-

Waarschijnlijkheid

<i>Zeer hoog</i>	<i>Kans > 75%</i>
<i>Hoog</i>	<i>Kans > 50% en < 75%</i>
<i>Medium</i>	<i>Kans > 25% en < 50%</i>
<i>Laag</i>	<i>Kans < 25%</i>

Impact

<i>Groot</i>	<i>financieel risico > € 400.000</i>
<i>Medium</i>	<i>financieel risico > € 150.000 en < € 400.000</i>
<i>Klein</i>	<i>financieel risico < € 150.000</i>

Algemeen

OZHZ heeft aangegeven een tekort voor 2023 te verwachten. Dit tekort bedraagt o.b.v. de structurele effecten 2022 en 2023 uit de Septembercirculaire 2022 (met de kanttekening over de ontwikkeling van de loonindex o.b.v. de CAO-onderhandeling die op dat moment nog liepen) circa € 1,3 mln. De afspraak is gemaakt dat OZHZ bij de uitkomsten van de eerste bestuursrapportage in 2023 de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen inzichtelijk zal maken en met een voorstel komt over de financiering van het incidentele exploitatietekort in 2023. Insteek is hierbij dat de deelnemers het tekort over 2023 aanzuiveren. Hetzij door een eenmalige bijdrage, hetzij door af te spreken dat het weerstandsvermogen wordt aangesproken. In de eerste bestuursrapportage van 2023 zal eveneens een voorstel worden gedaan over de wijze van aanvulling van het weerstandsvermogen indien wordt besloten dat aan te wenden ter financiering van het tekort.

Gezien de bovenstaande afspraak wordt er bij de eerste bestuursrapportage in 2023 voorzien in de dekking van het incidentele tekort voor 2023. Om die reden zijn de loon- en prijsontwikkeling en de ontwikkeling van de inhuurtarieven niet meegenomen in het bovenstaande risicoprofiel. Dit om een dubbeling te voorkomen.

1. Bezuiniging wettelijke taken en inwonerbijdrage

Met de uitvoering van wettelijke taken en inwonerbijdrage is een budget van circa € 24,7 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 297.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 148.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,6 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 793.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 594.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een risico van 1,6% is reëel gezien de ervaringscijfers over 2022 (uitkomst ziekteverzuim over 2022 is 6,6%); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 438.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 219.000.

4. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

2.1.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2022 bedraagt € 1,382 mln. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 962.000 benodigd. Het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m.

Bovenstaande is op basis van de stand van zaken per 31 december 2022. De inzet van het weerstandsvermogen in relatie tot het incidentele tekort over 2023 is hierin nog niet meegenomen. Dit betekent concreet dat bij inzet van het weerstandsvermogen voor dit incidentele tekort over 2023 het weerstandsvermogen weer aangevuld dient te worden tot het niveau van € 962.000.

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SGD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- Leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de ICT-sfeer, specifiek voor OZHZ. Daarbij gaat het om digitalisering van de archieven, de implementatie van Squit XO, Open Wave, het tijdschrijfsysteem, het financiële systeem en de onderlinge koppeling tussen deze systemen.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet” overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om te zijner tijd de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van het vaartuig De Pandion voor zijn rekening neemt. Inmiddels heeft het aanbestedingstraject plaatsgevonden en kan gestart worden met de bouw van de Pandion II. De 1^e termijn is inmiddels aanbetaald.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Omschrijving	Boekwaarde	Boekwaarde
	2021	2022
a Huisvesting	378.984	901.691
b ICT en audiovisuele investeringen	337.017	265.708
c Meubilair	216.971	248.768
d Software	72.125	23.796
e Bedrijfsmiddelen	23.487	14.623
f Vaartuigen	62.955	864.187
	1.091.539	2.318.773

Bedragen x € 1.000

Voor een nadere toelichting omtrent de opbouw en verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar deel II jaarrekening; 1.2 toelichting op de balans.

2.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 30 november 2016) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

Voor 2022 bedraagt deze limiet 8,2% van € 29,26 mln. (omvang bijgestelde begroting) = € 2,40 mln. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De totale netto vlottende schuld bedraagt +/- € 2,185 mln. en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 4,584 mln.

Kasgeldlimiet	31-12-2022	31-12-2021
Omvang begroting	29.260	27.658
1 Toegestane kasgeldlimiet		
Percentage	8,2%	8,2%
Bedrag	2.399	2.268
2 Vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
schuld in rekening courant	0	0
door derden gestorte gelden 1 < jaar	0	0
overige schulden	1.590	3.049
Totaal	1.590	3.049
3 Vlottende middelen		
contante gelden in kas	1	2
tegoeden in rekening courant	3.773	4.615
overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal	3.775	4.617
4 Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-2.185	-1.568
Toegestane kasgeldlimiet	2.399	2.268
Ruimte	4.584	3.836

Bedragen x € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31 december 2022 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil. Ook zijn er in 2022 geen kortlopende leningen aangegaan.

Renterisiconorm	31-12-2022	31-12-2021
Berekening renterisico		
1 Renteherzieningen	0	0
2 Aflossingen	0	0
3 Renterisico	0	0
Berekening rente risiconorm		
4 Begrotingstotaal	29.260	27.658
5 Percentage conform regeling	20,0%	20,0%
6 Renterisico norm	5.852	5.332
Toetsing renterisico aan norm		
3 Renterisico	0	0
6 Renterisico norm	5.852	5.332
Ruimte	5.852	5.332

Bedragen x € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ heeft in 2022 geen leningen afgesloten. De stand van langlopende leningen is zowel per 1 januari 2022 als per 31 december 2022 nihil.

Overige kentallen

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	-24,5%	-10,0%	15,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-24,5%	-10,0%	15,8%
Solvabiliteitsratio	20,4%	30,0%	27,9%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,5%	0,4%

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afoming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

In 2022 is OZHZ ruimschoots onder het drempelbedrag gebleven. Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250	250	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	194	190	180	196
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	56	60	820	804
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	27.193			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	27.193			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250	250	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.497	17.330	16.531	18.063
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	194	190	180	196

2.4 Bedrijfsvoering

2.4.1. Het nieuwe werkconcept OZHZ Hybrid

In 2020 begon OZHZ met de doorontwikkeling van het werkconcept: OZHZ Hybrid. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie. OZHZ wil zijn medewerkers duurzaam in staat te stellen het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Daar hoort een werkconcept dat dit maximaal ondersteunt en tegelijkertijd kosteneffectief is.

Met het nieuwe werkconcept wordt hybride werken de norm: gedeeltelijk werken op kantoor en gedeeltelijk werken op afstand (thuis en/of bij opdrachtgevers). Om het concept te versterken is er in 2021 geïnvesteerd in goede thuiswerkplekken. In 2022 is het kantoor verbouwd om het hybride werken maximaal te faciliteren door bijvoorbeeld meer samenwerk- en overlegruimtes te bieden, evenals een werkcafé voor ontmoeting en aanlanden. Hierbij hoorde ook de aanschaf van AV-middelen voor het hybride vergaderen en verdere optimalisatie van de uitstraling van het kantoor.

Uit diverse onderzoeken en interviews met medewerkers blijkt dat het hybride werken de medewerkers goed bevalt. Vooral de flexibiliteit om werk en privé makkelijk te kunnen combineren wordt gewaardeerd. De nieuwe faciliteiten op kantoor worden als een goede toevoeging ervaren. Medewerkers en unitmanagers zijn in gesprek gegaan over diverse (werk) afspraken en het gedrag en cultuur wat binnen de organisatie past bij het hybride werken. Hybride werken hangt ook samen met digivaardigheid. Naast de middelen die zijn verstrekt is er nu ook wekelijks support op locatie zodat eventuele vragen goed beantwoord kunnen worden. Een risico van hybride werken is een verminderde binding met het bedrijf. In 2023 zal OZHZ dan ook kijken hoe de (informele) verbinding binnen de organisatie versterkt kan worden. Dit is dan wel onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Het project als zodanig is beëindigd met als conclusie dat het hybride werken succesvol is ingevoerd.

2.4.2 Organisatie en personeel

Herstructurering

Per 1 april 2022 is in enkele onderdelen van de organisatie een herstructurering doorgevoerd. De bedrijfsvoeringsfuncties, die binnen diverse units werden uitgevoerd, zijn gebundeld in de nieuwe unit Bedrijfsondersteuning (BOS). Vanwege de omvang van deze unit zijn er twee unitmanagers die gezamenlijk leiding geven aan deze unit.

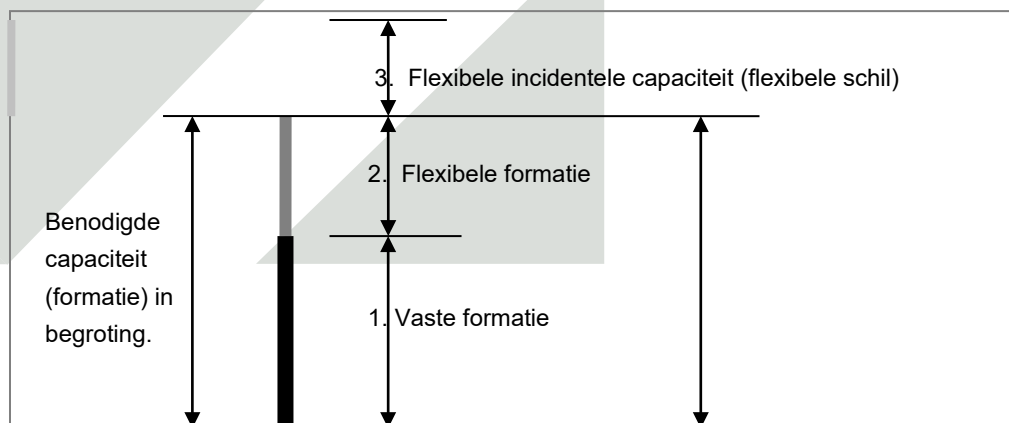
De control-functie is niet langer onderdeel van het financiële team, maar is zelfstandig gepositioneerd onder de directie. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan het advies van de accountant om de control-functie onafhankelijker te positioneren. Per 1 juni is een nieuwe concerncontroller gestart bij deze stafeenheid. Tot slot is de unit Omgevingskwaliteit, vanwege de almaar groeiende span of control, gesplitst in twee units met elk een unitmanager aan het hoofd. Hierdoor is de span of control voor elke manager teruggebracht naar het gewenste niveau (20-25 fte per unit) en kan meer aandacht geschonken worden aan de personeelszorg. Tegelijk met de inrichting van de nieuwe units, heeft functieroulatie plaatsgevonden tussen de unitmanagers, waarbij vijf managers van "stoel" zijn gewisseld. Ook zijn drie nieuwe unitmanagers benoemd, waarvan er een afkomstig is uit de organisatie. Het aantal vrouwen in het management bedraagt inmiddels vier.

Formatie en capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige

verplichting voor gemeenten en provincie om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:

Doelstelling is een totale flexibele capaciteit (flexibele formatieve en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 10%.

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

In 2022 zijn er weer diverse (succesvolle) wervingscampagnes geweest. Met name springt de "bouwklas" in het oog: 10 nieuwe collega's (BIO's oftewel bouw-medewerkers in opleiding) zijn geworven én zijn door OZHZ, in samenwerking met de Omgevingsdienst Midden-Holland, zelf opgeleid tot vergunningverleners en inspecteurs Bouw. Dit initiatief werd ingegeven door het feit dat het nauwelijks lukte om ervaren bouw-medewerkers te werven. Alle medewerkers hebben sneller dan verwacht de inwerkperiode doorlopen en zijn nu vrijwel geheel inzetbaar voor de bouwvergunningen en – toezicht. Dat betekent wel dat er (tijdelijk) overbezetting was op dat werkgebied, omdat veel inspanning werd gevraagd van de zittende medewerkers om de BIO's op te leiden en in te werken, en omdat de BIO's natuurlijk niet direct konden voldoen aan de productiviteitsnorm.

Eind 2022 was de formatie vaste medewerkers 226,1 fte, en de bezetting 225,1 fte. De formatie flexibele schil was 25,4 fte. De aanwezige flexibele schil lag echter een stuk hoger, namelijk 50 fte. Dat heeft te maken met het relatief hoge ziekteverzuim in 2022 (6,6% tegen een norm van 5%), de relatief forse investering in het inwerken van nieuwe medewerkers, de BIO's, etc., de hoger dan geraamde omzet, en de incidentele projecten die worden gedekt uit de reserves.

Deze ontwikkeling zal naar verwachting ook in 2023 een rol spelen als het gaat om de verhouding vaste/flexibele formatie. Tegelijk betekent dat ook een risico omdat inhuurtarieven fors zijn gestegen én omdat het steeds lastiger wordt om goede inhuurkwaliteit te vinden. Daarom acht OZHZ het noodzakelijk om opnieuw naar de onderliggende parameters te kijken die van belang zijn voor de formatieberekening in de begroting (norm

ziekteruizum, improductieve uren i.v.m. inwerken, extra verlof t.g.v. de CAO, etc.). In de 2^e helft van 2023 zal aan het bestuur een nieuw financieringsmodel worden voorgelegd.

Evaluatie strategische personeelsplanning

In 2018 is een "strategische personeelsplanning 2018-2021" vastgesteld. Het rapport had als doel om voorbereid te zijn op de trends en ontwikkelingen die op OZHZ afkwamen. Hiermee wilden we voorkomen dat er een kwantitatieve en kwalitatieve kloof zou ontstaan tussen het huidige en gewenste personeelsbestand. Om dat voor elkaar te krijgen, werden de volgende speerpunten bepaald:

1. Traineeprogramma
2. Arbeidsmarktcommunicatieplan
3. Onboardingprogramma
4. Evaluatie gesprekkencyclus
5. Formatieplan
6. Ontwikkelingsprogramma
7. Strategisch opleidingsplan

In 2020 zijn de speerpunten evaluatie gesprekkencyclus en formatieplan afgerond. We hebben o.a. een nieuw jaargespreksformulier geïntroduceerd en er is gesproken over de gewenste formatie. Met het strategisch opleidingsplan bepalen we welke kwaliteiten we nodig hebben en sluiten vervolgens ons jaarlijkse opleidingsplan daarop aan. Hierdoor ontstaat ruimte voor huidige medewerkers om (door) te groeien.

Middels het ontwikkelprogramma proberen we capaciteiten, kennis en ervaring van medewerkers optimaal te benutten, te ontwikkelen en te behouden. Dit rekening houdend met veranderende behoeften en mogelijkheden van de werknemers van OZHZ. Hier zal in 2023 verder uitvoering aan gegeven worden.

In 2022 is het zogenaamde "onboarding programma" verbreed naar alle medewerkers van OZHZ (en dus niet alleen nieuwe medewerkers. Gebleken is dat door het toegenomen thuiswerken medewerkers minder goed op de hoogte zijn van de expertises waarover OZHZ beschikt en welke collega ze nodig hebben bij specifieke dossiers. In dit programma leren nieuwe medewerkers de organisatie kennen door presentaties van collega's over hun vakgebied.

In de laatste helft van 2022 heeft een vlootschouw plaatsgevonden. Met alle managers zijn gesprekken geweest over hun kwalitatief oordeel van hun personeelsbestand. Ook heeft de directie het management beschouwd. Op deze manier toetsen we of onze strategische personeelsplanning effect heeft. Daarnaast geeft het een beeld van de verwachtingen op het gebied van in-, door-, en uitstroom van medewerkers. Naast de vlootschouw heeft de directie gesprekken gevoerd met alle medewerkers die korter dan 3 jaar in dienst waren bij OZHZ om zo te weten te komen wat OZHZ als werkgever nog meer kan doen om medewerkers te behouden.

Het SPP hield ons HR-beleid actueel en zorgde voor verbetering van interne samenwerking. Zo is de OR betrokken in het ontwikkelproces van belangrijke HR-onderwerpen wat extra inzichten opleverde. Belangrijkste speerpunt in 2022 was, naast arbeidsmarktcommunicatie, het binden en boeien en ontwikkeling van medewerkers.

HR-agenda

In 2022 stond OZHZ, net als veel andere organisaties voor twee forse uitdagingen: het op orde brengen en behouden van de capaciteit en het terugdringen van het ziekteruizum.

De capaciteitsbehoefte bleef in 2022 onverminderd groot. Door de krapte op de arbeidsmarkt nam ook de uitstroom toe. OZHZ sprak met medewerkers over wat hen bindt aan de organisatie en hoe zij voor de dienst te behouden zijn. Minder personeelsverloop zorgt er immers voor dat OZHZ minder hoeft te werven op een krappe arbeidsmarkt. Daarnaast zet OZHZ nog steeds stevig in op het invullen van vacatures. Vanwege extra taken op het gebied van energietoezicht is OZHZ in 2022 bijvoorbeeld gestart met werven van extra medewerkers. Daarnaast zijn er gedurende het jaar diverse vacatures geweest, waarbij waar mogelijk is geanticipeerd op te verwachten uitstroom zoals pensionering. De eerder dit jaar gevoerde wervingscampagne heeft succes gehad, de meeste vacatures zijn ingevuld. Ook zijn per 1 september drie nieuwe trainees gestart. Binnen het traineeship is dit jaar voor het eerst sprake van een gezamenlijk traineeship van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Deze samenwerking wordt ook verder uitgebouwd op het gebied van arbeidsmarkt(communiqué), met de focus op het vergroten van de naamsbekendheid van omgevingsdiensten. Dit om elkaar als omgevingsdiensten binnen de provincie niet te beconcurreren, maar juist te versterken.

Ondanks al deze inspanningen blijft het in deze arbeidsmarkt een continue uitdaging om voldoende capaciteit aan te trekken en de reguliere bedrijfsvoering van de dienst niet in gevaar te laten komen. OZHZ beheerst de risico's zo goed mogelijk door in te zetten op het behoud van medewerkers, samenwerking binnen de provincie, continue professionalisering van middelen, het inzetten van recruitmentbureaus en optimalisatie van de samenwerking met de SGD. In 2023 wordt hier vervolg aangegeven waarbij het behoud van medewerkers prioriteit is. OZHZ benut de diverse HR-instrumenten daarbij zo optimaal mogelijk. Het functiehuis wordt onder de loep genomen ter bevordering van doorgroeimogelijkheden en er worden gerichte (doelgroep) acties ondernomen om medewerkers te binden aan de organisatie.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage was in 2022 met 6,6% hoger dan de norm van 5%. De oorzaken van het hoge verzuim zijn velerlei. Met de nieuwe arbodienst Bezig is de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Intensivering van het case-management en een breder aanbod aan ondersteuning voor de medewerkers (ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke of privésfeer) moet op termijn zijn vruchten gaan afwerpen. Vanaf augustus is te zien dat dit het geval is. In kwartaal 4 daalde het ziekteverzuim percentage van 7,06% naar 5,45% in december. Daarnaast stelde OZHZ een breder plan van aanpak op met lange en korte termijn acties om het ziekteverzuim structureel omlaag te brengen. OZHZ bespreekt ook dit met Bezig zodat ook zij als arbodienst naar de lange termijn hun rol kunnen nemen.

2.4.3 ICT

Contractsluiting Servicegemeente Dordrecht

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. Per 1 april 2022 hebben OZHZ en de Servicegemeente Dordrecht een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze is gebaseerd op het alleenrecht dat het AB en DB in de periode juni – september 2021 verleenden. De termijnen in het contract sluiten aan bij het ontwikkeltraject van de provinciale verkenning naar de VTH-taakuitvoering waarover OZHZ elders in deze jaarstukken verslag doet. Het contract voldoet verder aan de eerder door het AB gestelde eisen inzake marktconformiteit, kwaliteit en zakelijkheid.

Archief functie

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de

archieffunctie. De archivaris concludeerde dat het informatie- en archiefbeheer van OZHZ grotendeels goed op orde is. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op het feit dat OZHZ in de afgelopen jaren het door de Archiefwet- en regelgeving vereiste kwaliteitssysteem, de ordeningsstructuur en het metadataschema vastgesteld heeft. Ook beschikt OZHZ over JOIN Zaak & Document voor de duurzame archivering van digitale archiefbescheiden. Verder oordeelde de archivaris dat er een goed calamiteitenplan aanwezig is om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van een eventuele calamiteit te kunnen minimaliseren.

De archivaris sprak wel zorg uit over de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van (papieren) dossiers, waar achterstanden zijn ontstaan. OZHZ is eind 2021 gestart met een inhaalslag; deze is in 2022 afgerond. Hiermee is het papieren archief dat in het pand Post 120 wordt bewaard (ruim 600 meter), gereed voor overbrenging. OZHZ heeft op een externe locatie (Oasis te Alblasserdam) nog eens zo'n hoeveelheid archief staan. Ook daar zal nog een inhaalslag gemaakt moeten worden m.b.t. selectie en vernietiging. De ervaring die OZHZ heeft opgedaan met de inhaalslag voor het archief in het pand Post 120 komt daarbij zeer van pas. In 2023 zal een projectplan opgesteld worden om ook dit archief op termijn gereed te maken voor selectie en vernietiging. Een externe partij voert deze uit.

Implementatie Open Wave

Medio 2021 is besloten niet verder te gaan met de implementatie van Squit 2020: de Drechtsteden hadden hun implementatie stopgezet, en duidelijk was dat OZHZ niet zonder meer door kon schakelen naar de opvolger van Squit 2020 vanwege aanbestedingsvereisten.

In het najaar 2021 is besloten om een contract aan te gaan met REM automatisering voor de implementatie van Open wave, een open source pakket voor VTH-processen dat reeds door 9 omgevingsdiensten werd gebruikt en doorontwikkeld. De inrichting van het pakket is gestart in januari 2022; OZHZ moest alles op alles zetten om tijdig voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet het nieuwe pakket werkend te hebben. Toen in de loop van 2022 bleek dat de Omgevingswet wederom werd uitgesteld, en Squit XO niet langer meer ondersteund zou worden voor de WABO, is besloten om Open Wave alsnog geschikt te maken voor gebruik onder de WABO. In feite betekende dat een dubbele implementatie van sjablonen, processen, etc. Op 29 november 2022 is OZHZ "live" gegaan met Open Wave. De inrichting voldeed toen aan de minimale vereisten. In 2023 zal nog een stevige doorontwikkeling plaats moeten vinden om het pakket maximaal te kunnen gebruiken en alle kinderziektes op te lossen. Ook zal binnen OZHZ de beheerorganisatie voor Open Wave nog steviger verankerd moeten worden; de externe kosten voor het beheer van Open wave zijn vele malen lager dan voor Squit, maar daar staat tegenover dat meer menskracht nodig is in eigen huis om het beheer adequaat te kunnen uitvoeren.

2.4.4 Privacy, Informatiebeveiliging en Control

Het beleid over privacy en informatiebeveiliging is vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten die het DB in 2020 en 2021 vaststelde. Het privacybeleid heeft zowel betrekking op de AVG als op de Wet politiegegevens. De rapportage en aanbevelingen van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en eigen bevindingen van OZHZ zorgen voor continue borging en verbetering van de naleving van de AVG.

Omgevingsdiensten als 'verwerker'

Op verzoek van OmgevingsdienstNL adviseerde Pels Rijcken over de vraag of omgevingsdiensten moeten worden gezien als 'verwerkingsverantwoordelijke' of als 'verwerker' op grond van de AVG. Strekking van het advies is dat de omgevingsdiensten in hoofdzaak kwalificeren als verwerker voor de taken die zij in opdracht van gemeenten en provincies uitvoeren. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) van OZHZ had hierop in eerdere rapportages al eens gewezen, met het verzoek een en ander te laten onderzoeken. OZHZ is een traject opgestart om met de gemeenten en provincie te komen tot verwerkersovereenkomst en nadere afspraken. Het

traject loopt parallel aan de uitwerking van het regionale traject dat najaar 2022 startte naar aanleiding van de bevindingen en aanbevelingen uit het regiobrede onderzoek van de FG. Zie hierna.

Jaarrapportage AVG Drechtsteden 2021 van de FG

Het DB besprak op 15 september de jaarrapportage van de FG. In tegenstelling tot voorgaande jaren is er deze keer niet voor gekozen te rapporteren op het niveau van elke individuele (Drechtsteden) organisatie, maar op regionaal (lees: Drechtsteden) niveau.

De FG is kritisch over de naleving van de AVG. Zij vindt dat de Drechtstedenorganisaties over het algemeen de basis van de AVG-naleving niet op orde hebben. Ten opzichte van de vorige jaarrapportage is er ook te weinig voortgang. De FG roept de Drechtstedenorganisaties daarom op om na te gaan waar zij nu staan, en vanaf daar verder te investeren in het op orde brengen van de privacy-organisatie. Ook de positionering, de (beperkte) capaciteit en het tijdig betrekken van de FG zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Hoewel de FG een aantal keren opmerkt dat OZHZ er in positieve zin uitspringt zijn de regionale conclusies van de FG zeker ook voor OZHZ van belang. OZHZ levert dan ook een bijdrage aan het vervolgtraject dat op initiatief van de gemeentesecretarissen in gang is gezet en waar OZHZ ook achter staat: de Drechtstedenorganisaties gaan samen bezien wat nodig is om het stelsel naar een volgende fase te brengen. Begin 2023 worden daartoe de eerste voorstellen besproken.

Wet politiegegevens

Bij het verwerken van persoonsgegevens door de Boa's in het kader van hun opsporingstaak moet OZHZ rekening houden met de Wet politiegegevens (Wpg) en de onderliggende regelgeving. De Wpg bevat een groot aantal verplichtingen waaraan de verwerking van persoonsgegevens moet voldoen. Op de goede naleving hiervan dient ook eens per vier jaar een externe onafhankelijke audit plaats te vinden door een gecertificeerde auditor. OZHZ doorliep de externe audit eind 2021 voor de eerste keer en rapporteerde daarover in de jaarstukken. In 2022 voerde OZHZ verbeteringen door in zijn verwerkingen van politiegegevens, waaronder het aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming (FG-Wpg), het opzetten van de interne auditcyclus en het uitvoeren van een 'data protection impact assessment' (DPIA). Om praktische en samenwerkingsredenen huurt OZHZ de FG-Wpg in bij een deskundig bureau en is ervoor gekozen dezelfde persoon aan te wijzen die ook FG is bij de DCMR. De externe auditor voerde eind 2022 de verplichte Wpg-hercontrole uit, waaruit bleek dat OZHZ op dit moment aan vrijwel alle Wpg-eisen voldoet. Het daadwerkelijk uitvoeren van de interne audits stond nog open als actiepunt, mede omdat OZHZ het wenselijk vond daarover nog advies te krijgen van de FG-Wpg. Met ingang van 2023 gaat OZHZ ook de interne audits uitvoeren. Begin 2023 agendeerde OZHZ de jaarrapportage 2022 van de FG-Wpg in het dagelijks bestuur.

Automatisch anonimiseren

Om beter en sneller WOO-verzoeken te kunnen behandelen en te kunnen voldoen aan de Wet Open Overheid alsmede privacy te waarborgen conform de AVG, is OZHZ in 2021 een pilot gestart met het automatisch anonimiseren van documenten, in casu bodemrapporten. In 2022 heeft OZHZ een SPUK-subsidie aangevraagd (en gekregen) om in 2023 ervaring op te doen met grootschalig anonimiseren in het kader van de WOO.

Audit kwaliteitszorg

In maart 2022 heeft hercertificering (ISO-9001-2015) plaatsgevonden bij de dienst. Op grond van de informatie uit de interviews en documentatie kan worden vastgesteld dat de organisatie en de beheersing van dienstverlening in lijn zijn met de normvereisten en de eigen afspraken daaromtrent.

Het principe van continu verbeteren is duidelijk zichtbaar in de zich continu ontwikkelende organisatie en een daarop passend kwaliteitsmanagementsysteem. De organisatie werkt in haar bedrijfsvoering aan verschillende

verbeteringen en/of optimalisaties. Er is sprake van doorontwikkeling van het KMS naar een systeem waarin de risico's om doelen te kunnen bereiken, worden geïdentificeerd en juist wordt ingebed op de werkvloer. Met name de invoering van de Omgevingswet is van grote impact op de dienstverlening, maar ook op alle stakeholders. Veel aandacht gaat uit naar de juiste kennis, integraliteit, samenwerking, stakeholdermanagement. Landelijk wordt in het licht van de aanbevelingen van de commissie van Aartsen aangedrongen op een stelsel van onderlinge visitatie door alle omgevingsdiensten. OZHZ staat hier positief tegenover; dat betekent wel dat er gekozen moet worden wélk kwaliteitssysteem in het vervolg leidend zal zijn; immers een dubbel kwaliteitssysteem is niet efficiënt. Daarover zal in 2023 een besluit worden genomen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Decentrale overheidsorganen zullen met ingang van boekjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

OZHZ ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering.

Het algemeen bestuur heeft in juli 2021 een aantal richting gevende besluiten genomen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording:

- Vooralsnog uit te gaan van een minimale variant, waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Op termijn te streven naar een hogere ambitie waarbij sprake is van structurele verbetering van de processen.
- Het huidige normenkader te hanteren, i.c. de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten te vertalen in een concreet toetsingskader.
- Een verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen van vooralsnog 3%.
- Het rapporteren van fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.
- Bij de verbijzonderde interne controle aan te sluiten op de steekproefbepaling van de accountant.
- Op grond van een evaluatie na het eerste verantwoordingsjaar bezien of en in welk tempo de ambitie kan worden verhoogd.

In de herstructurering van de organisatie is nadrukkelijk voorgesorteerd op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is een helder onderscheid gemaakt in de control en financiële functie. Ook de combi functie van concerncontroller en unitmanager houdt op te bestaan. De concerncontroller en het control team zijn meer onafhankelijk gepositioneerd onder de directie. Er is een intern controleplan opgesteld, dat in 2023 zal worden uitgevoerd. Uitgangspunt daarbij is de minimale variant waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording, zoals in 2021 door het AB is vastgesteld.

2.5 Openbaarheidsparagraaf

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en

Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt reeds voor de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo (en voorheen de Wob) af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. Een overzicht daarvan is hieronder opgenomen. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat is in 2022 niet voorgekomen.

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. Het doel van de wet is overheden transparanter te maken. De Woo-contactpersoon is een nieuwe rol per 1 mei 2022. De Woo-contactpersoon beantwoordt op laagdrempelige wijze vragen over de bij de gemeente beschikbare informatie. Bij OZHZ zijn de managers van de unit Bedrijfsondersteuning aangewezen als Woo-contactpersonen. In voorbereiding op de komst van de Woo zijn de juristen van OZHZ getraind in de toepassing van deze nieuwe wet, zijn werkprocessen en -instructies aangepast, hebben de juristen van de unit Juridisch Advies en Ondergrond de Woo toegelicht aan hun collega's van de andere units, is een speciale intranet (SID-) pagina aangemaakt over de Woo en is de bestaande Wob-Handreiking aangepast naar de Woo. Daarbij is waar nodig samengewerkt met andere organisaties in de Drechtsteden.

Veel meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo stelt de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting zal echter niet voor alle categorieën tegelijk gaan gelden. Een en ander wordt gefaseerd ingevoerd. De precieze fasering (na de eerste fase) is op dit moment nog niet bekend overigens. Veel documenten uit die eerste fase worden overigens ook nu al actief bekendgemaakt, zoals gegevens over de organisatie, stukken van het algemeen bestuur, enzovoort. In de context waarin OZHZ is het overigens veelal aan de gemeenten en provincie om aan te geven hoe zij willen omgaan met de actieve openbaarmaking van verzoeken en openbaargemaakte informatie. Met Dordrecht zijn daarover bijvoorbeeld in 2022 al afspraken gemaakt over de publicatie op hun website. Daarnaast vindt actieve openbaarmaking van onder andere sanctiebesluiten al enkele jaren plaats op basis van een door alle colleges vastgesteld openbaarmakingsbeleid. OZHZ zal dit beleid in 2023 overigens actualiseren, als onderdeel van een van de acties waarvoor subsidie is verkregen in het kader van de SPUK-VTH.

Actieve openbaarmaking van beschikkingen wordt op enig moment ook verplicht, maar dat zal naar verwachting nog enkele jaren duren. OZHZ neemt dat aspect mee in het programma van eisen voor de aanbesteding van een nieuw DMS, waaronder de mogelijkheid om te kunnen aansluiten op een nog te ontwikkelen landelijk platform. Een van de aspecten die dan speelt is de verplichting om documenten te anonimiseren vanwege de AVG. OZHZ is bezig daarvoor een anonimiseringstool aan te schaffen. Deze is overigens met name noodzakelijk vanwege de vele verzoeken om informatie die OZHZ elk jaar ontvangt, met name over bodemrapporten. Een geautomatiseerde tool, mits van goede kwaliteit en goed ingeregeld, maakt het handmatig anonimiseren zoveel mogelijk overbodig, wat fouten en risico's voorkomt.

Afgehandelde Woo- verzoeken namens de gemeenten en provincie

In het afgelopen jaar zijn in totaal 31 Woo-verzoeken (tot 1 mei 2022 Wob-verzoeken) ontvangen. De meeste uren waren gemoeid met een verzoek van een journalist. Dit verzoek was een tweede verzoek naar aanleiding van een eerder Wob-besluit en had betrekking op het monitoren van 'aanvaringsslachtoffers' van windparken. Omdat de gevraagde documenten deels bij OZHZ en deels bij de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) lagen is er veel afstemming geweest tussen OZHZ en ODH.

Bevoegd Gezag	aantallen	Waarvan behandeld na 1 mei 2022 onder de Woo
Provincie Zuid-Holland	5	1
Dordrecht	13	9
Alblasserdam	3	
Hoeksche Waard	2	
Gorinchem	1	
Hendrik-Ido-Ambacht	1	
Hardinxveld-Giessendam	-	
Molenlanden	3	
Papendrecht	2	
Sliedrecht	-	
Zwijndrecht	1	
Totaal	31	10

Toegankelijkheid van de website en apps van OZHZ

OZHZ werkt sinds 2020 aan verbetering van de toegankelijkheid van de website en apps. De website is getoetst op de WCAG A- en WCAG AA-richtlijnen. Dit zijn in totaal 50 richtlijnen waar de website en apps aan moeten voldoen om voor iedereen toegankelijk te zijn. De toetsing omvat o.a. de vraag of teksten helder zijn geschreven en of de informatie is te begrijpen voor mensen die slechthoort, doof of kleurenblind zijn. OZHZ voldoet al aan 44 van de 50 richtlijnen (score op niveau B). OZHZ pakt de resterende 6 onderdelen op in 2023. Informatie over het certificaat en de score op onderdelen is hier te vinden:

<https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register?w=omgevingsdienst+zuid-holland+zuid>.

II. Jaarrekening 2022

De jaarrekening bestaat uit de balans en resultatenrekening en met toelichting.

Via de balans en de programmarekening wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2022 gevoerde beleid.

1. Balans per 31 december 2021

Balans per 31 december 2022				
(bedragen in €)				
ACTIVA	2022		2021	
VASTE ACTIVA				
<i>Immateriële vaste activa</i>		-		-
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-		-	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-		-	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-		-	
<i>Materiële vaste activa</i>		2.318.773		1.091.539
Investerings:				
met een economisch nut	2.318.773		1.091.539	
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-		-	
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-		-	
In erfpacht gegeven gronden	-		-	
<i>Financiële vaste activa</i>		-		-
Kapitaalverstrekking aan:				
deelnemingen	-		-	
gemeenschappelijke regelingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
Leningen aan:				
woningbouwcorporaties	-		-	
deelnemingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige langlopende leningen	-		-	
Uitzettingen:				
in 's Rijks schatkist met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
overige met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
TOTAAL VASTE ACTIVA		2.318.773		1.091.539
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>Voorraden</i>		274.801		-106.630
Grond- en hulpstoffen			-	
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	274.801		-106.630	
Gereed product en handelsgoederen	-		-	
Vooruitbetalingen	-		-	
<i>Uitzettingen</i>		4.320.951		11.756.449
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	747.855		7.310.788	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
Overige verstrekte kasgeldleningen	-		-	
Rekening courant verhouding met het Rijk	3.573.096		4.414.399	
Rekening courant verhouding met overige niet-financiële instellingen	-		-	
Overige vorderingen	-		31.262	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
<i>Liquide middelen</i>		201.547		202.677
Kas	1.437		1.974	
Bank, inclusief kruisposten	200.110		200.703	
<i>Overlopende activa</i>		1.173.595		2.065.732
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	838.098		1.790.421	
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	335.497		275.311	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		5.970.894		13.918.228
TOTAAL ACTIVA		8.289.667		15.009.767

Bedragen in €

Balans per 31 december 2022

(bedragen in €)

PASSIVA	2022		2021	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		2.316.568		3.055.628
Algemene reserve	1.248.008		981.219	
Bestemmingsreserves	951.520		1.807.620	
Saldo van de rekening	117.040		266.789	
Voorzieningen		-		-
Voorzieningen	-		-	
Vaste schulden		-		-
Deze hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
Obligatieleningen	-		-	
Onderhandse leningen van:				
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-		-	
binnenlandse banken en				
overige financiële instellingen	-		-	
binnenlandse bedrijven	-		-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige binnenlandse sectoren	-		-	
buitenlandse instellingen	-		-	
Door derden belegde gelden	-		-	
Waarborgsommen	-		-	
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-		-	
TOTAAL VASTE PASSIVA		2.316.568		3.055.628
VLOTTENDE PASSIVA				
Vlottende schulden		1.590.037		3.049.055
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Kasgeldleningen aangegaan bij:				
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige partijen	-		-	
Banksaldi	-		-	
Overig	1.590.037		3.049.055	
Overlopende passiva		4.383.062		8.905.084
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten				
gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.759.556		1.156.503	
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	1.623.506		7.748.581	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-		-	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		5.973.099		11.954.139
TOTAAL PASSIVA		8.289.667		15.009.767

Bedragen x €

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor aan provincies en gemeenten geeft en de financiële verordening van OZHZ. De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening:

- 20 jaar voor motorvoertuigen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair;
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief;
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens;
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur;
- 3 jaar voor software¹;
- 5 jaar voor overige materiële vaste activa².

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen

In overeenstemming met artikel 6 "Waardering en afschrijving van vaste activa" van de Financiële verordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 450 niet geactiveerd.

Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

¹ Software is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

² De overige materiële vaste activa is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

Passiva

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vaste schulden

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover OZHZ borg- en garantiestellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. De financiële verordening OZHZ bepaalt dat de rapportages aan het bestuur afwijkingen behandelen, groter dan 10%, of groter dan € 50.000, ten opzichte van de begroting.¹

¹ Financiële verordening OZHZ, 30 november 2016

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

OZHZ bezit geen immateriële vaste activa.

1.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 2.3 'Onderhoud kapitaalgoederen' beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2021	Afschrijvingen t/m 2021	Aanschafwaarde 31-12-2022	Afschrijvingen 2022
a Huisvesting	895.393	516.409	1.545.724	127.623
b ICT en audiovisuele investeringen	862.086	525.069	945.623	154.846
c Meubilair	482.599	265.628	567.739	53.344
d Software	182.016	109.891	182.016	48.329
e Bedrijfsmiddelen	44.320	20.833	44.320	8.864
f Vaartuigen	69.950	6.995	888.380	17.198
	2.536.364	1.444.825	4.173.803	410.205

Bedragen x €

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2021	Afschrijvingen t/m 2021	Boekwaarde 2021	Investeringen 2022	Desinvesteringen 2022	Reclassificatie aanschafwaarde	Aanschafwaarde 31-12-2022	Reclassificatie afschrijvingen	Afschrijvingen 2022	Boekwaarde 2022
a Huisvesting	895.393	516.409	378.984	650.331	-	-	1.545.724	-	127.623	901.691
b ICT en audiovisuele investeringen	862.086	525.069	337.017	83.537	-	-	945.623	-	154.846	265.708
c Meubilair	482.599	265.628	216.971	85.141	-	-	567.739	-	53.344	248.768
d Software	182.016	109.891	72.125	-	-	-	182.016	-	48.329	23.796
e Bedrijfsmiddelen	44.320	20.833	23.487	-	-	-	44.320	-	8.864	14.623
f Vaartuigen	69.950	6.995	62.955	818.430	-	-	888.380	-	17.198	864.187
	2.536.364	1.444.825	1.091.539	1.637.439	-	-	4.173.803	-	410.205	2.318.773

a. Huisvesting

OZHZ heeft zich eind 2015 gehuisvest in het pand Post 120 te Dordrecht. Het investeringskrediet betreft de gebruikersinvesteringen in het pand, zoals de douche- en kleedfaciliteiten, de binnentrap, archiefruimte, dakterras, etc. Met ingang van 2021 is het nieuwe werkconcept van kracht. Hierbij vormt hybride werken de basis: deels op kantoor en deels op afstand. De (om)bouw van het kantoor heeft in 2022 plaatsgevonden. Op kantoor zijn samenwerkingsplekken en projectruimtes ingericht. Daarnaast zijn de vergaderkamers aangepast waardoor er minder vaak naar een externe locatie hoeft te worden uitgeweken. Daarnaast gaat het om aanschaf meubilair en ICT-device. Dekking vindt plaats door vrijval van huidige kapitaallasten en lagere facilitaire kosten.

b. ICT en audiovisuele investeringen Post 120

Op deze post zijn investeringen verantwoord die de afgelopen jaren zijn gedaan omtrent de huisvesting zoals bekabeling en audiovisuele middelen. In 2022 hebben investeringen plaatsgevonden ten aanzien van het nieuwe

werkconcept en zijn o.a. laptops inclusief randapparatuur, internetverbindingapparatuur en mobiele telefoons aanschaf en ter beschikking gesteld. Tevens zijn de vergaderfaciliteiten in het pand geüpgraded zodat deze beter het hybride werken ondersteunen.

c. Meubilair

Omdat de ruimtes in het pand gedeeltelijk een andere functie hebben gekregen is geïnvesteerd in bijpassend meubilair wat die functie ondersteund. Zo zijn de grote vergaderkamers uitgerust van flexibel meubilair en is de ontmoetingsruimte omgebouwd tot werkcafé.

d. Software

Gecombineerd met ICT, speelt software een belangrijke rol in en rondom de organisatie. In 2020 heeft implementatie plaatsgevonden van KaartViewer (GEO-Software). In 2021 heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden. Ook de Omgevingswet, de website en een VTH-systeem brengen software-investeringen met zich mee. In 2022 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

e. Bedrijfsmiddelen

Bedrijfsmiddelen zijn activa welke aangeschaft worden ter vervanging van de, om-niet verkregen, kapitaalgoederen die bij de start van OZHZ van de Provincie Zuid-Holland. Financiële dekking vindt plaats binnen de exploitatie of vanuit projecten waarvoor de middelen wordt ingezet. In 2022 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

f. Vaartuigen

Bij de vorming van OZHZ zijn voor de taakuitvoering vaartuigen van de Provincie Zuid-Holland (PZH) om-niet verkregen. De vervanging van de RHIB (rigid hull inflatable boat) heeft plaatsgevonden in 2022 en de investering is ten laste van het krediet van 2022 gekomen voor een bedrag van € 220.000. Dekking van de gebruiks- en afschrijvingslasten vindt plaats vanuit het materieel budget PZH.

OZHZ vervangt in 2023 het vaartuig Pandion. Het huidige traject rond de aanbesteding laat zien dat het benodigde bedrag uitkomt op € 2,4 mln. als gevolg van gestegen prijzen van bouwmaterialen waardoor met name de bouw van het casco en toebehoren veel duurder is. Om deze reden heeft in 2022 een votering van het krediet plaatsgevonden ad EUR 2.400.000. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ. In 2022 is de 1e termijn van circa € 600.000 betaald.

1.3 Financiële vaste activa

OZHZ beschikt niet over financiële vaste activa.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden is uitgesplitst naar de volgende categorie:

Voorraden	31-12-2022	31-12-2021
Onderhanden werk	€ 274.801	€ -106.630
Totaal	€ 274.801	€ -106.630

Bedragen x €

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten en provincie op het gebied van milieuonderzoek, adviezen en briks-taken. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht. In de waardering van het onderhanden werk is rekening gehouden met een verliesvoorziening van € 139.417.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd korter dan een jaar	31-12-2022	31-12-2021
A Vorderingen op openbare lichamen	€ 747.855	€ 7.310.788
B Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	€ -	€ -
C Overige verstrekte kasleningen	€ -	€ -
D Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	€ -	€ -
E Rekening-courantverhoudingen met overige financiële instellingen	€ 3.573.096	€ 4.414.399
F Overige vorderingen	€ -	€ 31.262
G Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	€ -	€ -
H Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier	€ -	€ -
I Overige uitzettingen	€ -	€ -
Totaal	€ 4.320.951	€ 11.756.448

Bedragen x €

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.

Medio januari 2023 zijn de voorschotfacturen van het eerste kwartaal 2023 verzonden. OZHZ verwacht de gelden begin 2023 te ontvangen.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Kas	€ 1.437	€ 1.974
Bank inclusief kruisposten	€ 200.110	€ 200.704
	€ 201.547	€ 202.677

Bedragen x €

Het banksaldo betreft de ontvangen voorschot- en subsidiebedragen en het nog openstaande crediteurensaldo. Vanwege het schatkistbankieren (zie paragraaf 2.3 financiering) is eveneens sprake van uitzettingen in de Rijksschatkist. Daardoor is het saldo liquide middelen begrenst op € 200.000.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 4) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende Activa	31-12-2022	31-12-2021
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:		
Europese overheidslichamen	€ -	€ -
Het Rijk	€ -	€ -
Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 838.098	€ 1.790.421
Vooruitbetaalde kosten	€ 335.496	€ 275.311
Nog te ontvangen bedrag	€ 2	€ -
Totaal	€ 1.173.596	€ 2.065.732

Bedragen x €

Vooruitbetaalde kosten

Dit zijn kosten die voor 31 december 2022 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2022. Veelal gaat het om verzekeringspremies, huur kantoorpand, licenties en contributies.

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2022 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2023 worden ontvangen.

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen. Deze worden gefactureerd naar aanleiding van de eindafrekening 2022. De onderbouwing is als volgt:

Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:	Begin saldo 2022	Toevoegingen	Ontvangsten	Eind saldo 2022
Gemeente Dordrecht	€ 589.367	€ 672.326	€ -589.367	€ 672.326
Provincie Zuid-Holland	€ 986.629	€ 42.815	€ -963.565	€ 65.879
DCMR Milieudienst Rijnmond	€ 48.495	€ -	€ -	€ 48.495
Gemeente Molenlanden	€ 77.596	€ 45.748	€ -77.596	€ 45.748
Gemeente Zwijndrecht	€ 38.307	€ 5.650	€ -38.307	€ 5.650
Gemeente Hendik-Ido-Ambacht	€ 22.165	€ -	€ -22.165	€ -
Gemeente Papendrecht	€ 24.430	€ -	€ -24.430	€ -
Omgevingsdienst Midden-Holland	€ 3.183	€ -	€ -3.183	€ -
Dienst Gezondheid & Jeugd	€ 250	€ -	€ -250	€ -
Totaal	€ 1.790.421	€ 766.539	€ -1.718.862	€ 838.098

Bedragen x €

PASSI.VA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Eigen vermogen	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	1.248.008	981.219
Bestemmingsreserves	951.520	1.807.620
Onverdeeld resultaat	117.040	266.789
Totaal	2.316.568	3.055.628

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2022 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Bestemming rek 2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	981.219	266.789	-	-	1.248.008
Materieel budget PZH	184.640	-	-	-	184.640
Doorontwikkeling	101.517	-	-	52.000	49.517
Digitalisering	290.617	-	-	177.000	113.617
Verlofstuwmeer	110.000	-	-	-	110.000
Frictiekosten	270.669	-	-	-	270.669
Regieplan	122.587	-	-	22.000	100.587
Archief	275.082	-	-	207.100	67.982
Werkconcept	102.506	-	-	48.000	54.506
CAO	350.000	-	-	350.000	-
Totaal	2.788.839	266.789	-	856.100	2.199.528

Bedragen x €

Algemene reserve

Het resultaat 2021 is via besluitvorming in de 1^e en 2^e Bestuursrapportage toegevoegd aan de Algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen (voor respectievelijk € 47.000 bij 1^e en € 220.000 bij de 2^e). De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH. In 2022 zijn er geen onttrekkingen ten laste van deze reserve gedaan.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling

De doorontwikkeling dient om OZHZ ook in cultureel opzicht klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2022 is voor extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2022 betreft de invoering van het nieuwe VTH-systeem. De daadwerkelijk digitaliseringslag zal in 2023 nog tot verdere acties leiden rond Open Wave waarvoor de reserve kan worden ingezet.

Verlofstuwmeer

OZHZ heeft nog te maken met een verlofstuwmeer. Omdat een bovengemiddelde opname van verlof leidt tot vervangende inhuur ontstaat een financieel risico. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. In 2022 hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Frictievergoeding

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Over 2022 heeft geen onttrekking plaatsgevonden omdat is gebleken dat de productie en als afgeleide daarvan de omzet aanzienlijk hoger is uitgevallen dan bij tweede bestuursrapportage ingeschat. Deze reserve zal in 2023 worden gebruikt voor de improductiviteit die wordt voorzien door de druk op de arbeidsmarkt en het bijbehorende inwerken van nieuwe collega's en voor het inwerken van nieuwe collega's die worden ingezet omdat de huidige eigen medewerkers in 2023 aan de slag gaan met de aanbesteding en implementatie van een aantal nieuwe systemen.

Bestemmingsreserve Regieplan: Informatie Gestuurd Werken

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Het ontwikkelprogramma (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. Deze aanpak krijgt vorm in de data ambitie. Een deel van het programma wordt gedekt uit een bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Archiefwet

De Regionale Archivaris merkt dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. In 2022 wordt de achterstand ingelopen. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. De onttrekking over 2022 betreft de externe kosten van deze partij. Er lopen daarnaast nog een aantal zaken op dit gebied door in 2023.

Bestemmingsreserve Nieuw werk concept

De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting. Door vertraging in het project verschuiven een aantal zaken naar 2023.

Bestemmingsreserve cao-effect

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van ongeveer € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 bedragen € 227.000 en zijn in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve.

Aanvullend is eind 2022 besloten om een eenmalige uitkering te verstrekken aan de medewerkers, omdat de vertraging over de cao voor 2023 trager gaat dan gewenst. De resterende ruimte binnen de bestemmingsreserve cao is hiervoor ingezet.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur. Het saldo van de voorzieningen is nihil. Er zijn geen mutaties geweest in 2022.

1.3 Langlopende schulden

OZHZ heeft net als in eerdere jaren geen vaste schulden. Er zijn ook geen tussentijdse ontwikkelingen geweest.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Schulden korter dan één jaar	€ 1.590.037	€ 3.049.055
Totaal	€ 1.590.037	€ 3.049.055

Bedragen x €

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	€ 1.518.206	€ 2.137.200
Overige vlottende schulden	€ 71.831	€ 911.855
Totaal	€ 1.590.037	€ 3.049.055

Bedragen x €

De overige schulden bestaan met name uit de crediteuren. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2023.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Reservering accountantskosten	€ 23.130	€ 37.080
Verlofverplichting	€ 538.958	€ 466.409
Vooruit ontvangen inkomsten	€ 1.623.506	€ 7.748.581
Overige nog te betalen	€ 2.197.468	€ 653.013
Totaal	€ 4.383.062	€ 8.905.084

Bedragen x €

Onder invloed van de extra omzet in de loop van 2022 en de krapte op de arbeidsmarkt voor bepaalde taakvelden is het verlofstuwmeer toegenomen. De verlofverplichting is gewaardeerd op de individuele loonkosten per medewerker, inclusief sociale lasten en pensioenpremies. In 2023 worden op individueel niveau afspraken gemaakt over het terugdringen van het verlofstuwmeer.

De vooruit ontvangen bedragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen betreffen de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Vooruit ontvangen bijdragen Nederlandse overheidslichamen	Beginsaldo 01-01-2022	Ontvangen	Vrijgevallen	Eindsaldo 31-12-2022
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Ablasserdam	€ 537.945	€ 63.751	€ -537.945	€ 63.751
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Dordrecht	€ 2.213.304	€ 58.810	€ -2.213.304	€ 58.810
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Gorinchem	€ 163.962	€ -	€ -163.962	€ -
Uitvoering milieutaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	€ 134.671	€ 25.227	€ -134.671	€ 25.227
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hendrik Ido Ambacht	€ 124.788	€ 28.703	€ -124.788	€ 28.703
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hoeksche Waard	€ 411.603	€ 42.895	€ -411.603	€ 42.895
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Molenlanden	€ 390.779	€ -	€ -390.779	€ -
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	€ 135.062	€ 44.636	€ -135.062	€ 44.636
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Sliedrecht	€ 130.994	€ 52.539	€ -130.994	€ 52.539
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	€ 220.705	€ -	€ -220.705	€ -
Uitvoering milieutaken provincie Zuid-Holland	€ 2.929.502	€ 561.004	€ -2.929.502	€ 561.004
Inwonerbijdrage	€ -	€ -	€ -	€ -
Vooruitontvangen bedragen RVMK Drechtsteden	€ 167.799	€ -	€ -71.453	€ 96.345
Vooruitontvangen bedragen RVMK ALV	€ 21.790	€ 1.286	€ -	€ 23.076
Vooruitontvangen bedragen RVMK WAS	€ -	€ 18.870	€ -	€ 18.870
Vooruitontvangen bedragen Geluidbelastingskaarten	€ 99.065	€ 20.598	€ -	€ 119.663
Vooruitgefactureerde - projectinvesteringen	€ 66.614	€ -37.732	€ 21.936	€ 50.817
Vooruit ontvangen subsidiebedragen	€ -	€ 437.168	€ -	€ 437.168
Totaal	€ 7.748.581	€ 1.317.756	€ -7.442.831	€ 1.623.506

Bedragen x €

1.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit balans blijvende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit een of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren. In de jaarstukken worden de verplichtingen opgenomen met een jaarlijkse omvang groter dan € 25.000.

1. *Huur- en gebouw gebonden dienstverlening*

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 te Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De jaarlijkse huurlast bedraagt circa € 505.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2022 is sprake van een korting van € 231.000.

In 2022 is de schoonmaak en glasbewassing aanbesteed in samenwerking met de andere huurders. Het nieuwe contract is op 26 januari 2023 getekend en heeft een looptijd van twee jaar, met 2x een optie tot verlengen van één jaar. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 59.000.

De Facilitaire dienstverlening is ingevuld door middel van een overeenkomst met de Sociale Dienst Drechtsteden (circa € 17.000). Het contract voor de levering van koffie is in 2021 opnieuw aanbesteed. Een andere contractpartij is geselecteerd. Het contract loopt tot oktober 2026. De financiële omvang van het contract is circa € 30.000 per jaar.

Voor de levering van fruit (normaliter circa € 10.000 per jaar) is een overeenkomst aangegaan zonder tijdsperiode maar met een redelijke opzegtermijn.

2. *Software*

De voormalige milieudienst heeft een overeenkomst gesloten inzake het gebruiksrecht en onderhoud van het systeem Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en diensten op het gebied van milieu. Het contract betreft een jaarbedrag van circa € 245.000 (in 2022).

Per 1/1/2022 is een contract afgesloten met REM Automatisering inzake het VTH-systeem Open Wave. Implementatie heeft plaatsgevonden in november 2022. Het contract heeft een looptijd tot 1 januari 2025. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 71.000.

Per 1 december 2015 heeft OZHZ een contract gesloten met een leverancier voor een zaakstelsel – document managementsysteem (DMS). Met het stelsel, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet stelsel dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het contract loopt tot 1 april 2023 en betreft een jaarbedrag van circa € 55.000.

Na een aanbesteding is AFAS gekozen voor een geïntegreerd stelsel voor het tijdschrijven en de financiële administratie. De jaarlijkse licentiekosten bedragen circa € 40.000. Het huidige contract loopt af per 31/12/2023. In 2023/2024 wordt de nieuwe aanbesteding in gang gezet.

3. *Personeel*

Schadeverzekering

OZHZ heeft vanaf 2011 een aansprakelijkheidsverzekering die jaarlijks automatisch wordt verlengd. Voor 2022 betreft dit een verplichting van circa € 48.000. Hiervoor is OZHZ verzekerd voor personen en zaakschade, omzetschade en vermogensschade.

Arbozorg

Met ingang van 1 april 2022 is de Arbozorg overgedragen aan BEZIG BV. Met deze organisatie is een contract gesloten tot 1 april 2024 met de mogelijkheid van verlenging. Per jaar bedragen de kosten circa € 60.000.

Flexibel personeel

Sinds enige jaren vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers. Vanwege aangegane doorlopende contracten in 2023 met diverse bureaus zijn er contractuele verplichtingen tot een bedrag van circa € 5,8 miljoen. De contracten hebben een opzegtermijn van 1 maand.

4. *Servicegemeente Dordrecht (SGD)*

OZHZ ging eind 2021 op basis van een verleend alleenrecht een dienstverleningsovereenkomst (DVO) aan met de rechtsopvolger van het Servicecentrum Drechtsteden, de SGD. De DVO heeft een looptijd van 1 april 2022 tot 1 januari 2026. De jaarlijkse bijdrage van de DVO ICT bedraagt circa € 1,30 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd. De overige dienstverlening heeft betrekking op personeel, organisatie, inkoop, verzekering en juridische dienstverlening. De print- en frankeerkosten worden doorbelast naar rato van verbruik. Het contract is onderdeel van de DVO en heeft een waarde van circa € 330.000 per jaar.

5. *Voer- en vaartuigen*

Leaseverplichtingen voertuigen

De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 80.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Voor de leasekosten is in 2019 een raamovereenkomst afgesloten voor 4 jaar. Daarnaast wordt voor elk nieuw leaseobject een specifieke overeenkomst gemaakt.

Vaartuigen

Na een aanbesteding is overgegaan tot de aanschaf van de Pandion II voor een aanschafprijs van € 2.400.000. De levering vindt plaats in 2023. Op de aanschafprijs is in 2022 een bedrag betaald van € 600.000. Rest een verplichting in 2023 van € 1.800.000.

6. *Overige dienstverlening*

Huur e-noses en windvanen

In 2019 heeft OZHZ een contract afgesloten voor de huur van 40 e-noses en 3 windvanen in het OZHZ-gebied. Dit contract is verlengd tot en met 2022 op grond van een positief inkoopadvies. E-noses zijn elektronische neuzen die veranderingen in de luchtsamenstelling waarnemen. De verplichting voor 2022 bedraagt € 76.250

DCMR

OZHZ heeft een overeenkomst met DCMR inzake de meldkamer voor de afhandeling van milieuklachten. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 58.000. Twee derde van de kosten komt ten laste van het provinciale jaarprogramma.

Accountant

Het contract met de accountant is in 2022 verlengd tot en met 31 december 2026. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 50.000.

7. Aansprakelijkheidsstelling Bouwstoffenhandel De Rivierendriesprong Papendrecht B.V.

De Rivierendriesprong B.V. vordert van drie partijen, waaronder OZHZ, de schade die is ontstaan door de kosten die zij in haar ogen heeft moeten maken doordat zij in haar ogen noodgedwongen, door de in haar ogen onrechtmatige handelwijze van de bevoegde gezagen (i.c. gemeente Papendrecht, provincie Zuid-Holland en OZHZ) puin elders, extern, moest laten breken, en de schade die is ontstaan door de in haar ogen ten onrechte verbeurde lasten onder dwangsom. De ingestelde vordering bedraagt € 900.000, aangevuld met een aantal PM-posten. De Rivierendriesprong heeft de drie partijen hoofdelijk aansprakelijk gesteld.

Programmarekening 2022

De programmarekening 2022 sluit met een positief saldo van € 117.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 75.000) is er sprake van een voordeel van € 42.000.

Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.5: "Wat heeft het gekost?". De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Resultatenrekening 2022

Programmarekening 2022 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2021	Begroting 2022 primair	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.182	2.212	2.212	2.212	-
Wettelijke taken	21.367	20.344	23.581	24.330	749
Offerte- en subsidietaken	3.761	2.881	2.482	2.517	34
Overige baten	7	-	3	28	25
Vergoedingen	-	-	-	-	-
Totaal baten	27.318	25.438	28.279	29.087	808
Lasten					
Personeelskosten	21.360	20.190	24.220	24.563	343
Kapitaallasten	315	419	423	410	13-
Ondersteuning SGD	1.808	1.890	1.803	1.700	103-
Huisvesting	485	524	273	253	20-
Overige bedrijfskosten	1.258	1.291	1.499	1.633	134
Additionele productkosten	2.393	1.398	894	1.161	266
Onvoorzien	154	129	148	107	41-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	27.772	25.839	29.260	29.826	566
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	454-	401-	981-	739-	242
Onttrekkingen aan reserves	1.571	405	1.056	856	200-
Toevoegingen aan reserves	850	4	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	267	0-	75	117	42
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	2.182	2.212	2.212	2.212	-

Bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten

De baten en lasten zijn afhankelijk van de vraag en hebben doorgaans een structureel karakter, al kan de omvang variëren. Incidentele baten en lasten in 2022 zijn:

- Hogere baten vanwege de uitvoering van extra wettelijke taken (€ 4,0 mln.). Het betreft voornamelijk conjunctuurgevoelige taken op het gebied van bouwen en bodem en aandacht dossiers.
- Lagere overige baten voor adviezen en projecten dan structureel begroot (€ 365.000). Deze budgetten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Hiervoor zijn lagere lasten gerealiseerd (flexibele schil).
- De overige incidentele baten en lasten bedragen circa € 4,028 mln. Voor het grootste deel hebben deze een directe relatie met de hogere omzet. Het betreft de personele kosten (€ 4,473 mln.) vanwege de inhuur van extra flexibele schil en de kosten die direct worden doorbelast aan opdrachtgevers (€ 237.000). Daar staan onttrekkingen aan de bestemmingsreserves tegenover (€ 451.000). Tot slot is er sprake van een huurkorting die incidenteel over 2022 is bedongen van € 231.000 die samenhangt met de investeringen in de Huisvesting en het Meubilair (zie ook onderdeel Investeringsuitgaven in hoofdstuk 4).

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,212 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

De aanwending van de post onvoorzien is als volgt:

Onvoorzien	Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Dotatie verlofstuwmeer		36	
Dotatie verlofsparen		37	
Dotatie verliesvoorziening OHW		34	
Totaal onvoorzien	148	107	-41
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

3. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op OZHZ. Het voor OZHZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	R. Visser
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	163.594
Beloningen betaalbaar op termijn	23.300
<i>Subtotaal</i>	<i>186.894</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	
Bezoldiging	186.894
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	R. Visser
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	154.538
Beloningen betaalbaar op termijn	22.800
<i>Subtotaal</i>	<i>177.338</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	177.338

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

De leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Gegevens 2022	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
A. Kraijo	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur tot 1 juni 2022
H. van der Linden	Lid Algemeen Bestuur en dagelijks bestuur tot 1 juni 2022
M. Burggraaf	Lid Algemeen Bestuur tot 1 juni 2022
J. van der Geest	Lid Algemeen Bestuur tot 7 juli 2022
J. Nederveen	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22 en lid van het Dagelijks Bestuur met ingang van 7 juli 2022
R.J. Lafleur	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
P. van Leenen	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur tot 9 juni 2022
T.J. Slob	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur tot 18 mei 2022
A.M.J.M. Janssen	Lid Algemeen Bestuur tot 9 juni 2022
E. Goverde	Lid Algemeen Bestuur tot 10 mei 2022
J.E.T.M. van Dongen	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
J.N. Baljeu	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
M. Stolk	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
F.C. de Gier	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 2 juni 2022
T.F. de Jonge	Lid van het Algemeen Bestuur met ingang van 1 juni 2022, Plaatsvervangend voorzitter en lid van het Dagelijks Bestuur met ingang van 7 juli 2022
M.P.P.M. Merx	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 1 juni 2022
M. de Boer	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 7 juli 2022
A. van der Wulp	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 9 juni 2022. Lid van het Dagelijks Bestuur met ingang van 7 juli 2022
J. Lock	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 18 mei 2022 en lid Dagelijks Bestuur met ingang van 30 november 2022
A.J. Kosten	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 9 juni 2022
R. Bijderwieden	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 10 mei 2022

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

4. Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2022 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

Per saldo is sprake van € 566.000 aan hogere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 in de tweede bestuursrapportage. De hogere lasten betreffen de additionele productkosten (€ 266.000); de kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde hogere baten tegenover. Daarnaast de hogere personeelskosten (€ 343.000) die enerzijds samenhangen met de hogere omzet doordat is ingezet op het wegwerken van de achterstanden zoals in de tweede bestuursrapportage als actie was aangegeven. Anderzijds hangt een deel samen met de aanvullende aanwending van de reserve Cao ter dekking van de eenmalige uitkering in december 2022 die niet was voorzien. Er is eind 2022 een Rijkssubsidie aangevraagd en toegekend als eenmalige bijdrage in de loonkosten voor groene BOA's (€ 64.000) die niet was voorzien. Tot slot is er sprake van een aantal kleine afwijkingen die per saldo leiden tot hoger kosten (€ 21.000). Conclusie is dat de gerapporteerde overschrijdingen niet leiden tot een begrotingsonrechtmatigheid.

Reserves

De onttrekkingen aan de reserves (€ 856.100) zijn binnen het afgesproken kader gebleven van de primaire begroting 2022, de eerste en tweede Begrotingswijziging 2022, aangevuld met het besluit in het AB van 30 november 2022 om het restant van de bestemmingsreserve CAO in te zetten voor de eenmalige uitkering in december 2022 (€ 1.180.000). Dit geldt ook voor de individuele onttrekkingen aan de reserves.

De lagere onttrekking is het gevolg van het feit dat de daadwerkelijke kosten lager zijn uitgevallen. Hierdoor is de onttrekking van de reserves Digitalisering en Archief respectievelijk € 22.000 en € 30.900 lager. Door de toegenomen productie in het laatste kwartaal, die samenhangt met de hogere omzet, is de aanwending van de reserve Friciekosten (€ 271.000) niet nodig geweest. Deze reserve zal in 2023 worden gebruikt voor de improductiviteit die wordt voorzien door de druk op de arbeidsmarkt en het bijbehorende inwerken van nieuwe collega's en de aanbesteding en implementatie van een aantal nieuwe systemen.

De toevoegingen aan de reserves (€ 267.000) zijn conform de 1^e en 2^e begrotingswijziging 2022; dat geldt ook voor de toevoegingen aan de individuele reserves.

Derhalve is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Investeringsuitgaven

Omschrijving	Beginstand krediet 2022	Krediet toevoegingen*	Investerings- 2022	Eindstand krediet 2022
a Huisvesting	579.221	-	650.331	-71.110
b ICT en audiovisuele investeringen	86.818	-	83.537	3.281
c Meubilair	26.083	-	85.141	-59.058
d Software	18.964	-	-	18.964
e Bedrijfsmiddelen	15.635	-	-	15.635
f Vaartuigen	350.050	2.400.000	818.430	1.931.620
TOTAAL	1.076.771	2.400.000	1.637.439	1.839.332

*krediettoevoegingen conform vastgestelde BURAP I en BURAP II 2022

De totale realisatie op de investeringskredieten (€ 1.637.439) blijft binnen het totaal door het AB vastgestelde investeringskrediet, bestaande uit het krediet bij aanvang van het boekjaar 2022 en de voteringen in 2022 (€ 3.476.771). Derhalve is er in 2022 is geen sprake van een onrechtmatigheden met betrekking tot de investeringskredieten.

Wel is er op individueel niveau sprake van een overschrijding van het investeringskrediet voor Huisvesting en Meubilair. Dit is het gevolg van de administratieve verwerking die OZHZ moet toepassen conform het BBV. Tegenover de hogere investeringskosten die zijn gemaakt staat een huurkorting die over 2022 is bedongen van € 231.000. Deze huurkorting is opgenomen binnen de exploitatie en geeft een onderschrijding op het onderdeel Huurkosten kantoorpand. De overschrijding van het investeringskrediet moet in relatie tot deze huurkorting worden gezien. In eerste bestuursrapportage van 2023 zal de administratieve verwerking worden doorgevoerd en om die reden een extra kredietaanvraag plaatsvinden.

Bijlage 1 Verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2022;	De omzet betreft de realisatie 2022. <table> <tr> <td>Alblasserdam</td><td>€ 1.653.388,23</td></tr> <tr> <td>Dordrecht</td><td>€ 10.024.533,08</td></tr> <tr> <td>Gorinchem</td><td>€ 707.902,80</td></tr> <tr> <td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>€ 498.828,33</td></tr> <tr> <td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>€ 742.066,33</td></tr> <tr> <td>Hoeksche Waard</td><td>€ 1.954.377,66</td></tr> <tr> <td>Molenlanden</td><td>€ 1.854.214,12</td></tr> <tr> <td>Papendrecht</td><td>€ 634.506,87</td></tr> <tr> <td>Sliedrecht</td><td>€ 641.812,83</td></tr> <tr> <td>Zwijndrecht</td><td>€ 1.133.250,65</td></tr> <tr> <td>Provincie</td><td>€ 8.280.716,08</td></tr> <tr> <td>TOTAAL</td><td>€ 28.125.596,98</td></tr> </table>	Alblasserdam	€ 1.653.388,23	Dordrecht	€ 10.024.533,08	Gorinchem	€ 707.902,80	Hardinxveld-Giessendam	€ 498.828,33	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 742.066,33	Hoeksche Waard	€ 1.954.377,66	Molenlanden	€ 1.854.214,12	Papendrecht	€ 634.506,87	Sliedrecht	€ 641.812,83	Zwijndrecht	€ 1.133.250,65	Provincie	€ 8.280.716,08	TOTAAL	€ 28.125.596,98
Alblasserdam	€ 1.653.388,23																								
Dordrecht	€ 10.024.533,08																								
Gorinchem	€ 707.902,80																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 498.828,33																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 742.066,33																								
Hoeksche Waard	€ 1.954.377,66																								
Molenlanden	€ 1.854.214,12																								
Papendrecht	€ 634.506,87																								
Sliedrecht	€ 641.812,83																								
Zwijndrecht	€ 1.133.250,65																								
Provincie	€ 8.280.716,08																								
TOTAAL	€ 28.125.596,98																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31-12-2021 € 3.055.628 31-12-2022 € 2.316.568 <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31/12/2021 € 11.954.139 31/12/2022 € 5.973.099																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2022 bedraagt € 117.040																								

Bijlage 2 Overzicht taakvelden

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning												
0.4	Overhead	1.300	5.512	-4.212	1.546	6.241	-4.695	1.219	6.379	-5.160	-327	138	-465
0.5	Treasury	0	0	0	0	0	0	18	0	18	18	0	18
0.8	Overige baten en lasten	0	129	-129	3	148	-145	74	73	1	71	-75	146
0.10	Mutaties reserves	405	4	401	1.056	0	1.056	856	0	856	-200	0	-200
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	75	-75	0	117	-117	0	42	-42
1.	Veiligheid												
1.2	Openbare orde en veiligheid	997	764	233	1.103	864	239	1.147	884	263	44	20	24
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat												
3.	Economie												
4.	Onderwijs												
5.	Sport, cultuur en recreatie												
6.	Sociaal domein												
7.	Volksgezondheid en milieu												
7.4	Milieubeheer	17.379	15.053	2.326	19.245	17.045	2.200	19.998	17.420	2.578	753	375	378
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.3	Wonen en bouwen	5.762	4.381	1.381	6.381	4.961	1.420	6.631	5.070	1.561	250	109	141
Totaal taakvelden		25.843	25.843	0	29.334	29.334	0	29.943	29.943	0	609	609	0

Samenvattend

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	1.300	5.512	-4.212	1.546	6.241	-4.695	1.219	6.379	-5.160	-327	138	-465
0.5	Treasury	0	0	0	0	0	0	18	0	18	18	0	18
0.8	Overige baten en lasten	0	129	-129	3	148	-145	74	73	1	71	-75	146
0.10	Mutaties reserves	405	4	401	1.056	0	1.056	856	0	856	-200	0	-200
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	75	-75	0	117	-117	0	42	-42
1.2	Openbare orde en veiligheid	997	764	233	1.103	864	239	1.147	884	263	44	20	24
7.4	Milieubeheer	17.379	15.053	2.326	19.245	17.045	2.200	19.998	17.420	2.578	753	375	378
8.3	Wonen en bouwen	5.762	4.381	1.381	6.381	4.961	1.420	6.631	5.070	1.561	250	109	141
Totaal taakvelden		25.843	25.843	0	29.334	29.334	0	29.943	29.943	0	609	609	0

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3: verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Ministerie van Economische Zaken en
Klimaat

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 30-1-2023								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022 Sisa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/01</i>	Projectnaam / nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/02</i>	Besteding (jaar T) per project <i>Aard controle R Indicator: E83B/03</i>	Cumulative besteding (t/m jaar T) per project <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/04</i>	Cumulative eigen/externe financiering (t/m jaar T) per project <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/05</i>	Project afgerond (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/06</i>
			1	Gasfabriek 's Gravendeel (Binnenmass)	€ 23.637	€ 23.637	€ 0	Nee
			2	Kade 22 Piershil	€ 26.276	€ 26.276	€ 0	Nee
			3	Van der Seijde Strijen	€ 30.291	€ 30.291	€ 0	Nee
			4	Margrietweg Nieuwpoort	€ 6.742	€ 6.742	€ 0	Ja
			5	Weiland a/d Langeweg Nieuw-Beerland	€ 2.850	€ 2.850	€ 0	Ja
			6	Graafland 63 Groot-Ammers	€ 9.295	€ 9.295	€ 0	Ja
			7	Veendam Papendrecht	€ 11.065	€ 11.065	€ 0	Nee
			8	Vmt. Gasfabriek Sliedrecht	€ 13.852	€ 13.852	€ 0	Nee
			9	Uitvoer bodemaseringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk	€ 138.608	€ 138.608	€ 0	
			10	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in bodem- en ondergrond	€ 2.854	€ 7.105	€ 0	Nee
			11	Kopie projectnaam / nummer Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan	€ 4.252	€ 4.252	€ 0	Nee
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/09</i>		
			1	Gasfabriek 's Gravendeel (Binnenmass)	Ja			
			2	Kade 22 Piershil	Ja			
			3	Van der Seijde Strijen	Ja			
			4	Margrietweg Nieuwpoort	Ja			
			5	Weiland a/d Langeweg Nieuw-Beerland	Ja			
			6	Graafland 63 Groot-Ammers	Ja			
			7	Veendam Papendrecht	Ja			
			8	Vmt. Gasfabriek Sliedrecht	Ja			
			9	Uitvoer bodemaseringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk	Ja			
			10	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in bodem- en ondergrond	Ja			
			11	PFAS bronnenonderzoek	Ja			
				Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/10</i>				
				Nee				
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: E93/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03</i>			
			€ 7.847	€ 7.847	Nee			
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06</i>			
			1	Subsidieaanvraag	€ 951	€ 951		
			2	Deelname aan werk- en projectgroepen van het IBP	€ 4.899	€ 4.899		
			3	Aanleveren van data voor het IBP op verzoek van OONL	€ 476	€ 476		
			4	Activiteiten gericht op het krijgen van inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst en in de voor- en nadelen hiervan aan de hand van de uitvraagde	€ 1.141	€ 1.141		
			5	Activiteiten gericht op de implementatie van de Landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet	€ 380	€ 380		
EZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: F21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: F21/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: F21/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: F21/05</i>	
			€ 0	€ 0	Ja	Ja	Nee	

Begroting 2024

Vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 juli 2023

Inhoud

I	ALGEMENE DOELSTELLINGEN EN ONTWIKKELINGEN	3
1.	Inleiding	3
2.	Visie, missie en kernwaarden	3
3.	Bestuur	3
4.	Planvorming	4
5.	Ontwikkelingen	6
6.	Financiële uitgangspunten van de begroting 2024	13
II	KRITISCHE PRESTATIE-INDICATOREN.....	15
1.	Algemene kentallen	15
2.	Vergunningen en meldingen.....	16
3.	Toezicht en handhaving	16
III	FINANCIËN	18
1.	Algemeen	18
2.	Baten	19
3.	Lasten.....	20
4.	Reserves	22
IV	PARAGRAFEN.....	24
1.	Inleiding	24
2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	25
3.	Onderhoud kapitaalgoederen	29
4.	Financiering	31
4.1	Algemene ontwikkelingen	31
4.2	Risicobeheer	31
4.3	Renterisicobeheer	31
4.4	Kasgeldlimiet.....	31
4.5	Renterisico norm	32
4.6	Relatiebeheer.....	32
4.7	Leningenportefeuille.....	32
4.8	Schatkistbankieren.....	32
5.	Bedrijfsvoering.....	34
5.1	Personeel & Organisatie	34

5.2	Data ambitie	36
5.3	Communicatie	38
5.4	Huisvesting	39
5.5	Interne beheersing	39
V	BIJLAGEN	42
Bijlage 1	Omzet 2023 en 2024	42
Bijlage 2	Informatie voor verbonden partijen	44
Bijlage 3	Balans meerjarig	45
Bijlage 4	Begroting 2024 Structureel en incidenteel	47

I ALGEMENE DOELSTELLINGEN EN ONTWIKKELINGEN

1. Inleiding

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) bestaat sinds 2011. De gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bundelen sindsdien hun krachten bij de uitvoering van omgevingstaken. Het gaat om de vergunningen, toezicht en handhaving én de inhoudelijke expertise die nodig is om deze taken goed uit te kunnen voeren en gemeenten en provincie te kunnen adviseren bij hun ambities en plannen in de leefomgeving.

OZHZ werkt continu het verder verbeteren van de kwaliteit van zijn dienstverlening. Extra aandacht is er voor de relatie met de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en de professionaliteit van de bedrijfsvoering.

2. Visie, missie en kernwaarden

“De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid draagt bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

“OZHZ voert omgevingstaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten in Zuid-Holland Zuid. OZHZ verleent vergunningen, houdt toezicht, handhaaft waar nodig en handelt klachten af. Specialisten op het gebied van lucht, geluid, bodem en externe veiligheid ondersteunen bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Ook houdt OZHZ toezicht op natuurgebieden in de provincie. OZHZ voert deze taken efficiënt en met kennis van het gebied uit en draagt daarmee bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

“OZHZ creëert samen met de gemeenten en de provincie een veilige, gezonde, duurzame en economische vitale leefomgeving voor inwoners en bedrijven. De medewerkers van OZHZ doen dat op een transparante, oplossingsgerichte, efficiënte wijze, met kennis van het gebied. De focus ligt daarbij op het leveren van een concrete bijdrage aan maatschappelijk gewenste ontwikkelingen. OZHZ biedt daarvoor een professionele werkomgeving, geeft ruimte aan de eigen ontwikkeling en stimuleert integraal denken en handelen.”

3. Bestuur

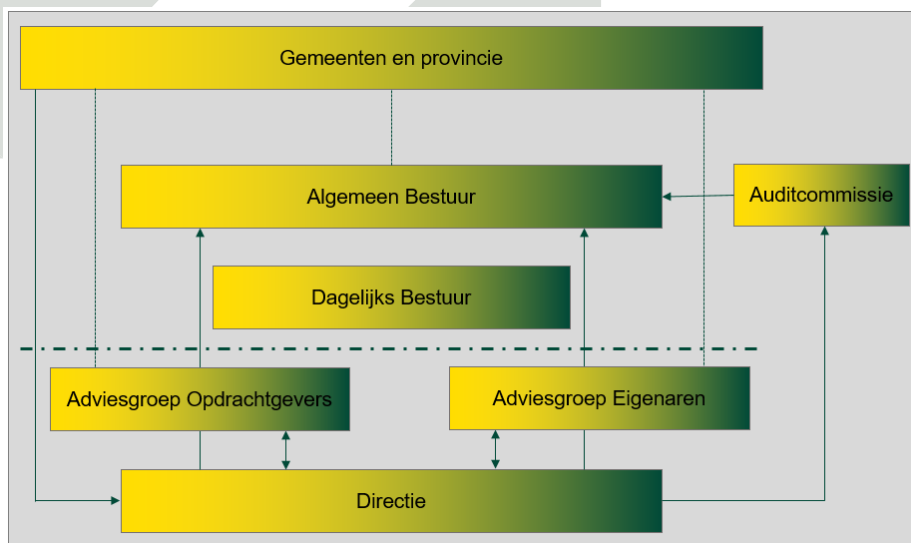
OZHZ is een gemeenschappelijke regeling. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de dienst en de algemene kwaliteit van werken ligt bij het dagelijks bestuur (DB). De gemeenten en de provincie zijn individueel opdrachtgever van OZHZ en zijn ook elk voor zich bestuurlijk verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid van de taken die OZHZ voor hen uitvoert. Het opdrachtgeverschap voor regionale taken en programma's en de zorg voor een uniform uitvoeringsbeleid ligt bij het algemeen bestuur (AB).

Naast het DB en AB heeft OZHZ een auditcommissie. Deze bestaat uit 3 leden van het AB, die geen DB-leden zijn. Deze commissie adviseert het AB over financiële zaken en bedrijfsvoeringaspecten, in het bijzonder over de gang van zaken rond beleid en de financiële zaken die ermee samenhangen (planning en controlcyclus). De auditcommissie richt zich op alle activiteiten die van belang zijn voor een adequate beheersing van OZHZ op het

gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid ten aanzien van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van het AB.

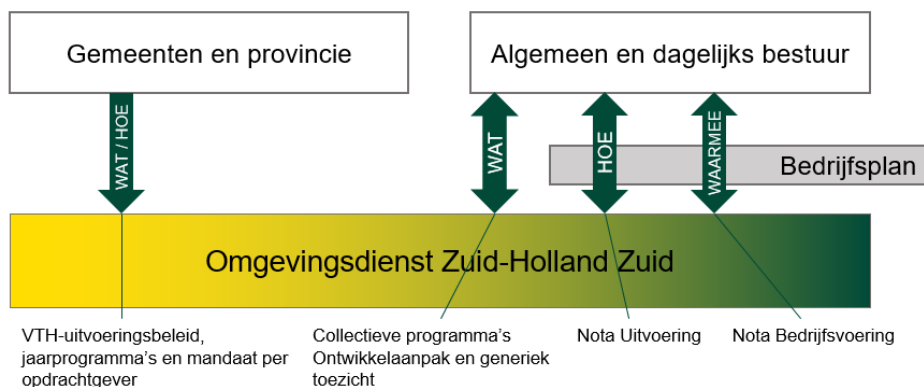
De directeur van OZHZ legt over het functioneren van de dienst verantwoording af aan het DB. Bij de voorbereiding van de vergaderingen van DB en AB adviseren twee adviesgroepen de directie:

- Vanuit de collectieve opdrachtgeversrol: de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO).
- Vanuit de eigenaarsrol: de Adviesgroep Eigenaren (AGE).

4. Planvorming

Het AB is zowel collectief eigenaar als collectief opdrachtgever. OZHZ werkt met vier vormen van plannen.

1. *Individuele jaarprogramma's gemeenten en provincie*

De opdrachten voor OZHZ (wat) staan in de individuele jaarprogramma's per gemeente en provincie.

2. *Ontwikkelaanpak 2022 - 2025*

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien daarnaast in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Deze opgaven zijn van zo'n omvang en belang dat gekozen is voor een programmatische, doelgerichte aanpak. Voor 2022 tot en met 2025 heeft OZHZ meerdere programmalijnen, die aansluiten op wat de regio het hardst nodig heeft, wat op rijksniveau speelt en die passen in de huidige collegeprogramma's. Deze aanpak kent met ingang van 2023 4 programma's:

- Werken met de Omgevingswet.
- Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling.
- Samen meer grip op milieuschade.
- Beter benutten van data.

De programma's geven een vervolg aan het Regieplan 2019 - 2021. De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven. Dit maakt een meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven.

3. *Nota Uitvoering*

De wijze waarop de dienst inhoudelijk de taken uitvoert (hoe) is primair vastgelegd in het uitvoeringsbeleid van de gemeenten en provincie. In 2018 stelde elke gemeente hiervoor de *Nota VTH-beleid gemeentelijke taken Zuid-Holland Zuid 2018 – 2022* vast voor in elk geval de taken die OZHZ voor de gemeente uitvoert. In een aantal gevallen gebeurde dit ook voor de omgevingstaken die de gemeente zelf uitvoert. Voor provinciale taken werkt OZHZ aan de hand van de (tot 1 januari 2024 verlengde) provinciale *Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2018-2021*. Alle gemeenten en de provincie passen bovendien de *Landelijke Handhavingstrategie* toe voor de taken die OZHZ voor hen uitvoert. Genoemde beleidsdocumenten zullen in de loop van 2023 worden geactualiseerd met het oog op inwerkingtreding van de Omgevingswet. Vanwege de overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten zal een regionaal uitvoeringsniveau voor deze taken worden opgesteld.

Het bestuur van OZHZ is zelf niet bevoegd om uitvoeringsbeleid vast te stellen voor de uitvoering van de VTH-taken. De Nota Uitvoering vat samen met welke beleidskaders van gemeenten en provincie OZHZ de opgedragen VTH-taken uitvoert. OZHZ actualiseert de Nota Uitvoering in 2024.

4. *Nota Bedrijfsvoering*

De Nota Bedrijfsvoering geeft de meerjarige kaders voor de bedrijfsvoering. Op grond van deze kaders kan OZHZ de organisatie verder inrichten. Daarmee wordt een effectieve en efficiënte uitvoering van de taken structureel geborgd. Anderzijds maken de kaders het mogelijk om adequaat in te spelen op de uitdagingen van de toekomst. Tot slot biedt de nota duidelijkheid over de afspraken die OZHZ individueel kan maken met de opdrachtgevers. De nota is in 2021 geactualiseerd en bestuurlijk vastgesteld voor de periode 2022-2026. In de loop van 2023 zal OZHZ een voorstel tot aanpassing van het financieringsmodel voorleggen aan het bestuur.

5. Ontwikkelingen

Maatschappelijke en economische ontwikkelingen hebben een groot effect op de fysieke leefomgeving. Zij zijn een belangrijk ingrediënt voor de keuzes en afwegingen bij gemeenten en provincie. Denk aan opgaven en ambities over woningbouw, klimaat, stikstof, energie en veiligheid. Deze zorgen voor een grote druk op de fysieke leefomgeving.

OZHZ faciliteert zijn opdrachtgevers bij hun afwegingen in de fysieke leefomgeving

Gemeenten en provincie moeten de verschillende belangen zorgvuldig afwegen. Met expertise op het gebied van lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid is OZHZ de aangewezen partij om bij deze afwegingen te faciliteren. De rapporten van de Commissie Van Aartsen, de Algemene Rekenkamer en (op provinciaal niveau) Twynstra Gudde benadrukken het belang van een robuuste en bestuurlijk goed verankerde omgevingsdienst. Het Rijk stelt hiervoor in 2023 tijdelijk extra middelen beschikbaar. Er is op dit moment nog geen definitief zicht op of deze middelen ook na 2023 beschikbaar worden gesteld.

Nieuwe rolverdeling tussen overheid, inwoners en ondernemers

Nieuwe wet- en regelgeving leidt tot een andere rolverdeling tussen overheid, inwoners en ondernemers. Belangrijk voorbeeld is de Omgevingswet. OZHZ bereidt zich samen met de gemeenten, provincie en andere partners voor op de inwerkingtreding van deze wet per 1 januari 2024. Op dat moment verschuift ook het bevoegde gezag voor een groot deel van de bodemtaken van provincie naar gemeenten. Met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (de Wkb) gaat de markt een deel van het bouwtoezicht uitvoeren maar blijft de overheid verantwoordelijk voor het totale systeem van toezicht.

Ook het toezicht op de energiebesparing krijgt een belangrijke impuls door een sterkere wettelijke verankering en subsidie van het Rijk. Tot slot vraagt de Wet open overheid om meer transparantie door het digitaal beschikbaar stellen van onder meer vergunningen en handhavingsbeschikkingen.

Fundamentele herziening van de bedrijfsvoering van OZHZ

Net als gemeenten en provincie staat OZHZ voor grote bestuurlijke en maatschappelijke opgaven. Het werk wordt complexer en er vindt een verdere digitalisering plaats van processen. De financieel economische omstandigheden zijn daarbij verre van ideaal. De hoge inflatie en grote krapte op de arbeidsmarkt leggen een grote druk op onze bedrijfsvoering, en daarmee op de opgaven waarvoor OZHZ ook in 2024 aan de lat staat.

OZHZ start daarom een fundamentele herziening op de bedrijfsvoering. In de loop van 2023 agendeert de directie voorstellen hiertoe in het bestuur.

Wat zijn de ontwikkelingen en opgaven waar we voor staan?

Als belangrijkste ontwikkelingen en opgaven kunnen worden genoemd:

- a) De kwaliteitsimpuls voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- b) De Omgevingswet.

- c) Overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten.
- d) De uitvoering van VTH-taken rondom de Zeer Zorgwekkende Stoffen.
- e) De uitvoering van de Energie-agenda.
- f) De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
- g) De stikstofproblematiek
- h) Uitdagingen in de bedrijfsvoering van OZHZ.

OZHZ stuurde de gemeenten en provincie in maart 2023 al een uitwerking van deze ontwikkelingen en opgaven. Deze Voorjaarsbrief bevatte zowel een regiobrede uitwerking als (waar mogelijk of van toepassing) een uitwerking per individuele opdrachtgever.

Ad a) De kwaliteitsimpuls voor vergunningverlening, toezicht en handhaving

De kwaliteit van de VTH-taken door omgevingsdiensten vraagt een extra impuls. Dit blijkt uit onderzoeken van de commissie Van Aartsen (verbeteringen totale VTH-systeem), de Algemene Rekenkamer (kwaliteit van de data), de Strategische Milieukamer (Dreigingsbeeld milieucriminaliteit) en de provincie Zuid-Holland (verkenning maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven van gemeenten en provincie; het rapport van Twynstra Gudde). OZHZ werkt samen met andere omgevingsdiensten binnen en buiten Zuid-Holland en ketenpartners aan de verdere ontwikkeling.

Het traject in Zuid-Holland is in 2022 gestart en door de besturen van de 5 omgevingsdiensten geaccordeerd. De directeuren hebben besloten om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen voor drie hoofdthema's: de opbouw van kennis en deskundigheid, arbeidsmarktcommunicatie en werving en het versterken van de digitale informatievoorziening in de keten. De uitvoering van deze opdracht gebeurt parallel aan de landelijke ontwikkelingen in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH die zoveel mogelijk worden meegenomen bij de uitvoering van de opdracht. De projecten waaraan OZHZ deelneemt worden grotendeels ook gefinancierd vanuit de landelijke SPUK-subsidie die aan het IBP verbonden is.

Het IBP bestaat uit 6 pijlers die zich richten op de robuuste financiering van omgevingsdiensten, verbetering van de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving, informatie-uitwisseling en datakwaliteit, kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt, onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving, en monitoring van de kwaliteit van het milieutoezicht.

OZHZ speelt met de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 al in op de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en de benodigde kwaliteitsimpuls. De Ontwikkelaanpak stelt OZHZ ook in staat nieuwe producten te ontwikkelen vooruitlopend op nieuwe wetgeving of maatschappelijke ontwikkelingen waarmee gemeenten en provincie te maken krijgen. De Ontwikkelaanpak omvat de volgende meerjarige programmalijnen:

Samen meer grip op milieuschade

OZHZ versterkt de VTH-aanpak door samenwerking, data-analyse en het vergroten van kennis. OZHZ heeft met name de specifieke grond- en afvalbedrijven in de regio in beeld en werkt aan een verder inzicht in regio-overschrijdende ketens en netwerken. De aanpak richt zich op het versterken van de samenwerking, het uitwisselen van informatie met ketenpartners en het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden van medewerkers.

Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling

OZHZ helpt bij klimaat-, energie- en circulaire vraagstukken. OZHZ ondersteunt gemeenten en provincie bij hun ambities en investeert in deskundigheid, netwerkrelaties en de datakwaliteit.

Het werken met de Omgevingswet

OZHZ bereidt zich, samen met gemeenten, provincie en ketenpartners, voor op de Omgevingswet.

Het beter benutten van data

OZHZ verhoogt de kwaliteit van het dagelijkse werk. De aanpak richt zich op de datakwaliteit, geo-informatie, het robotiseren van processen en de datavaardigheid van medewerkers. OZHZ investeert in technieken die op de markt komen om effectief en efficiënt te blijven samenwerken.

Ad b) De Omgevingswet

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking. De Omgevingswet vraagt om een integrale benadering van omgevingsplannen en vergunningen, waarbij aspecten als geluid, lucht, bodem, circulariteit, energie en natuur worden betrokken. OZHZ levert deze disciplines en voert de integrale advisering uit. OZHZ werkt daarbij nauw samen met de Veiligheidsregio en de dienst Gezondheid en Jeugd.

Met het programma Omgevingswet bereidt OZHZ de implementatie voor. Het gaat om het aanpassen van systemen en processen, het maken van afspraken met de opdrachtgevers, het ontwikkelen van verdiepende kennis en het opdoen van eerste pilot ervaringen. In 2023 treffen wij de laatste voorbereidingen. Het gaat onder meer om pilots met omgevingstafels en het maken van en definitieve werkafspraken in het jaarprogramma 2024, inclusief financiële vertaling.

Een aantal inhoudelijke onderwerpen vraagt om nadere uitwerking. Het gaat om de rol van gemeenten in de natuurwetgeving, de verplichting om geluidbrondata aan te leveren, lichthinder en het monitoren van luchtkwaliteit in aandachtsgebieden. De financiële effecten zijn relatief gering. Hierover gaat OZHZ met de opdrachtgevers in gesprek bij het opstellen van het jaarprogramma.

Ad c) De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten

Onder de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. De lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater blijven onder het bevoegd gezag van de provincie vallen. De omvang van de bijbehorende rijksmiddelen is nog onzeker. Er komen vooralsnog geen extra middelen in het gemeentefonds voor de apparaatskosten. Het Rijk gaat de kosten monitoren. Vanwege deze overgang voert OZHZ in 2023 en 2024 pilots uit om ervaring op te doen bij het uitvoeren van deze taken volgens een risicogerichte benadering: het zogeheten Regionaal UitvoeringsNiveau (RUN) voor bodemtaken. Op grond van het definitieve RUN-bodem stelt OZHZ in 2024 een definitieve raming op van de benodigde middelen. Deze krijgt een vertaling in de individuele jaarprogramma's van de gemeenten en in de begroting 2025. Tot het moment van de overgang van het bevoegde gezag blijven de budgetten bij de provincie Zuid-Holland.

De huidige bodemkwaliteitskaart en het lokale bodembeleid (Bodembeheernota 2010) zijn meer dan 10 jaar oud. De Omgevingswet, grenswaarden voor PFAS, de advieswaarden voor lood, de Wet Basis Registratie Ondergrond en het RUN-Bodem geven aanleiding om het lokale beleid te vernieuwen. Dit krijgt uitwerking in een bodembeheernota voor elke deelnemer. De gemeente Dordrecht is bereid hierin het voortouw te nemen.

Ad d) De uitvoering van VTH-taken rondom de Zeer Zorgwekkende Stoffen

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn voor mens en milieu gevaarlijke stoffen. Negatieve effecten kunnen zich zowel op korte als op lange termijn voordoen. Voor ZZS is daarom terecht veel maatschappelijke aandacht. Denk bijvoorbeeld aan PFOA-lozingen van Chemours of - buiten ons beheersgebied - de (lucht)emissies van het bedrijf Tata Steel.

Veel stoffen en bronnen maken ZZS tot een ingewikkeld vraagstuk. Dit neemt niet weg dat bedrijven moeten inventariseren welke ZZS zij gebruiken. Deze inventarisatie vraagt vervolgens om actie van het bedrijf om emissie naar het milieu te voorkomen. OZHZ investeert op het thema ZZS. Zo zijn de (milieu)vergunningen van grotere afvalverwerkers op het thema ZZS aangepast. Ook beoordeelt OZHZ de door deze bedrijven uitgevoerde inventarisaties en voorgestelde maatregelen.

OZHZ zet de komende tijd in op een aantal prioritaire branches. Daarnaast worden softwareapplicaties getest waarmee efficiënt informatie over ZZS kan worden ontsloten. OZHZ past deze inzet zoveel mogelijk in binnen de geraamde jaarprogramma's van de opdrachtgevers. Het Bestuurlijk Omgevingsberaad geeft daarnaast de ZZS een prominente plek in het Impulsprogramma Omgevingsveiligheid.

Ad e) De uitvoering van de Energie-agenda

De energiebesparingsplicht houdt in dat bedrijven en instellingen alle energiebesparende maatregelen moeten uitvoeren met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. Via de informatieplicht rapporteren zij over de genomen energiebesparende maatregelen. De gemeentelijke besparingsdoelen liggen vast in de Regionale Energiestrategieën (RES'en). De gemeenten en provincies zijn het bevoegde gezag, en daarmee ook belast met het toezicht en de handhaving van deze verplichtingen. Sinds 2021 voert OZHZ deze taken uit voor alle opdrachtgevers in een collectieve aanpak: de E-agenda. De E-agenda bestaat uit toezicht op de verplichtingen voor bedrijven tot energiebesparing én het stimuleren van bedrijven tot actie in de energietransitie. De aanpak is een slimme combinatie van zowel toezicht als het stimuleren om zo efficiënt mogelijk naar de energiedoelen toe te werken.

Per 1 juli 2023 wordt het toezicht en de handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht opgenomen in het verplichte basistakenpakket van de omgevingsdiensten. Het toezicht op energiebesparing is daarmee een structurele taak geworden. OZHZ is daarom in gesprek met de opdrachtgevers om de financiering van deze taak ook structureel te maken. Financiering op incidentele basis maakt ons afhankelijk van externe inhuurkrachten. Dit maakt de inzet kwetsbaar en kostbaarder. Per 2023 komt daar voor enkele opdrachtgevers ook de uitvoering van het toezicht en handhaving op energielabel C voor kantoorgebouwen bij, een verplichting op grond van de bouwregelgeving.

Om de energiebesparingsdoelstelling kracht bij te zetten stelt het rijk € 56 mln. beschikbaar in een SPUK-subsidie, voor additioneel toezicht op energiebesparing. De subsidie is niet voor huidige werkzaamheden en mag

geen huidige budgetten vervangen. Voor OZHZ gaat het om € 270.000 per jaar in 2023 en 2024 en € 210.000 per jaar in 2025 en 2026. Aan de subsidie zijn diverse voorwaarden gesteld, waaronder het aannemen van minimaal 1 vaste fte. Ook is vastgelegd dat 70% van het budget moet worden besteed aan toezicht. De overige 30% mag worden besteed aan opleiding, overhead en stimulering.

OZHZ zal de huidige E-agenda herijken en uitbreiden, omdat de energiebesparingsplicht per 1 januari 2023 is uitgebreid en aangescherpt en er meer bedrijven onder gaan vallen die OZHZ gaat controleren op dit aspect. De subsidie is daarom vooral bestemd om de controles op deze extra bedrijven te financieren.

Ad f) De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt naar verwachting in 2024 de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. In de eerste jaren gaat het alleen om relatief eenvoudige bouwwerken (gevolgklasse 1). Doel van de wet is het verbeteren van de bouwkwaliteit en het versnellen van procedures, door inschakeling van private kwaliteitsborgers.

Door de Wkb verandert de rol van gemeenten tijdens het bouwproces. Er komt meer nadruk te liggen op toezicht en minder op het toetsen van aanvragen. Het bevoegd gezag verleent nog vergunning voor de ruimtelijke aspecten. Voor de bouwtechnische aspecten ontvangt het bevoegd gezag een melding van de initiatiefnemer. Gezien de prioriteitsstelling in de huidige vergunningverlening is er vooralsnog (gevolgklasse 1) een beperkt effect op de tijdsbesteding van OZHZ. Het werk bij toezicht neemt als gevolg van de Wkb toe omdat OZHZ nu ook voor bouwprojecten waar wij onder het huidige beleid geen toezicht houden nu wel meldingen ontvangen die verwerkt moeten worden.

Naar verwachting leidt de Wkb tot lagere legesinkomsten voor de gemeenten. Dit is ook afhankelijk van de inhoud van de legesverordening. Hier tegenover staat dat er wel leges geheven mogen worden op aanvragen voor milieuvergunningen.

Het financiële effect van de Wkb hangt samen met de beleidskeuzes die de gemeente maakt over de uitvoering van de Wkb en de inrichting van uw legesverordening. Op basis van de uitgangspunten van de wet en de inrichting van het stelsel, neemt de inzet vanuit OZHZ toe. Het exacte effect op de kengetallen monitort OZHZ na inwerkingtreding van de Wkb in de praktijk. Op basis daarvan stelt OZHZ de raming voor 2025 op.

Ad g) De stikstofproblematiek

In Nederland komt er te veel stikstof in het water en de bodem terecht. Dit is schadelijk voor de natuur, water- en bodemkwaliteit en gezondheid van de mens. Daarom moet de stikstofuitstoot omlaag. De overheid neemt hiervoor maatregelen in de landbouw, industrie, bouw, verkeer en vervoer, en investeert in natuurherstel. Het kabinet heeft in het coalitieakkoord afgesproken dat in 2030¹ 74% van de stikstofgevoelige natuur in Natura-2000-gebieden de zogeheten 'kritische depositiewaarden' (KDW) niet meer overschrijdt. Boven deze grens is er namelijk een risico dat de kwaliteit van leefgebieden van dieren en planten beschadigt. Met als gevolg dat er dieren en plantensoorten verdwijnen en ecosystemen ontregeld raken. Daarnaast werken het Rijk, de provincies en andere betrokkenen samen aan een gebiedsgerichte aanpak om de natuur te herstellen.

¹ Deze paragraaf wordt geactualiseerd indien het politieke debat daartoe aanleiding geeft.

Sinds het vervallen van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) richt een werkgroep zich op de gevolgen van de stikstofuitspraken en -beleidsontwikkelingen voor de werkzaamheden van OZHZ. Dat betreft dan vooral de vergunningverlening in het kader van de Wabo. Voor de groene handhaving zijn er andere procedures en overleggen en werkt OZHZ nauw samen met de Omgevingsdienst Haaglanden vanwege de vergunningverlenende taak in het kader van de Wet natuurbescherming. Het thema stikstof raakt de grotere opgaven van gemeenten, zoals woningbouw en economische ontwikkelingen. OZHZ adviseert de gemeenten door middel van nieuwsberichten over de actualiteiten op het gebied van stikstof.

Ad h) Uitdagingen in de bedrijfsvoering

De bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen vragen verandering van taakinvulling, rol, cultuur en processen. Meest in het oog springend zijn de al eerdere genoemde onderwerpen Omgevingswet, energiebesparingsplicht en de verbetering van het VTH-stelsel. OZHZ bereidt zich voor op deze veranderingen met specifieke programma's en projecten. Daarnaast neemt de reguliere taakuitvoering toe, met name door de woningbouwopgave.

Door de toenemende complexiteit van het werk, nieuwe taken en specifieke opgaven van deelnemers groeit de organisatie. Op dit moment bedraagt de formatie circa 270 fte. De toename van het werkaanbod in aantal, omvang en complexiteit gaat gepaard met een grote krapte op de arbeidsmarkt. OZHZ ziet landelijk het aanbod aan ervaren personeel afnemen. Dit speelt inmiddels op alle fronten: van bouwkundig personeel (vergunningverleners, constructeurs, toezichthouders), milieuspecialisten (bijvoorbeeld voor externe veiligheid, lucht en geluid) tot adviseurs op het gebied van bedrijfsvoering. Marktpartijen en andere overheden benaderen medewerkers van OZHZ en bieden zeer hoge salarissen. De huidige arbeidsmarkt leidt direct tot krapte op de inhuurmarkt en hoge tarieven. De normale inhuur buffer bij vacatures komt daarbij onder druk te staan.

OZHZ is daarom zeer actief in het werven van nieuwe medewerkers. Mede dankzij een uitgekende wervingscampagne en specifieke opleidingsprogramma's zijn in 2022 ongeveer 40 medewerkers ingestroomd. Waar mogelijk werken we samen met andere omgevingsdiensten, zoals bij de gezamenlijke werving van trainees. Ook in het kader van het genoemde IBP heeft de krappe arbeidsmarkt volop de aandacht. Met deze wervings- en opleidingsinspanningen doet OZHZ er alles aan om al het werk op het afgesproken kwaliteitsniveau en binnen de wettelijke termijnen uit te voeren. Ondanks dat zijn sommige functies kwetsbaar bij uitval, bij vertrek van medewerkers en bij pieken in het werkaanbod. Er zijn daarom meer fundamentele oplossingen nodig om medewerkers verder te boeien en binden aan de organisatie. Bijvoorbeeld door verruiming van de mogelijkheden tot ontplooiing en groei. Ook het functiewaarderings- en beloningssysteem zijn aan herziening toe.

Maatschappelijke ontwikkelingen en wetgeving vragen om steeds meer publieke informatie en inzicht in de besluitvorming van de overheid. Ook de Omgevingswet vereist bijvoorbeeld dat applicaties, processen en documenten duurzaam toegankelijk zijn. OZHZ schoont momenteel de archieven op. In het verlengde werkt OZHZ uit hoe de data-opslag, -toegankelijkheid en -kwaliteit verder zijn te optimaliseren. Met het genoemde programma Beter benutten van data richt OZHZ zich op de databehoeftes van de toekomst. Het programma omvat zowel de basiskwaliteit, efficiency van dataprocessen, als de ontwikkeling van nieuwe dataproducten.

Samenvattend hebben de economische, bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen een grote impact op de bedrijfsvoering van OZHZ. De organisatie bereidt zich daarom voor op nieuwe taken, het werk wordt complexer

en er vindt een verdere digitalisering plaats van processen. Het aantrekken, boeien en binden van goede medewerkers is essentieel, in een zeer krappe arbeidsmarkt. Dit vereist een veel grotere inzet van menskracht en middelen dan voorheen. OZHZ start daarom een fundamentele herziening op de bedrijfsvoering om effectief in te spelen op deze ontwikkelingen. Dit heeft mogelijk effect op de belangrijkste uitgangspunten van de Nota Bedrijfsvoering en de hieruit volgende indicatoren zoals de productiviteit, de overhead, de flexibele capaciteit en de tariefstructuur. OZHZ doet in de loop van 2023 voorstellen tot aanpassing van het financieringsmodel.

6. Financiële uitgangspunten van de begroting 2024

De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de regio Zuid-Holland Zuid werken met eenduidige kaders voor de begroting. Daarnaast stelt de provincie Zuid-Holland (PZH) jaarlijks de provinciale (financiële) uitgangspunten op en aandachtspunten voor de meerjarenbegroting. Op grond van de regionale en provinciale kaders beslist het AB elk jaar in november over de kaders of richtlijnen voor de begroting van het jaar t+2 van OZHZ.

Begrotingsrichtlijnen 2024

Het AB stelde op 30 november 2022 de kaders / richtlijnen voor de begroting 2024 vast. Deze zijn de basis voor de voorliggende begroting. Het besluit van het AB was als volgt.

1. "Het AB stelde de inhoudelijke onderwerpen voor de begrotingsrichtlijnen 2024 vast. Deze zijn verwerkt in de voorjaarsbrief die OZHZ in maart 2023 stuurde naar de gemeenten en provincie. De daarin opgenomen onderwerpen betreffen onder andere de Omgevingswet, de overdracht van bodemtaken, het omgaan met Zeer Zorgwekkende Stoffen, de Energieagenda en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
2. Het AB stelde de indexering als volgt vast:
 - a) De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage en tarieven 2024 worden geïndexeerd met - *cumulatief* - 8,56%. Dit percentage wordt in de ontwerpbegroting 2024, die in april 2023 voor zienswijze aan de raden en PS wordt aangeboden, naar boven of naar beneden bijgesteld indien de loon- en prijsontwikkelingen daartoe aanleiding geven.²
 - b) Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, wordt dit beschouwd als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.
 - c) De lasten van de begroting 2024 worden geïndexeerd met de loon- (3,9%) en prijsindex (2,4%) over 2024 en de structurele effecten over 2022 en 2023 met de loon- (4,3%) en prijsindex (7%). Het uurtarief 2024 voor de deelnemers komt daarmee uit op € 105,17.
 - d) Het uurtarief 2023 voor de deelnemers blijft ongewijzigd ten opzichte van de begrotingsrichtlijnen 2023 (€ 96,88).
 - e) Het hieruit volgende tekort in 2023 (€ 1,3 mln.) wordt gedekt uit een bijdrage van de deelnemers en/of een beroep op het weerstandsvermogen van OZHZ.
 - f) De structurele effecten van de hogere loon- en prijsontwikkelingen over 2022 en 2023 worden wel doorberekend in het tarief dat wordt gehanteerd voor bijdragen aan projecten/uitvoeren van opdrachten voor derden. Het uurtarief voor 2023 komt voor dit onderdeel uit op € 101,82.
3. Het AB besloot dat OZHZ in 2023, gekoppeld aan de uitkomsten van BURAP I, een voorstel zal doen over de financiering van het incidentele exploitatietekort over 2023, met inbegrip van de wijze van aanvulling van het weerstandsvermogen indien wordt besloten dat aan te wenden ter financiering van het exploitatietekort.

² De bijstelling waarover in onderdeel 2a van het AB-besluit wordt gesproken is verwerkt in de voorliggende ontwerpbegroting 2024.

4. Het AB nam tot slot kennis van de opdracht van het DB aan OZHZ om te onderzoeken welke maatregelen met structureel effect over 2023 en latere jaren OZHZ kan nemen binnen de exploitatie."

Meest recente inzicht

Inmiddels beschikt OZHZ over een actueel inzicht. De CAO over 2023 valt hoger uit dan begroot. De loonstijging van OZHZ bedraagt gemiddeld 7,4%³. Daarnaast ontvangt iedere medewerker een hogere thuiswerkvergoeding en een extra verlofdag. Op dit moment is de inschatting dat het tarief 2023 leidt tot een tekort van 5,9%. Daar staat deels een stijging van de omzet tegenover. Per saldo leidt dit tot een verwacht nadeel van € 1,0 mln. in 2023.

Het financieel resultaat 2022 bedraagt € 117.000. Daarnaast is het weerstandsvermogen groter van omvang, dan nodig om de risico's af te dekken (€ 420.000). Volgens de regionale spelregels kunnen wij de overmaat op het weerstandsvermogen en het financiële resultaat inzetten om het negatieve resultaat van 2023 op te vangen. OZHZ zal dit voorstellen aan het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarstukken 2022. De financiële opgave 2023 bedraagt daarmee € 0,5 mln.

De budgetten voor de wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage en tarieven 2024 en de lasten zijn op basis van de meest recente inzichten geïndexeerd met de loon- (3,9%) en prijsindex (2,4%) over 2024 en de structurele effecten over 2022 en 2023 met betrekking tot de loon- (5,4%) en prijsindex (7%). Op basis van de verhouding tussen de loon- en materiele kosten (70:30) betekent dit een indexering met een gewogen gemiddelde van - cumulatief – 9,3% voor 2024. Het uurtarief 2024 voor de deelnemers komt daarmee uit op € 105,92.

³ Dit is een landelijk gemiddelde.

II KRITISCHE PRESTATIE-INDICATOREN

1. Algemene kentallen

Het AB heeft in de bijdrageverordening de kaders voor financiën en kwaliteit opgenomen. In de algemene prestatie indicatoren is de naleving van deze verordening opgenomen. Naast het rapporteren van (financiële) gegevens als zodanig, is ook het tijdig bespreken en tussentijds informeren en communiceren met de opdrachtgevers een belangrijke algemene prestatie indicator.

Met de deelnemers zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. Essentieel voor het behalen van de omzetdoelstelling is de productiviteit van de medewerkers. Voor een sluitende exploitatie van OZHZ is het noodzakelijk dat de productieve medewerkers voor gemiddeld 1.388 uur per FTE productief zijn. De gemiddelde productiviteit is gedaald van 1.410 naar 1.388 uur per FTE. Oorzaak hiervan is de harmonisatie van het bovenwettelijk verlof per 1 januari 2023 (1 extra vrije dag vanaf 2023) en het Principeakkoord cao's voor de gemeentelijke sector (1 extra vrije dag in 2023 en 1 extra vrije dag vanaf 2024).

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke (VTH) taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Tegen deze achtergrond hanteert OZHZ de doelstelling van een gemiddelde flexibele schil van 10%. Het aandeel overhead (ondersteuning en management) wordt begrensd op 27,3% van de totale formatie, inclusief de capaciteit van de flexibele schil met overheadtaken. Zie hierover de Nota Bedrijfsvoering van OZHZ.

Gezien diverse ontwikkelingen acht OZHZ het noodzakelijk om opnieuw naar de onderliggende parameters te kijken die van belang zijn voor de formatieberekening in de begroting (norm ziekteverzuim, improductieve uren i.v.m. inwerken, extra verlof t.g.v. de CAO waarop in de Begroting 2024 reeds wordt geanticipeerd, etc.). In de 2e helft van 2023 zal aan het bestuur een nieuw financieringsmodel worden voorgelegd.

Speerpunt	Prestatie indicator
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma. Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgangs- en 1 maal per jaar jaarrapportages volgens planning in jaarprogramma.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats. 2 maal per jaar met wethouders. 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.

Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.388 uur.
Flexibele schil	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.

2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. De door de inwoners en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator
Tijdige vergunningverlening	<u>Reguliere procedure</u> : 99% van de reguliere vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. <u>Uitgebreide procedure</u> : 95% van de uitgebreide vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt gezien of deze KPI aanpassing behoeft.
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het klanttevredenheidsonderzoek is minimaal een 7.

3. Toezicht en handhaving

OZHZ voert in opdracht van gemeenten en provincie toezichts- en handhavingstaken uit. Hierbij hanteert OZHZ de landelijke handhavingsstrategie die alle gemeenten en de provincie als onderdeel van hun uitvoeringsbeleid hebben vastgesteld. Kritische prestatie-indicatoren in deze zijn de toezichtdichtheid (TD) en naleving (NA). Deze zijn als volgt omschreven:

- TD is het percentage uitgevoerde preventieve controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma.
- NA is het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator
Betrouwbaarheid provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD grijs = 100% NA grijs >= pm <u>Provincie Groen:</u> TD groen = 100% NA groen >= pm
Betrouwbaarheid gemeenten	<u>Gemeenten RUN:</u> TD milieu = 100% NA milieu >= 50%
Betrouwbaarheid gemeenten RUN WABO BREED (Alblasserdam, Dordrecht)	<u>Gemeenten integraal toezicht:</u> TD integraal = 100% NA- integraal >=50% <u>Gemeenten bouw en sloop:</u> Werkzaamheden worden uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht, Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vastgesteld. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA bouwfase >= 70% NA sloopfase >= 70%
Risicobeheersing	80% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

4. Beoordeling en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan de gemeenten en provincie voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de beste aanpak. OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Voor de beoordelingen en beschikkingen bodem voert OZHZ periodiek een klanttevredenheidsonderzoek uit, omdat bij deze taak sprake is van een relatief kleine klantenkring. OZHZ rapporteert hierover alleen in de jaarstukken en niet in de tussentijdse rapportages.

Beoordeling en beschikking bodem	
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.

III FINANCIËN

1. Algemeen

De ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de door het AB vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2024 (zie I, paragraaf 6). Onderstaande tabel geeft het meerjarige begrotingsbeeld.

Begroting 2023-2027 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Aangepaste begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten							
Inwonerbijdrage	2.212.133	2.253.058	2.253.059	2.462.593	2.462.593	2.462.593	2.462.593
Wettelijke taken	24.330.138	22.258.695	26.038.474	25.481.142	25.554.623	25.619.704	25.693.186
Offerte- en subsidietaken	2.452.665	2.252.460	3.414.992	2.443.638	2.443.638	2.339.162	2.339.162
Overige baten	21.224	-	20.420	21.124	21.124	21.124	21.124
Overige bijzondere posten	70.674	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	29.086.834	26.764.213	31.726.945	30.408.497	30.481.979	30.442.585	30.516.066
Lasten							
Personeelskosten	24.562.671	21.688.654	26.443.982	24.763.041	24.782.265	24.766.567	24.912.182
Kapitaallasten	410.205	488.148	436.933	538.814	588.814	565.314	492.814
Ondersteuning SCD	1.699.691	1.725.289	1.720.542	1.862.100	1.862.100	1.862.100	1.862.100
Huisvesting	252.786	508.527	673.860	690.033	690.033	690.033	690.033
Overige bedrijfskosten	1.633.472	1.237.237	1.588.279	1.409.843	1.409.843	1.409.843	1.409.843
Additionele productkosten	1.160.548	1.105.180	1.987.641	968.272	997.272	997.272	997.272
Onvoorzien	106.521	133.765	164.256	176.395	151.652	151.456	151.821
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	29.825.894	26.886.800	33.015.494	30.408.497	30.481.979	30.442.585	30.516.066
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	-739.060	-122.587	-1.288.549	0	-0	-0	0
Onttrekkingen aan reserves	856.100	122.587	423.156	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	117.040	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	117.040	0	-982.433	0	-0	-0	0
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.212.133	2.253.058	2.253.059	2.462.593	2.462.593	2.462.593	2.462.593

De begroting is meerjarig in evenwicht. Opvallend is de hoge incidentele omzet in 2023 ten opzichte van het meerjarige beeld. Daarbij gaat het met name om conjunctuurgevoelige bouwbudgetten, nieuwe wettelijke taken in het kader van het toezicht op energiebesparing, bodemtaken en externe SPUK-subsidies. OZHZ is met diverse opdrachtgevers in gesprek over het structureel financieel borgen van nieuwe wettelijke taken.

2. Baten

Inwonerbijdrage (€ 2,46 mln.)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget, te zien als een algemeen dekkingsmiddel. De inwonerbijdrage heeft een omvang van € 2,2 mln. Vanuit de inwonerbijdrage worden gedekt:

- Kosten voor instandhouding van het bestuur en bedrijfsvoering van de dienst (€ 1,45 mln.).
- De taken en werkzaamheden van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten, zoals relatiebeheer, kwaliteitszorg en rapportages, etc. (€ 0,81 mln.).
- De regionale uitvoering van de wachtdienst (€ 0,21 mln.).

Wettelijke taken (€ 25,5 mln.)

De wettelijke taken Milieu omvatten producten en prestaties, die per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers (gemeenten en provincie) in rekening worden gebracht. Het regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vormt daarbij het bestuurlijke vastgestelde kader. Jaarlijks vindt nacalculatie plaats aan de hand van de geleverde prestaties.

De wettelijke taken Bouw- en Woningtoezicht worden eveneens op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Het betreft de PZH en de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden⁴.

De omzetraming is gebaseerd op de meerjarige doorwerking van de primaire jaarprogramma's, aangevuld met aanvullende taken die structureel bij OZHZ belegd worden bij de totstandkoming van de definitieve jaarprogramma's. Hierbij gaat het om taken zoals extra middelen voor vergunningverlening, toezicht bouwfase, e-agenda. Bijlage 1 bevat het overzicht van de jaarprogramma's per opdrachtgever. De begroting 2024 gaat uit van de structurele afspraken van het jaarprogramma over de taakuitvoering en financiën.

In 2023 is sprake van een hoge incidentele omzet (€ 2,8 mln.). Deze heeft voornamelijk betrekking op bouwtaken, bodemtaken en de e-agenda (deels, voorzover incidenteel). Onzeker is het effect van de overgang van de taken van de bodemtaken van provincie naar gemeenten. Vooralsnog wordt uitgegaan van een budget neutrale overheveling per 1 januari 2024. Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I, paragraaf 5. Ontwikkelingen.

Offerte en subsidietaken (€ 2,4 mln.)

Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde kosten of een vaste opdrachtsom.

Daarnaast ontvangt OZHZ subsidiebijdragen of kan er sprake zijn van detachering van personeel. In de raming is ook rekening gehouden met BRIKS⁵-taken die worden uitgevoerd voor de provincie Zuid-Holland en de DCMR. Uitgangspunt van de structurele raming in 2024 is de realisatie van afgelopen jaren. In 2023 is sprake van een hoge incidentele omzet. Belangrijkste redenen zijn SPUK subsidies voor energiebesparing en de kwaliteitsverbetering VTH, bodemsaneringen (Spoed en Nazorg) en incidentele offerteafspraken voor de e-agenda en kantorenlabel c. Zoals aangegeven in paragraaf 5 is OZHZ voor dat laatste in gesprek met de opdrachtgevers voor structurele financiering.

⁴ Het betreft enkel de uitvoering van toezicht bouw.

⁵ Vergunningverlening en toezicht met betrekking tot bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen.

Overige baten (€ 21.000)

Dit betreft renteopbrengsten.

3. Lasten

Personeelskosten (€ 24,7 mln.)

De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie (€ 23,1 mln.) en de flexibele capaciteit (€ 1,6 mln.) van OZHZ. De salarislasten zijn berekend op basis van de werkelijke loonkosten. Daarbij is rekening gehouden met schaafrictie, individuele rechten, pensionering en de cao-wijziging in 2023.

De personeelskosten in 2024 zijn aanzienlijk lager (-/- € 1,3 mln.) dan in 2023. Dit houdt verband met de incidentele omzet in 2023 (extra inhuur), de instroom en opleiding van nieuwe medewerkers in 2023 en een hoger aandeel eigen personeel in 2024. De paragraaf bedrijfsvoering gaat nader in op het capaciteitsbeleid (deel IV). Een gezonde verhouding tussen het structurele en incidentele budget brengt OZHZ beter in staat om een robuuste organisatie op te bouwen rondom de kerntaken. Met de huidige omzetverhouding moet een groot deel van de capaciteit worden ingehuurd. Naast hogere uitvoeringskosten door hoge inhuurtarieven en meer overdrachtsmomenten, belemmert dit de opbouw van lokale kennis.

Vanwege de instroom van nieuwe medewerkers is in 2023 sprake van een relatief hoog opleidingsbudget € 300.000. Dekking van de meerkosten (€ 50.000) vindt plaats uit de bestemmingsreserve doorontwikkeling.

Kapitaallasten (€ 538.000)

In het kader van het nieuwe werk concept (hybride werken) OZHZ heeft de afgelopen jaren investeringen gepleegd in ICT-voorzieningen en het huidige kantoorpand. Ook is in 2022 een vaartuig vervangen.

In 2023 vindt vervanging plaats van de Pandion. De geraamde investering bedraagt circa € 1,7 mln.

Bij de overdracht van het materieel van PZH naar OZHZ in 2011, zijn afspraken gemaakt over de financiële dekking van de vervanging van de vloot. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. De exploitatielasten worden gedekt uit het materieel budget PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ.

OZHZ verwacht tot slot in 2024 een investering van circa € 100.000 bij de aanbesteding en inrichting van nieuwe software pakketten.

Vanwege de extra investeringen in het nieuwe werk concept en de vloot nemen de kapitaallasten toe tot en met 2026. Vanaf 2027 is sprake van een daling omdat dan de initiële investering in het inbouwpakket van het pand is afgeschreven.

Ondersteuning SGD (€ 1,86 mln.)

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. Eind 2021 hebben OZHZ en de Servicegemeente Dordrecht een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten voor een periode 2022 tot en met 2026. De overeenkomst betreft de ICT (€ 1,45 mln.) en overige dienstverlening, zoals inkoop, juridisch kenniscentrum en verzekeringen (€ 414.000).

De paragraaf "Bedrijfsvoering" (deel IV) bevat meer achtergrondinformatie.

Huisvesting (€ 690.000)

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd. Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 te Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De kosten stijgen fors vanaf 2023. Oorzaak is de hoge inflatie, gebaseerd op de Consumenten Prijs Index, en de hoge energielasten.

Overige bedrijfskosten (€ 1,4 mln.)

De overige bedrijfslasten betreffen onder meer, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg, externe advieskosten en telefoonkosten. De grootste onderdelen binnen deze begrotingspost zijn de softwarelicenties (€ 614.000), facilitaire kosten (€ 113.000), externe expertise en accountant (€ 176.000), leaseauto's (€ 87.000), verzekeringspremies (€ 82.000), telefonie (€ 72.000) en voorlichting en communicatie (€ 61.000).

De softwarekosten in 2023 zijn relatief hoog. Dit hangt samen met de doorontwikkeling van het nieuwe VTH systeem. Het betreft de koppeling met het data warehouse en het genereren van standaard rapportages. Dekking van de kosten (€ 75.000) vindt plaats uit de bestemmingsreserve Informatie gestuurd Werken.

In 2023 is sprake van incidentele kosten (€ 68.000) vanwege de verdere opschoning van het archief. Hiervoor is in het verleden de bestemmingsreserve Archief gevormd.

Additionele productkosten (€ 968.000)

Binnen deze begrotingspost zijn de additionele productkosten verantwoord voor de taakuitvoering van OZHZ. Daarbij gaat het om kosten die worden gemaakt door OZHZ en vervolgens een op een worden doorbelast aan de opdrachtgevers. Tegenover de additionele productiekosten staat dus een overeenkomstige omzet.

Ook het materiële budget van de provincie Zuid-Holland voor het uitvoeren van de provinciale taken is binnen deze begrotingspost verantwoord.

Onvoorzien (€ 176.000)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (deel IV).

4. Reserves

4.1 Mutaties reserves 2023-2024

Onderstaand de meerjarige mutaties van de reserves:

Verloop reserves	Beginsaldo	2023	2024	Saldo
Algemene reserve ⁶	1.248	117	0	1.365
Materieel budget PZH	185	0	0	185
Doorontwikkeling	50	-50	0	0
Digitalisering in relatie tot de doorontwikkeling	114	-114	0	0
Verlofstuwmeer	110	0	0	110
Ontwikkelaanpak	101	-75	0	26
Frictiekosten ontvlechting	271	0	0	271
Archief	68	-68	0	0
Werkconcept	55	0	0	55
Onverdeeld resultaat	117	-117	0	0
Totaal eigen vermogen	2.319	-307	0	2.012

Bedragen * € 1.000

Algemene reserve

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De toevoeging in 2023 betreft het resultaat 2022.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Doorontwikkeling

De doorontwikkeling dient om OZHZ ook in cultureel opzicht klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2023 betreft extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

⁶ De verrekening van het verwachte negatieve resultaat 2023 (-/- € 982.000) is nog niet verwerkt.

Digitalisering in relatie tot de doorontwikkeling

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken.

De onttrekking in 2023 (€ 114.000) betreft het externe projectteam van de inrichting en doorontwikkeling van het nieuwe VTH-systeem Open Wave.

Verlofstuwmeer

OZHZ heeft nog te maken met een verlofstuwmeer. Omdat een bovengemiddelde opname van verlof leidt tot vervangende inhuur ontstaat een financieel risico. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. Vooralsnog zijn geen onttrekkingen geraamd.

Ontwikkelaanpak

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. De onttrekking heeft betrekking op het koppelen van het datawarehouse met het VTH systeem en het genereren van sturingsrapportages. Beide projecten zijn onderdeel van het programma "Beter Benutten van Data"

Frictiekosten ontvlechting

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Voor 2023 zijn deze kosten verwerkt in het begrotingsbeeld; voor 2024 kan nog niet exact berekend worden welk bedrag uit deze reserve nodig zal zijn om hierin te voorzien.

Bestemmingsreserve Archief

De Regionale Archivaris bemerkt dat er achterstand is ontstaan in het beheer van oude archieven. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. In 2022 is de achterstand voor een belangrijk deel ingelopen. De onttrekking in 2023 betreft het vervolg.

Onverdeeld resultaat

Het financieel resultaat 2022 bedraagt € 117.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen.

IV PARAGRAFEN

1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat in de Programmabegroting in elk geval de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen.
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
3. Onderhoud kapitaalgoederen.
4. Financiering.
5. Bedrijfsvoering.
6. Verbonden partijen.
7. Grondbeleid.

De paragrafen Lokale heffingen, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. Bijlage 2 bevat informatie voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig. In de 2^e helft van 2023 zal aan het bestuur een nieuw financieringsmodel worden voorgelegd, hierbij zal ook de werkwijze rond het weerstandsvermogen worden meegenomen.

2.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ.

Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.

De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstand- capaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tarifiëring	297	148
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	793	594
3 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Medium	Verzuimbeleid	438	219
4 Omgevingswet	Omzetsdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
Totaal benodigd weerstandsvermogen						1.527	962

Bedragen x € 1.000,-

Waarschijnlijkheid

Zeer hoog	Kans > 75%
Hoog	Kans > 50% en < 75%
Medium	Kans > 25% en < 50%
Laag	Kans < 25%

Impact

Groot	financieel risico > € 400.000
Medium	financieel risico > € 150.000 en < € 400.000
Klein	financieel risico < € 150.000

Algemeen

OZHZ heeft aangegeven een tekort voor 2023 te verwachten. De afspraak is gemaakt dat OZHZ bij de uitkomsten van de eerste bestuursrapportage in 2023 de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen inzichtelijk zal maken en met een voorstel komt over de financiering van het incidentele exploitatietekort in 2023. Insteek is hierbij dat de deelnemers het tekort over 2023 aanzuiveren. Hetzij door een eenmalige bijdrage, hetzij door af te spreken dat het weerstandsvermogen wordt aangesproken. In de eerste bestuursrapportage van 2023 zal eveneens een voorstel worden gedaan over de wijze van aanvulling van het weerstandsvermogen indien wordt besloten dat aan te wenden ter financiering van het tekort.

Om die reden zijn de loon- en prijsontwikkeling en de ontwikkeling van de inhuurtarieven niet meegenomen in het bovenstaande risicoprofiel. Dit om een dubbeling te voorkomen.

1. Bezuiniging wettelijke taken en inwonerbijdrage

Met de uitvoering van wettelijke taken en inwonerbijdrage is een budget van circa € 24,7 mln. gemoeid (gebaseerd op de meest recente cijfers bij de jaarrekening 2022). Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact

medium (€ 297.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten.
- Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 148.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,6 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 793.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 594.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een risico van 1,6% is reëel gezien de ervaringscijfers over 2022 (uitkomst ziekteverzuim over 2022 is 6,6%); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 438.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 219.000.

4. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

2.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2022 bedraagt € 1,382 mln. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 962.000 benodigd. Het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m.

Bovenstaande is op basis van de stand van zaken per 31 december 2022. De inzet van het weerstandsvermogen in relatie tot het incidentele tekort over 2023 is hierin nog niet meegenomen. Dit betekent concreet dat bij inzet van het weerstandsvermogen voor dit incidentele tekort over 2023 het weerstandsvermogen weer aangevuld dient te worden tot het niveau van € 962.000.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SGD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- Leasecontracten voor het wagenpark.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Omschrijving	Boekwaarde 2021	Boekwaarde 2022
a Huisvesting	378.984	901.691
b ICT en audiovisuele investeringen	337.017	265.708
c Meubilair	216.971	248.768
d Software	72.125	23.796
e Bedrijfsmiddelen	23.487	14.623
f Vaartuigen	62.955	864.187
	1.091.539	2.318.773

Bedragen x € 1.000

Onderstaand zijn de meerjarig geplande investeringen aangegeven:

Groep	2023	2024	2025	2026
Meubilair	0	12.830	1.730	336.640
Huisvesting	0	0	0	177.400
ICT en audiovisuele investeringen	22.692	175.533	222.861	52.127
Software	98.598	0	1.821	77.211
Bedrijfsmiddelen	0	24.670	10.505	9.145
Vaartuigen	1.721.620	45.152	0	0
Totaal	1.842.910	284.573	236.917	652.523

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de ICT-sfeer, specifiek voor OZHZ. Daarbij gaat het om digitalisering van de archieven, de implementatie van Squit XO, Open Wave, het tijdschrijfsysteem, het financiële systeem en de onderlinge koppeling tussen deze systemen.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om te zijner tijd de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van het vaartuig De Pandion voor zijn rekening neemt.

In het kader van het nieuwe werk concept (hybride werken) OZHZ heeft de afgelopen jaren investeringen gepleegd in ICT-voorzieningen en het huidige kantoorpand. Ook is in 2022 een vaartuig vervangen.

In 2023 vindt vervanging plaats van de Pandion. De geraamde investering bedraagt circa € 1,7 mln.

Bij de overdracht van het materieel van PZH naar OZHZ in 2011, zijn afspraken gemaakt over de financiële dekking van de vervanging van de vloot. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. De exploitatielasten worden gedekt uit het materieel budget PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ.

OZHZ verwacht tot slot in 2024 een investering van circa € 100.000 bij de aanbesteding en inrichting van nieuwe software pakketten.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening:

- 20 jaar voor motorvoertuigen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair;
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief;
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens;
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur;
- 3 jaar voor software⁷;
- 5 jaar voor overige materiële vaste activa⁸.

⁷ Software is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

⁸ De overige materiële vaste activa is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

4. Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 30 november 2016) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

4.1 Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

4.2 Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

4.3 Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2024 bedraagt deze limiet 8,2% van € 30,4 miljoen = € 2,5 miljoen.

4.5 Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren. OZHZ heeft geen financieringsvormen met een rente-typische looptijd van langer dan een jaar en verwacht deze ook niet aan te gaan in 2024. De renterisico norm bedraagt voor 2024: € 6,07 miljoen.

4.6 Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten. In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

4.7 Leningenportefeuille

Voor het begrotingsjaar 2024 heeft OZHZ geen langlopende leningen in de portefeuille. De liquiditeitspositie is momenteel ruim voldoende.

Tot slot kan, op grond van onderstaande financiële indicatoren, worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	15,8%	-22,5% 	6,0%	5,3%	5,6%	4,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	15,8%	-22,5% 	6,0%	5,3%	5,6%	4,0%
Solvabiliteitsratio	27,9%	10,9%	28,8%	28,9%	28,9%	32,8%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	0,5%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%

Een lage netto schuldquote houdt in dat OZHZ een flexibele begroting heeft. Concreet zitten middelen maar voor een beperkt deel vast in onderdelen als kapitaallasten en is bijsturing van de begroting dus voor een deel mogelijk.

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en de totale passiva. De solvabiliteit daalt doordat de bestemmingsreserves worden uitgeput. Bij een tekort aan eigen vermogen staan de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling garant voor het aanvullen van het eigen vermogen.

De structurele exploitatieruimte is de post onvoorzien, die onderdeel is van het weerstandsvermogen.

4.8 Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het

zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afroaming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

5. Bedrijfsvoering

De Nota Bedrijfsvoering 2022 - 2026 van OZHZ geeft de kaders weer voor de bedrijfsvoering. Verdere uitwerking vindt plaats in de paragrafen bedrijfsvoering, financiering, weerstandsvermogen en onderhoud kapitaalgoederen van deze begroting.

5.1 Personeel & Organisatie

Hybride werken

In 2020 begon OZHZ met de doorontwikkeling van het werkconcept: OZHZ Hybrid. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie. OZHZ wil zijn medewerkers duurzaam in staat te stellen het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Daar hoort een werkconcept dat dit maximaal ondersteunt en tegelijkertijd kosteneffectief is.

Met het nieuwe werkconcept is het hybride werken de norm geworden: gedeeltelijk werken op kantoor en gedeeltelijk werken op afstand (thuis en/of bij opdrachtgevers). Om het concept te versterken is in 2021 geïnvesteerd in goede thuiswerkplekken. In 2022 is het kantoor verbouwd om het hybride werken maximaal te faciliteren door bijvoorbeeld meer samenwerk- en overlegruimtes te bieden, evenals een werkcafé voor ontmoeting en aanlanden. Hierbij hoorde ook de aanschaf van AV-middelen voor het hybride vergaderen en verdere optimalisatie van de uitstraling van het kantoor.

Uit diverse onderzoeken en interviews met medewerkers blijkt dat het hybride werken de medewerkers goed bevalt. Vooral de flexibiliteit om werk en privé makkelijk te kunnen combineren wordt gewaardeerd. Medewerkers en managers maken daarover (werk) afspraken. De nieuwe faciliteiten op kantoor worden als een goede toevoeging ervaren. Hybride werken hangt ook samen met het verder ontwikkelen van de digitale vaardigheden. Naast de middelen die zijn verstrekt is er ook wekelijks ICT-support van het SGD op locatie zodat eventuele vragen goed en snel beantwoord kunnen worden. Een risico van hybride werken is een verminderde binding met het bedrijf. OZHZ zal dan ook onderzoeken hoe de (informele) verbinding binnen de organisatie verder versterkt kan worden. Dit is dan wel onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Het project als zodanig is beëindigd met als conclusie dat het hybride werken succesvol is ingevoerd.

HR-agenda

De HR-agenda richt zich vooral op het realiseren van voldoende capaciteit door actieve werving en het behouden van medewerkers. De medewerkers moeten ook zijn toegerust om hun taken met de vereiste kwaliteit te kunnen uitvoeren. Opleiding en training zijn belangrijk om te kunnen blijven voldoen aan de verplichte VTH-kwaliteitseisen die gemeenten en provincie in hun verordeningen hebben opgenomen. Derde onderdeel van de HR-agenda is de inzet op gemotiveerde en vitale medewerkers. Dit ziet op de aanpak van het ziekteverzuim, de doorgroeimogelijkheden en het hybride werken.

Net als in 2022 en 2023 verwacht OZHZ in 2024 in te moeten zetten op het op orde brengen en behouden van de capaciteit. De toename van het werkaanbod in aantal, omvang en complexiteit gaat gepaard met een grote krapte op de arbeidsmarkt. OZHZ ziet landelijk het aanbod aan ervaren personeel afnemen. Dit speelt inmiddels op alle fronten; van bouwkundig personeel (vergunningverleners, constructeurs, toezichthouders), milieuspecialisten (bijvoorbeeld voor externe veiligheid, lucht en geluid) tot adviseurs op het gebied van bedrijfsvoering.

Marktpartijen en andere overheden benaderen medewerkers van OZHZ en bieden zeer hoge salarissen. De huidige arbeidsmarkt leidt direct tot krapte op de inhuurmarkt en hoge tarieven. De normale inhuur buffer bij vacatures komt daarbij onder druk te staan.

OZHZ is daarom zeer actief in het werven van nieuwe medewerkers. Waar mogelijk werkt OZHZ samen met andere omgevingsdiensten, zoals bij de gezamenlijke werving van trainees. Ook in het kader van het genoemde IBP heeft de krappe arbeidsmarkt volop de aandacht. Met deze wervings- en opleidingsinspanningen doet OZHZ er alles aan om al het werk op het afgesproken kwaliteitsniveau en binnen de wettelijke termijnen uit te voeren. Ondanks dat zijn sommige functies kwetsbaar bij uitval, bij vertrek van medewerkers en bij pieken in het werkaanbod. Er zijn daarom meer fundamentele oplossingen nodig om medewerkers verder te boeien en binden aan de organisatie. Bijvoorbeeld door verruiming van de mogelijkheden tot ontplooiing en groei. Ook het functiewaarderings- en beloningssysteem zijn aan herziening toe.

Ondanks al deze inspanningen blijft het in deze arbeidsmarkt een continue uitdaging om voldoende capaciteit aan te trekken en de reguliere bedrijfsvoering van de dienst niet in gevaar te laten komen. OZHZ beheerst de risico's zo goed mogelijk door in te zetten op het behoud van medewerkers, samenwerking binnen de provincie, continue professionalisering van middelen, het inzetten van recruitmentbureaus en optimalisatie van de samenwerking met de SGD. OZHZ benut de diverse HR-instrumenten daarbij zo optimaal mogelijk. Het functiehuis wordt onder de loep genomen ter bevordering van doorgroeimogelijkheden en er worden gerichte (doelgroep) acties ondernomen om medewerkers te binden aan de organisatie.

Aanpak van het ziekteverzuim

Vanwege een relatief hoog ziekteverzuimpercentage in 2022 (6,6%) is met de nieuwe arbodienst Bezig de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Intensivering van het case-management en een breder aanbod aan ondersteuning voor de medewerkers (ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke of privésfeer) werpt zijn vruchten af. OZHZ stelde ook een breder plan van aanpak op met lange en korte termijn acties om het ziekteverzuim structureel omlaag te brengen. Met Bezig zijn afspraken gemaakt zodat ook zij als arbodienst naar de lange termijn hun rol kunnen nemen.

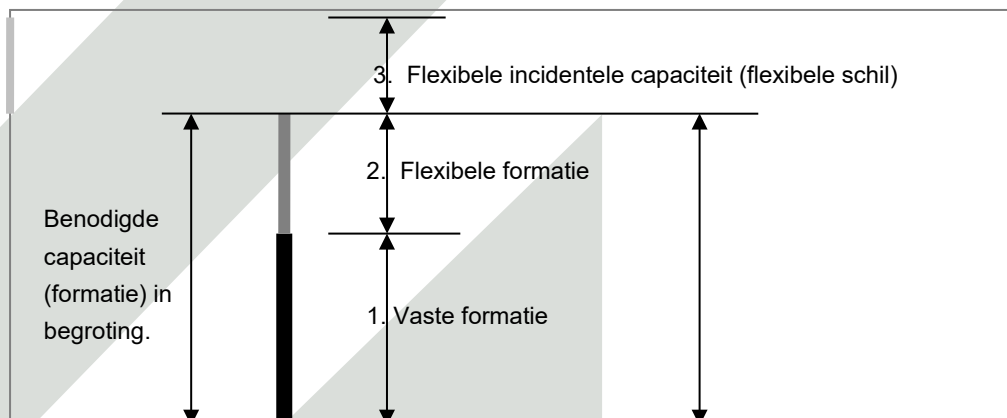
In 2023 is een onderzoek naar Psychosociale Arbeidsbelasting uitgevoerd. Hieruit bleek dat vooral werkdruk een belangrijk issue is voor de medewerkers van OZHZ. Daar staat tegenover dat de sfeer en ervaren steun binnen de organisatie zeer groot is. Directie en management zullen samen met de medewerkers maatregelen bedenken om de werkdruk te verlichten.

Capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten en provincie om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren.

Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:

Doelstelling is een totale flexibele capaciteit (flexibele formatie en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 10%.

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

De relatief forse investering in het inwerken van nieuwe medewerkers, de BIO's, etc., de hoger dan geraamde omzet, en de incidentele projecten die worden gedekt uit de reserves spelen naar verwachting in 2024 een rol als het gaat om de verhouding vaste/flexibele formatie. Tegelijk betekent dat ook een risico omdat inhuurtarieven fors zijn gestegen én omdat het steeds lastiger wordt om goede inhuurkwaliteit te vinden. Daarom acht OZHZ het noodzakelijk om opnieuw naar de onderliggende parameters te kijken die van belang zijn voor de formatieberekening in de begroting (norm ziekteverzuim, improductieve uren i.v.m. inwerken, extra verlof t.g.v. de CAO, etc.). In de 2^e helft van 2023 zal aan het bestuur een nieuw financieringsmodel worden voorgelegd.

5.2 Data ambitie

Informatiegestuurd werken

OZHZ sprak in 2022 de ambitie uit om in 2025 professioneel met data te werken en professionele dataproducten te hebben. Stapsgewijs gaat de organisatie van spreadsheets naar volwaardige dataproducten, goede datakwaliteit (samen met andere organisaties), data-analyses en overzichten (dashboards). Hier blijft OZHZ ook in 2024 aan werken. Ter ondersteuning van deze ambitie werkt OZHZ met ingang van 2023 met een aparte programmalijn binnen de Ontwikkelaanpak, het Programma Beter benutten van data. De aanpak richt zich op de datakwaliteit, geo-informatie, het robotiseren van processen en de datavaardigheid van medewerkers. OZHZ investeert in technieken die op de markt komen om effectief en efficiënt te blijven samenwerken.

Aanbestedingstrajecten

In 2022 is het besluit genomen de aanbesteding voor het DMS/Zaaksysteem uit te stellen en het contract met Decos te verlengen tot 31 december 2024. Dit betekent dat OZHZ in 2023 de aanbesteding voor het DMS/Zaaksysteem zal voorbereiden en op de markt zal zetten zodat implementatie in 2024 kan plaatsvinden.

Vorbereidingen voor deze aanbesteding (het opstellen van het Programma van eisen en wensen) zijn inmiddels gestart.

Dienstverlening SGD

OZHZ heeft de dienstverlening op het gebied van ICT, salarisadministratie en onderdelen van het personeels- en inkoopbeleid uitbesteed aan de SGD. Per 1 april 2022 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze gaat uit van een zuivere opdrachtgever-opdrachtnemer relatie, bevat meetbare prestatieafspraken en is vergelijkbaar met een contract op de openbare markt. In 2023 wordt verder gewerkt aan het verder optimaliseren van het opdrachtgeverschap (door OZHZ) en het opdrachtnemerschap (door SGD). OZHZ trekt hierin op met de andere klanten van de SGD.

De DVO eindigt van rechtswege op 31 december 2025. OZHZ kan de looptijd van de DVO tweemaal met twee jaar verlengen tot uiterlijk 31 december 2029. Indien OZHZ gebruik wil maken van deze mogelijkheid tot verlenging dan moet dit uiterlijk op 31 december 2023 kenbaar zijn gemaakt. Met het oog hierop zal OZHZ de dienstverlening van de SGD in 2023 evalueren.

Informatiebeveiliging en privacy

Het beleid over privacy en informatiebeveiliging is vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten die het DB in 2020 en 2021 vaststelde. Het privacybeleid heeft zowel betrekking op de AVG als op de Wet politiegegevens. De rapportage en aanbevelingen van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en eigen bevindingen van OZHZ zorgen voor continue borging en verbetering van de naleving van de AVG. Veranderingen in de regionale samenwerking maken dat het privacybeleid dient te worden herzien. OZHZ pakt dit op samen met andere partijen in de Drechtsteden.

In het herziene privacybeleid zal OZHZ ook meenemen dat omgevingsdiensten in de zin van de AVG kwalificeren als 'verwerker', en niet (meer) als verwerkingsverantwoordelijke. OZHZ heeft hierover in 2022 namens ODNL advies gevraagd aan een advocatenkantoor. Het zijn van 'verwerker' betekent onder andere dat omgevingsdiensten nadere afspraken moeten maken met hun opdrachtgevers (voor OZHZ zijn dat de colleges en de burgemeesters) over het voldoen aan de AVG. Bijvoorbeeld over het niveau van de informatiebeveiliging en het kunnen aantonen daarvan, het melden van datalekken, enzovoort. Die afspraken worden opgenomen in een verwerkersovereenkomst. Een en ander wordt in 2023 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

Ook voert OZHZ verdere verbeteringen door naar aanleiding van de eind 2022 uitgevoerde hercontrole op de externe audit vanwege de Wet politiegegevens (Wpg). Dit betreft vooral het gaan uitvoeren van interne audits en het behouden van het huidige kwaliteitsniveau.

Opschoning van het archief

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de archief functie. De archivaris concludeerde in 2022 dat het informatie- en archiefbeheer van OZHZ grotendeels goed op orde is. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op het feit dat OZHZ in de afgelopen jaren het door de Archiefwet- en regelgeving vereiste kwaliteitssysteem, de ordeningsstructuur en het metadataschema vastgesteld heeft. Ook beschikt OZHZ over JOIN Zaak & Document voor de duurzame archivering van digitale archiefbescheiden. Verder oordeelde de archivaris dat er een goed calamiteitenplan aanwezig is om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van een eventuele calamiteit te kunnen minimaliseren.

De archivaris sprak wel zorg uit over de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van (papieren) dossiers, waar achterstanden zijn ontstaan. OZHZ is eind 2021 gestart met een inhaalslag; deze is in 2022 afgerond. Hiermee is het papieren archief dat in het pand Post 120 wordt bewaard (ruim 600 meter), gereed voor overbrenging. OZHZ heeft echter op een externe locatie (Oasis te Alblasterdam) ook nog zo'n 600 meter archief staan. Ook daar zal nog een inhaalslag gemaakt moeten worden met betrekking tot selectie en vernietiging. OZHZ benut daarbij de ervaringen die zijn opgedaan met de inhaalslag voor het archief in het pand Post 120. In 2023 zal een projectplan opgesteld worden om ook dit archief op termijn gereed te maken voor selectie en vernietiging. Een externe partij voert deze uit.

Wet open overheid en Wet elektronische publicaties

OZHZ verstrekt jaarlijks rond de 9500 documenten aan externe partijen die informatie opvragen. Om te voldoen aan de regels over privacy is het noodzakelijk dat OZHZ bij het delen of openbaar maken van documenten geen onnodige persoonsgegevens verstrekt. Dit betekent dat in alle documenten deze gegevens geanonimiseerd moeten worden. Wat daar in de toekomst nog bij komt zijn stukken die volgens de WEP en WOO openbaar gemaakt moeten worden. De grootste impact voor OZHZ betreft het op termijn openbaar maken van beschikkingen. Dit gaat op dit moment om 2400 beschikkingen per jaar.

Binnen OZHZ hebben meerdere units al eerder de handen ineengeslagen om bij het verstrekken van bodemrapportages te werken volgens de AVG. Hieraan worden enorm veel uren besteed om dit in te kunnen passen in de dagelijkse praktijk. Het gaat echter om dusdanig grote hoeveelheden dat dringend behoefte is aan een geautomatiseerde anonimiserings tool. Deze wordt in 2023 geïmplementeerd.

5.3 Communicatie

(Omgevings)Communicatie, gedrag en voorlichting

Vanaf 2023 zet OZHZ communicatie in als strategisch middel voor VTH en expertise/advies. Een paar voorbeelden:

- Het voorkomen van overtredingen door vooraf goed te informeren.
- Het versnellen van de sanering van asbestdaken door gerichte acties.
- Het voorkomen van het verstoren van beschermde diersoorten door voorlichting.
- Het bewustmaken van risico's van ZZS en het belang van minimalisatie.
- Het in beweging krijgen van ondernemers om méér energie te besparen dan verplicht.

OZHZ gaat daarbij vaker werken met gedragsinzichten. Er is veel wetenschappelijk onderzoek beschikbaar over hoe je bepaalde doelgroepen in beweging krijgt. Zulke inzichten passen we vaker toe in ons werk. Dit kan vaak al direct en heel concreet, bijvoorbeeld in brieven over de Informatieplicht Energie of Energielabel C voor kantoren. Bij meer complexe vraagstukken is vaak aanvullend gedragsonderzoek nodig. Dit geven we vorm in samenwerking met andere omgevingsdiensten, gemeenten en provincie.

OZHZ maakt ook een volgende verbeterslag in de corporate communicatiemiddelen (onze website, LinkedIn en Instagram voor de arbeidsmarktcommunicatie). In 2023 vergroten we de transparantie op het gebied van vergunningen, doen we onderzoek naar hoe we meer inclusief kunnen communiceren en zetten we opnieuw in op een betere schrijfvaardigheid van onze medewerkers. Voor projecten ontwikkelt OZHZ speciale

communicatiestrategieën met passende middelen. Op verzoek van meerdere opdrachtgevers maakt OZHZ zijn website ook geschikt om de, per 1 juli 2023 wettelijk verplichte, digitale terinzagelegging mogelijk te maken.

Interne communicatie

OZHZ zet sinds 2020 extra in op interne communicatie. Het hybride werken is inmiddels goed geland binnen de organisatie. Medewerkers zijn er positief over. Ook met communicatie zorgen we voor het behouden van deze prettige werkomgeving. Dit kan op allerlei manieren: van interne campagnes tot aan het promoten van intranetgebruik, van duidelijkheid over de werkafspraken tot aan het stimuleren van verbindende initiatieven.

We zijn extra alert op de behoefte van medewerkers, zeker nu het door de grote krapte op de arbeidsmarkt extra belangrijk is om medewerkers te binden en te boeien. Het is belangrijk dat mensen zich verbonden blijven voelen met de organisatie. Met interne communicatie versterkt OZHZ de verbinding tussen medewerkers en de omgeving. Interne communicatie en externe communicatie is altijd verbonden met elkaar.

5.4 Huisvesting

In 2021 en 2022 is het hybride werkconcept geïmplementeerd. In het begin van 2023 worden nog (eerder begrote) investeringen gedaan ten behoeve van de verbetering en uitbreiding van audiovisuele middelen. Met de verhuurder zijn verdere afspraken gemaakt over nog te nemen acties ten behoeve van de verbetering van het binnenklimaat.

5.5 Interne beheersing

Rechtmatigheidsverantwoording

Decentrale overheidsorganen zullen met ingang van boekjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

OZHZ ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering.

Het algemeen bestuur heeft in juli 2021 een aantal richting gevende besluiten genomen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording:

- Vooralsnog uit te gaan van een minimale variant, waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Op termijn te streven naar een hogere ambitie waarbij sprake is van structurele verbetering van de processen.
- Het huidige normenkader te hanteren, i.c. de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten te vertalen in een concreet toetsingskader.
- Een verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen van vooralsnog 3%.
- Het rapporteren van fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.
- Bij de verbijzonderde interne controle aan te sluiten op de steekproefbepaling van de accountant.

- Op grond van een evaluatie na het eerste verantwoordingsjaar bezien of en in welk tempo de ambitie kan worden verhoogd.

In de herstructurering van de organisatie is nadrukkelijk voorgesorteerd op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is een helder onderscheid gemaakt in de control en financiële functie. Ook de combi functie van concerncontroller en unitmanager houdt op te bestaan. De concerncontroller en het control team zijn meer onafhankelijk gepositioneerd onder de directie. Er is een intern controleplan opgesteld, dat vanaf 2023 zal worden uitgevoerd. Uitgangspunt daarbij is de minimale variant waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording, zoals in 2021 door het AB is vastgesteld.

Kwaliteitszorg

Externe ontwikkelingen en ambities van de organisatie vragen om heroriëntatie op het huidige kwaliteitsmanagementsysteem van OZHZ. OZHZ wil deze meer gaan richten op de organisatiedoelen, breder inbedden in de organisatie en laten aansluiten bij landelijke ontwikkelingen die spelen. Deze heroriëntatie is niet goed uitvoerbaar naast de verplichtingen die kleven aan het huidige kwaliteitsmanagementsysteem en de opgaven waarvoor OZHZ op dit moment staat. In 2023 start OZHZ daarom een project om het kwaliteitsmanagementsysteem aan te passen. Startpunt daarbij is een evaluatie van het huidige kwaliteitssysteem. Consequentie daarvan is wel dat het kwaliteitscertificaat komt te vervallen. Als een geschikt nieuw kwaliteitsmodel is gekozen en ingevoerd, dan kan OZHZ desgewenst in fases toewerken naar hernieuwde certificering.

Als toelichting op het bovenstaande geldt het volgende.

OZHZ heeft te maken met aanzienlijke uitdagingen. Voorbeelden zijn de implementatie van nieuwe taken, de landelijke kwaliteitsverbetering van het VTH-stelsel, de hoge inflatie en de krapte op de arbeidsmarkt. Een goed functionerend kwaliteitsmanagementsysteem kan een belangrijke bijdrage leveren. In de huidige opzet is dat niet het geval.

Alhoewel OZHZ het kwaliteitsmanagementsysteem ziet als een zeer waardevol instrument is er tegelijkertijd het gevoel dat het meer kan worden gericht op de belangrijkste organisatieprioriteiten. Ook komt de inspanning nu vooral van het kwaliteitsteam en minder vanuit de brede organisatie. Wens van de directie is om het KMS te veranderen tot een meer op-de-werkvloer-levend systeem en een systeem dat gericht is op het behalen van de belangrijkste organisatiedoelen.

In het kader van de landelijke verbetering van het VTH-stelsel (het Interbestuurlijk Programma, IBP) ontwikkelen de omgevingsdiensten een systeem van onafhankelijke visitaties, aanhakend bij de landelijke VTH-kwaliteitseisen en inzichten uit recente onderzoeksrapporten zoals het advies van de Commissie Van Aartsen en de Algemene Rekenkamer. Recent zijn pilotonderzoeken / proefvisitaties bij 4 omgevingsdiensten afgerond. Na evaluatie zal men in de landelijke Stuurgroep IBP de methodiek vaststellen en deze uitrollen over de 25 andere omgevingsdiensten. Het onderzoek bij OZHZ zal eind 2023 plaatsvinden en kan een goed aanknopingspunt zijn om het kwaliteitsmanagementsysteem te verbeteren.

OZHZ heeft meerdere instrumenten voor de interne planning en control, zoals de jaarplannen en voortgangsrapportages per opdrachtgever, dashboards en in- en externe audits. Een voorbeeld van dit laatste zijn de verplichte audits in het kader van de Wet politiegegevens en de AVG. Deze instrumenten zeggen iets over

het presteren van de organisatie, maar zijn als zodanig geen onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem. Integratie van deze instrumenten in het kwaliteitsmanagementsysteem is wenselijk, met tevens de wens om een goed evenwicht aan te brengen tussen zelf doen (leren) en uitbesteden (efficiency).

V BIJLAGEN

Bijlage 1 Omzet 2023 en 2024

Inwonerbijdrage

Gemeente	Inwoners	%	2023	2024
Alblasserdam	20.165	4%	70.730	77.307
Dordrecht	119.284	26%	418.174	457.064
Gorinchem	37.022	8%	129.278	141.301
Hardinxveld-Giessendam	18.295	4%	63.618	69.534
Hendrik Ido Ambacht	31.202	7%	109.134	119.283
Hoeksche Waard	87.401	19%	305.403	333.805
Molenlanden	43.909	10%	154.569	168.944
Papendrecht	32.136	7%	113.800	124.384
Sliedrecht	25.220	5%	88.199	96.401
Zwijndrecht	44.737	10%	157.322	171.953
Provincie Zuid-Holland			642.832	702.616
Totaal	459.371	100%	2.253.058	2.462.593

Jaarprogramma (* € 1.000)

Wettelijke taken per opdrachtgever	Omschrijving	2023		2024	
		Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
AL	Gemeente Alblasserdam	€ 1.674	€ 64	€ 1.868	€ 23
DO	Gemeente Dordrecht	€ 8.116	€ 1.261	€ 8.871	€ -
GO	Gemeente Gorinchem	€ 534	€ 129	€ 623	€ 24
HG	Gemeente Hardinxveld-Giessendam	€ 415	€ 30	€ 494	€ 24
HIA	Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	€ 510	€ 37	€ 589	€ 19
HW	Gemeente Hoeksche Waard	€ 1.466	€ 122	€ 1.715	€ 68
MO	Gemeente Molenlanden	€ 1.548	€ 42	€ 1.848	€ 94
PA	Gemeente Papendrecht	€ 478	€ 81	€ 544	€ 13
SL	Gemeente Sliedrecht	€ 514	€ 73	€ 593	€ 19
ZW	Gemeente Zwijndrecht	€ 898	€ 25	€ 1.010	€ 17
TOTAAL		€ 16.153	€ 1.863	€ 20.179	€ 300
PZH	Provincie Zuid-Holland	€ 7.098	€ 925	€ 7.326	€ -300
TOTAAL		€ 23.250	€ 2.788	€ 25.481	€ -

De overheveling van de bodemtaken van PZH naar de gemeenten is verwerkt in de jaarprogramma budgetten 2024. Het gaat om de volgende bedragen.

Jaarprogramma's (* € 1.000)	2024		
Overheveling Bodemtaken	Structureel	Incidenteel	Totaal
Gemeente Alblasserdam	€ 38	€ 23	€ 61
Gemeente Dordrecht	€ -	€ -	€ -
Gemeente Gorinchem	€ 39	€ 24	€ 63
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	€ 41	€ 24	€ 65
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	€ 31	€ 19	€ 50
Gemeente Hoeksche Waard	€ 113	€ 68	€ 180
Gemeente Molenlanden	€ 157	€ 94	€ 251
Gemeente Papendrecht	€ 21	€ 13	€ 33
Gemeente Sliedrecht	€ 31	€ 19	€ 50
Gemeente Zwijndrecht	€ 29	€ 17	€ 46
Provincie Zuid-Holland	€ -500	€ -300	€ -800
	€ -	€ -	€ -

Bijlage 2 Informatie voor verbonden partijen

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2022;	De omzet betreft de realisatie 2022. <table> <tr><td>Alblasserdam</td><td>€ 1.653.388,23</td></tr> <tr><td>Dordrecht</td><td>€ 10.024.533,08</td></tr> <tr><td>Gorinchem</td><td>€ 707.902,80</td></tr> <tr><td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>€ 498.828,33</td></tr> <tr><td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>€ 742.066,33</td></tr> <tr><td>Hoeksche Waard</td><td>€ 1.954.377,66</td></tr> <tr><td>Molenlanden</td><td>€ 1.854.214,12</td></tr> <tr><td>Papendrecht</td><td>€ 634.506,87</td></tr> <tr><td>Sliedrecht</td><td>€ 641.812,83</td></tr> <tr><td>Zwijndrecht</td><td>€ 1.133.250,65</td></tr> <tr><td>Provincie</td><td>€ 8.280.716,08</td></tr> <tr><td>TOTAAL</td><td>€ 28.125.596,98</td></tr> </table>	Alblasserdam	€ 1.653.388,23	Dordrecht	€ 10.024.533,08	Gorinchem	€ 707.902,80	Hardinxveld-Giessendam	€ 498.828,33	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 742.066,33	Hoeksche Waard	€ 1.954.377,66	Molenlanden	€ 1.854.214,12	Papendrecht	€ 634.506,87	Sliedrecht	€ 641.812,83	Zwijndrecht	€ 1.133.250,65	Provincie	€ 8.280.716,08	TOTAAL	€ 28.125.596,98
Alblasserdam	€ 1.653.388,23																								
Dordrecht	€ 10.024.533,08																								
Gorinchem	€ 707.902,80																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 498.828,33																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 742.066,33																								
Hoeksche Waard	€ 1.954.377,66																								
Molenlanden	€ 1.854.214,12																								
Papendrecht	€ 634.506,87																								
Sliedrecht	€ 641.812,83																								
Zwijndrecht	€ 1.133.250,65																								
Provincie	€ 8.280.716,08																								
TOTAAL	€ 28.125.596,98																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31-12-2021 € 3.055.628 31-12-2022 € 2.316.568 <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31/12/2021 € 11.954.139 31/12/2022 € 5.973.099																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2022 bedraagt € 117.040																								

Bijlage 3 Balans meerjarig

Balans per 31 december (bedragen in €)							
ACTIVA	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
VASTE ACTIVA							
Immateriële vaste activa							
Kosten verbonden aan het sluiten van geldlening en het saldo van agio en disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	-	-
Materniële vaste activa	2.318.773	3.704.535	3.489.200	3.278.542	3.391.470	2.884.186	
Investeringen:							
met een economisch nut	2.318.773	3.704.535	3.489.200	3.278.542	3.391.470	2.884.186	
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-	-	-	-	-	-
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-	-	-	-	-	-	-
In erfpacht gegeven gronden	-	-	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
Kapitaalverzekering aan:							
deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-
gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-	-	-	-
overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	-
Leningen aan:							
woningbouwcorporaties	-	-	-	-	-	-	-
deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-
overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	-
openbare lichamen (art. 1a Wet Fdo)	-	-	-	-	-	-	-
overige langlopende leningen	-	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen:							
in 's Rijks schatkist met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-
in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-
overige met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL VASTE ACTIVA	2.318.773	3.704.535	3.489.200	3.278.542	3.391.470	2.884.186	
VLOTTENDE ACTIVA							
Voorraden	274.801	334.000	334.000	334.000	334.000	334.000	
Grond- en hulpstoffen	-	-	-	-	-	-	-
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	274.801	334.000	334.000	334.000	334.000	334.000	
Gereed product en handelsgoederen	-	-	-	-	-	-	-
Vooruitbetalingen	-	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen	4.320.951	2.084.354	2.230.663	2.425.906	2.305.128	1.985.513	
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar							
Vorderingen op openbare lichamen	747.855	1.024.498	733.091	733.091	701.749	701.749	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (Art. 1a Wet Fdo)	-	-	-	-	-	-	-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-	-	-	-
Rekening courant verhouding met het Rijk	3.573.096	1.054.856	1.492.571	1.687.815	1.598.379	1.278.764	
Rekening courant verhouding overige niet-financiële instellingen	-	-	-	-	-	-	-
Overige vorderingen	-	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één jaar	-	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd korter dan één jaar	-	-	-	-	-	-	-
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	-	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	201.547	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	
Kas	1.437	-	-	-	-	-	-
Bank, inclusief kruisposten	200.110	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	
Overlopende activa	1.173.595	719.983	727.228	727.228	727.228	727.228	
Nag te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedings doel van:							
Europese overheidslichamen	-	-	-	-	-	-	-
het Rijk	-	-	-	-	-	-	-
overige Nederlandse overheidslichamen	830.098	419.983	427.228	427.228	427.228	427.228	
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotings jaren komen	335.497	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	5.570.894	3.338.338	3.491.891	3.687.134	3.566.356	3.246.741	
TOTAAL ACTIVA	8.289.667	7.042.872	6.981.090	6.965.677	6.957.826	6.130.927	

Balans per 31 december										
(bedragen in €)										
PASSIVA	2022	2023	2024	2025	2026	2027				
VASTE PASSIVA										
Eigen vermogen	2.316.568	2.010.451	2.010.451	2.010.451	2.010.451	2.010.451				
Algemene reserve	1.248.008	1.365.048	1.365.048	1.365.048	1.365.048	1.365.048				
Beslemmingsreserves	951.520	645.403	645.403	645.403	645.403	645.403				
Saldo van de rekening	117.040	0	0	0	0	0				
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-				
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-				
Vaste schulden	-	-	-	-	-	-				
Deze hebben een rentetypische looptijd langer dan één jaar										
Obligatieleningen	-	-	-	-	-	-				
Onderhandse leningen van:										
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-	-	-	-	-	-				
binnenlandse banken en	-	-	-	-	-	-				
overige financiële instellingen	-	-	-	-	-	-				
binnenlandse bedrijven	-	-	-	-	-	-				
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-	-	-				
overige binnenlandse sectoren	-	-	-	-	-	-				
buitenlandse instellingen	-	-	-	-	-	-				
Door derden belegde gelden	-	-	-	-	-	-				
Waarborgsommen	-	-	-	-	-	-				
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-	-	-	-	-	-				
TOTAAL VASTE PASSIVA	2.316.568	2.010.451	2.010.451	2.010.451	2.010.451	2.010.451				
VLOTTENDE PASSIVA										
Vlootende schulden	1.590.037	972.694	915.425	897.165	889.047	82.149				
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar										
Kasgeldleningen aangaande bij:										
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-	-	-				
overige partijen	-	-	-	-	-	-				
Bankrekening	-	-	-	-	-	-				
Overig	1.590.037	972.694	915.425	897.165	889.047	82.149				
Overlopende passiva	4.383.062	4.059.727	4.055.214	4.058.061	4.058.328	4.058.328				
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten										
gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.759.556	2.582.486	2.578.655	2.578.333	2.578.333	2.578.333				
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:										
Europese overheidslichamen	-	-	-	-	-	-				
het Rijk	-	-	-	-	-	-				
overige Nederlandse overheidslichamen	1.623.508	1.477.240	1.476.599	1.479.728	1.479.995	1.479.995				
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-	-	-	-	-	-				
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	5.973.099	5.032.421	4.970.639	4.955.226	4.947.374	4.120.476				
TOTAAL PASSIVA	8.289.667	7.042.872	6.981.090	6.965.677	6.957.826	6.130.927				

Bijlage 4 Begroting 2024 Structureel en incidenteel

Begroting 2024 OZHZ	Structureel	Incidenteel	Totaal
Baten			
Inwonerbijdrage	2.463		2.463
Wettelijke taken	25.481		25.481
Offerte- en subsidietaken	2.067	376	2.444
Overige baten	21		21
Totaal baten	30.032	376	30.408
Lasten			
Personeelskosten	24.525	238	24.763
Kapitaallasten	539		539
Ondersteuning SCD	1.862		1.862
Huisvesting	690		690
Overige bedrijfskosten	1.410		1.410
Additionele productkosten	830	138	968
Onvoorzien	176		176
Overige bijzondere posten	-		
Totaal lasten	30.032	376	30.408
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	0	-0	-0
Onttrekkingen aan reserves	-		-
Toevoegingen aan reserves	-		-
Gerealiseerd resultaat	0	-0	-0
Bedragen × EUR 1.000			
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.463	-	2.463

Bestuursnotitie

Datum 22 juni 2023

Onderwerp Zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024

De ontwerpbegroting 2024 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is op 12 april 2023 voor zienswijze aangeboden aan de raden en Provinciale Staten. Zij zijn tevens in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2022. Verzocht is de zienswijzen voor 10 juni 2023 aan OZHZ toe te zenden. De ingekomen zienswijzen leiden niet tot bijstelling van de (ontwerp) begroting 2024. OZHZ is zich ervan bewust dat de gemeentelijke financiën onder druk (komen te) staan. Daarom blijft OZHZ, in overleg met het bestuur en met de deelnemers, zoeken naar verdere mogelijkheden om het werk nog effectiever en efficiënter uit te voeren. In deze bestuursnotitie zijn daarvan al enkele voorbeelden genoemd.

Deze bestuursnotitie geeft het algemene beeld van de zienswijzen¹ en de reactie van OZHZ. Voorafgaand aan de bespreking in het AB op 6 juli 2023 stuurt OZHZ deze bestuursnotitie ook naar de raden en Provinciale Staten. Dit is een nieuwe verplichting die sinds 1 juli 2022 is opgenomen in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Overzicht van de ingekomen zienswijzen

Onderstaand een overzicht van aangeleverde zienswijzen:

Zienswijze	
Provincie Zuid-Holland	X
Alblasserdam	X
Dordrecht	X
Gorinchem	X
Hardinxveld-Giessendam	X
H-I-Ambacht	X
Hoeksche Waard	X
Molenlanden	X
Papendrecht	X
Sliedrecht	X
Zwijndrecht	X

¹ Ten tijde van het verzenden van de vergaderstukken voor het AB van 6 juli 2023 (26 juni 2023) zijn vastgestelde zienswijzen ontvangen van Alblasserdam, Dordrecht, H-I-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland. De overige zienswijzen dienen formeel nog door de raden te worden vastgesteld.

De ingebrachte zienswijzen zien op de volgende onderwerpen:

- (1) Geen zienswijze / instemming.
- (2) Voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2022.
- (3) Uitvoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
- (4) Omgevingswet en decentralisering van bodemtaken.
- (5) Financiering van de Energie-agenda.
- (6) Druk op de gemeentelijk financiën.
- (7) Overig.

Ad (1) Geen zienswijzen / instemming

De gemeenten Alblasserdam, Hoeksche Waard en Molenlanden hebben (ambtelijk) aangegeven dat de raad (waarschijnlijk) geen aanleiding ziet voor het indienen van een zienswijze.

De Provincie Zuid-Holland geeft expliciet aan in te stemmen met de ontwerpbegroting 2024 van OZHZ en de meerjarenraming 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen. Voor aanvullende opdrachten zal een nader gespecificeerde opdrachtbrief worden verstrekt waaraan op dat moment budgetrechten kunnen worden ontleend. De provincie merkt voorts op dat in de provinciale kaderbrief is aangegeven dat zij voor de loonontwikkeling aansluit bij de feitelijke cao-loonstijgingen. Bij het opstellen van de begroting 2024 is hier invulling aangegeven. Indien de werkelijke loonkostenstijging hoger of lager blijken te zijn dan de nu in de begroting gehanteerde loonsom, dan zal een nacalculatie plaatsvinden. De financiële consequenties hiervan dient OZHZ via een begrotingswijziging te verwerken, nadat het AB hierover een besluit heeft genomen.

Reactie van OZHZ

Het bovenstaande geeft geen aanleiding tot reactie. De opmerking van de provincie over nacalculatie in relatie tot wijziging van de begroting is juist.

Ad (2) Voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2022

Strekking van de ingekomen reacties

De gemeenten Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht² en Zwijndrecht kunnen instemmen met de voorgestelde resultaatbestemming, gelet op het verwachte tekort in 2023.

Dordrecht merkt daarbij nadrukkelijk op dat OZHZ de risico's scherp dient te blijven monitoren en indien nodig zorgdraagt voor een adequate aanvulling van het weerstandsvermogen. Het restant van het tekort, nog circa € 500.000, kan separaat bij de deelnemers in rekening worden gebracht, verdeeld op basis van de omzetverhouding 2022.

² In de definitieve, geamendeerde, zienswijze van Sliedrecht is opgenomen dat het positieve jaarresultaat moet worden teruggegeven aan de deelnemende gemeenten.

Papendrecht spreekt daarbij in eerste instantie haar waardering uit voor het feit dat er wederom een positief resultaat is behaald. In principe is de gemeente er voorstander van om een positief resultaat terug te storten aan de gemeenten. Gezien het te verwachten tekort stemt de gemeente echter in met de voorgestelde resultaatbestemming. Zoals OZHZ aangeeft is het van belang om alles in werk te zetten om het tekort zoveel mogelijk te beperken. Verder geeft de gemeente aan ervan uit te gaan dat OZHZ binnen de eigen exploitatie op de best mogelijk manier omgaat met de druk op de bedrijfsvoering vanwege de stijging van kosten van producten, diensten en arbeid en de krapte op de arbeidsmarkt.

Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht geven ook aan als uitgangspunt te hanteren dat positieve resultaten terug moeten naar de gemeenten. De gemeenten kunnen in dit geval echter instemmen met de toevoeging aan de algemene reserve. Dit voorkomt het rondpompen van geld als nu het positief resultaat wordt uitgekeerd en naar aanleiding van een tekort over 2023 een extra bijdrage moet worden betaald. Hierbij stellen zij de voorwaarde dat als OZHZ over 2023 toch een positief resultaat weet te behalen, dit op dat moment wel aan de gemeente wordt uitgekeerd.

Slidrecht stelt met waardering voor de inzet in het afgelopen jaar vast dat er een positief jaarresultaat is. Hoewel de gemeente voorstander is van het uitkeren van een positief rekeningresultaat aan de eigenaren kan zij in deze instemmen met het voornemen³. Uitgaande van het te verwachten tekort over 2023 van circa 1 miljoen euro verzoekt Slidrecht de ruimte die op basis van de jaarrekening 2022 binnen het weerstandsvermogen ontstaat (~~samen met het hierboven toegevoegde jaarresultaat~~) maximaal aan te wenden om het tekort over 2023 te beperken. De gemeente vertrouwt erop dat OZHZ alles in het werk stelt om het uiteindelijke tekort zoveel mogelijk te beperken en zien het voorstel over de financiering van dit incidentele exploitatietekort graag tegemoet.

Gorinchem verzoekt om voorafgaand aan het algemeen bestuur van 6 juli 2023 geïnformeerd te worden over de definitieve extra financiële bijdrage van de gemeente ter dekking van het resterende tekort.

Hardinxveld-Giessendam spreekt haar waardering uit voor de werkzaamheden die door de dienst in 2022 zijn uitgevoerd. Ook het feit dat het jaar met een positief resultaat afgesloten kon worden stemt de gemeente tevreden. De basisafpraak is dat positieve resultaten terugvloeien richting de eigenaren. De gemeente ziet echter ook de risico's van de loon- en prijsontwikkelingen, en waarderen de inzet om hier proactief op in te spelen. Daarnaast is de terugvloeiing van het resultaat richting de gemeente op basis van de omzetverhoudingen dusdanig beperkt dat deze baten nauwelijks dekking kunnen bieden voor stijgende gemeentelijke lasten, bijvoorbeeld als gevolg van de overdracht van bodemtaken. Hardinxveld-Giessendam steunt daarom het voorstel om het resultaat 2022 toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Met betrekking tot het verwachte tekort in 2023 merkt de gemeente op dat zij de volgorde, eerst het weerstandsvermogen aanspreken waarna deze door de eigenaren weer op het benodigde peil worden gebracht, ondersteunt. In de jaarstukken wordt gesproken over het aanvullen van het weerstandsvermogen tot het niveau van €962.000. Dit bedrag is gebaseerd op de stand van zaken in 2022. Wellicht ten overvloede, maar mocht het risicoprofiel en bijbehorend weerstandsvermogen wijzigen, dan wordt de gemeente hier graag tijdig van op de hoogte gebracht. Tot slot ondersteunt de gemeente de opdracht van het DB om te onderzoeken welke maatregelen er binnen de dienst genomen kunnen worden ter verkleining van het verwachte exploitatietekort. Hardinxveld-Giessendam geeft aan ervan uit te gaan dat de frictiebepaling dan niet van toepassing is, mocht dit daadwerkelijk leiden tot bezuinigingen.

³ Zie voetnoot 2 en de doorgehaalde passage.

Reactie van OZHZ

Het geprognosticeerde resultaat 2023 komt uit op een tekort van € 536.000. In het resultaat is rekening gehouden met een tweetal meevallers; de verlaging van het weerstandsvermogen op basis van het geactualiseerde risicoprofiel (€ 450.000) en de inzet van het rekeningresultaat 2022 van € 117.000. Deze meevallers zijn al aangekondigd in de begroting 2024.

Het tekort is reeds aangekondigd in september 2022. De extreme inflatie en de nieuwe CAO kunnen niet worden opgevangen met het tarief 2023. Dit was gebaseerd op de septembercirculaire 2021. In het AB is afgesproken dat OZHZ de tarieven niet verhoogt en dat het tekort zoveel mogelijk vanuit de exploitatie wordt opgevangen. OZHZ heeft in 2023 belangrijke stappen gezet. Mede vanwege een hogere omzet door een groter opdrachtenpakket en verlaging van het weerstandsvermogen is het verwachte resultaat bijgesteld van -/- € 1,5 mln. naar -/- € 0,5 mln. De hogere omzet leidt tot een minder grote kostenstijging doordat de overhead minder snel groeit. De kosten zijn kritisch tegen het licht gehouden en geactualiseerd op basis van de ontwikkelingen zoals de prijsindexatie. Daarnaast gaat OZHZ de kosten van het opleidings- en begeleidingstraject voor nieuw geworven toezichthouders milieu vooralsnog dekken uit de reguliere exploitatie en zullen daarvoor dus geen extra kosten via de jaarprogramma's in rekening worden gebracht. Een soortgelijke aanpak hanteerde OZHZ eerder ook bij het zelf opleiden en begeleiden van bouwtoezichthouders. Uiteraard blijft OZHZ ook op andere bedrijfsvoeringsvraagstukken strak aan de wind zeilen en wordt samen met het bestuur en de deelnemers gezocht naar verdere mogelijkheden om het werk nog effectiever en efficiënter uit te voeren.

Omdat we nog vroeg in 2023 zitten kunnen er nog diverse ontwikkelingen plaatsvinden die van invloed zijn op het uiteindelijke resultaat over 2023. Gezien de stabiele uitkomsten van OZHZ over de afgelopen jaren is het weerstandsvermogen tot op heden nimmer aangewend. Om die reden zal OZHZ het AB daarom voorstellen om het tekort van € 536.000 te dekken uit de algemene reserve. Hierdoor ontstaat dan wel de situatie dat de algemene reserve niet meer toereikend is in relatie tot het geactualiseerde risicoprofiel van € 962.000. Om de algemene reserve en daarmee het weerstandsvermogen weer op peil te brengen zal OZHZ het AB voorstellen om de mogelijke toekomstige positieve resultaten over een periode van maximaal 4 jaar (2023 – 2026) te gebruiken voor de aanvulling van het weerstandsvermogen. Als blijkt dat na de periode van 4 jaar het op peil brengen van het weerstandsvermogen niet of slechts deels is gelukt, dan zal een beroep worden gedaan op de deelnemers voor een aanvullende bijdrage conform de spelregels. Dit om het verschil tussen het niveau van het weerstandsvermogen en het bedrag behorende bij het geactualiseerde risicoprofiel weg te werken. De benadering van het tekort zal ook de aandacht hebben van de toezichthouder (BZK). De toezichthouder zal naar verwachting met name kijken naar de hardheid van de afspraak om het weerstandsvermogen aan te vullen en de garantstelling van de deelnemers.

Ad (3) Uitvoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Strekking van de ingekomen zienswijzen

De gemeente Dordrecht wijst erop dat OZHZ in zijn begroting (op p. 12 onder 'Uitdagingen in de bedrijfsvoering') aangeeft dat de reguliere taakuitvoering toeneemt, met name door de woningbouwopgave. De gemeente benoemt dat haar woningbouwopgave groot en urgent blijft. Tegelijkertijd ziet de gemeente aanhoudende signalen dat in de realisatie het tempo en de omvang van projecten afnemen. Dat betreft naar haar indruk ook het aantal aanvragen en de omvang daarvan recent in Dordrecht. Waar OZHZ aangeeft dat het al een grote uitdaging is om voldoende gekwalificeerd personeel aan te nemen en te behouden vraagt Dordrecht om zowel de ontwikkelingen wat betreft bouwactiviteiten goed te monitoren als hierin tevens de ambitie van de gemeente(n) op het gebied van woningbouw zwaar in te wegen. Voor een goede aansluiting op en ondersteuning van deze ambitie is voldoende capaciteit in dit domein nodig. Mochten hier knelpunten ontstaan, dan verzoekt de gemeente OZHZ om dit tijdig met de deelnemende gemeenten af te stemmen.

Verder wijst de gemeente erop dat door de invoering van de Wkb de rol en de taken van gemeenten bij de bouwtaken veranderen. OZHZ geeft aan dat op basis van de uitgangspunten van de wet en de inrichting van het stelsel de inzet op de bouwtaken zal toenemen. Tegelijk hangt het financiële effect van de invoering van de wet af van de beleidskeuzes die de gemeente maakt over de uitvoering van de wet en de inrichting van de legesverordening. Over de uitwerking van die beleidskeuzes voor het uitvoeringsniveau van de taken zijn OZHZ en gemeente in overleg. Gezien de samenhang met terugloop in de legesinkomsten geeft de gemeente op voorhand aan dat de inzet vanuit de gemeente is dat de uitvoeringskosten voor de bouwtaken als gevolg van de Wkb niet zullen toenemen.

Reactie OZHZ

OZHZ en Dordrecht zijn voortdurend met elkaar in gesprek over de impact van de Wkb. OZHZ monitort de ontwikkelingen rondom de bouwactiviteiten actief en agendaert deze zo nodig actief in het reguliere overleg op bestuurlijk en ambtelijk niveau met Dordrecht. Met name de afname van bouwactiviteiten is inderdaad een aandachtspunt, mede vanwege de samenhang met en vermoedelijke afname van de legesinkomsten van de gemeente. Daar waar de gemeente in haar zienswijze wijst op de gelijkblijvende uitvoeringskosten voor de bouwtaken als gevolg van de Wkb vindt OZHZ dat een en ander te relateren moet zijn aan de door Dordrecht te maken beleidskeuzes, en de eventuele 'restrisico's' in het geval wordt besloten om bepaalde taken niet (meer) of niet meer volledig uit te voeren.

De bouwopgave van gemeenten is groot en de arbeidsmarkt krap. Tegelijkertijd lijkt het aantal projecten af te nemen onder invloed van het stikstof vraagstuk en economische omstandigheden (schaarste en rente). Op dit moment heeft OZHZ echter voldoende werk vanuit reeds vergunde en lopende bouwprojecten. In samenspraak met de opdrachtgevers voor wie bouwtaken worden uitgevoerd brengt OZHZ het verwachte werkpakket zo goed mogelijk in beeld en wordt de ingezette capaciteit (deels ingehuurde) hierop aangepast. OZHZ zal daarbij de ambitie van de gemeenten op het gebied van woningbouw betrekken en waar nodig tijdig afstemmen. De beschikbare bouwcapaciteit die op enig moment eventueel niet voor Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden of de provincie Zuid-Holland wordt ingezet kan desgewenst door de andere deelnemers worden benut indien zij daaraan behoefte hebben. Daarover maakt OZHZ dan nadere afspraken met die deelnemers.

Ad (4) Omgevingswet en decentralisering van bodemtaken

Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht benoemen in hun zienswijze de overgang van bodemtaken, waarbij het Rijk heeft aangegeven de kosten te monitoren. In 2023 en 2024 gaat OZHZ daarom pilots doen om ervaring

op te doen bij het uitvoeren van deze taken. OZHZ stelt in 2024 een definitieve raming op van de benodigde middelen. De gemeenten verzoeken OZHZ om dit goed te blijven volgen en gesprekken met het Rijk en IPO scherp te blijven voeren over hun bijdrage aan de bodemtaken.

Slidrecht benoemt in haar zienswijze dat er in de ontwerpbegroting, naast de indexering, ook rekening is gehouden met extra taken die OZHZ mede door inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat uitvoeren. De daarbij bestaande onzekerheid over de overheveling van budgetten van het rijk naar gemeenten vindt de gemeente zorgelijk. OZHZ anticipeerde hierop door in het jaarprogramma een deel structureel en een deel incidenteel voor te stellen. De gemeente volgt die lijn. Het is daarnaast begrijpelijk dat OZHZ de risico's op dit vlak als PM-post heeft opgenomen. De gemeente vertrouwt erop dat OZHZ de ontwikkelingen strak monitort en de gemeenten actief informeert zodra de financiële impact is bepaald.

Hardinxveld-Giessendam merkt op dat zij nog steeds staat achter de eerder ingebrachte zienswijze over dit onderwerp. De gemeente is het niet eens met de overdracht van taken zonder passende financiële middelen hiervoor vanuit het Rijk. Zij beseft dat de taken reeds uitgevoerd worden door OZHZ, waarbij de provincie momenteel nog bevoegd gezag is en ook eigen middelen bij moet leggen om deze taken te financieren. Er zijn in de achterliggende jaren op allerlei beleidsterreinen echter steeds meer taken bij de gemeente neergelegd zonder dat het Rijk voorziet in passende dekking. Deze ontwikkeling zorgt voor druk op de gemeentelijke begroting. De gehanteerde verhouding in de ontwerpbegroting tussen structurele (€ 500.000) en incidentele (€ 300.000) middelen voor de gehele regio, exclusief Dordrecht, geven weer dat er een nog een relatief grote onzekerheidsmarge zit in de daadwerkelijke kosten van implementatie en uitvoering van de bodemtaken. Om die reden heeft Hardinxveld-Giessendam alleen de structurele middelen opgenomen in de gemeentelijke begroting. Incidentele kosten die samenhangen met de overdracht beschouwt de gemeente als een financieel risico.

Gorinchem wijst in haar zienswijze op de brief van OZHZ van 28 maart 2023 (Voorjaarsbrief 2024). Hierin staat al een uitwerking van een deel van de in de begroting genoemde ontwikkelingen en opgaven. De gelden voor de ontwikkelingen van de overdracht van bodemtaken en de Omgevingswet zijn al structureel geborgd in de begroting van de gemeente Gorinchem. Voor wat de overige ontwikkelingen merkt de gemeente op dat zij de kwaliteitsimpuls voor vergunning, verlening en handhaving ondersteunt. Ook heeft OZHZ de gemeente al meegenomen in de onderwerpen Zeer Zorgwekkende Stoffen, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, de stikstofproblematiek en de uitdagingen in de bedrijfsvoering. Daardoor is Gorinchem op de hoogte van de belangrijkste aandachtspunten en ontwikkelingen. Zij neemt deze onderwerpen, waar nodig, mee voor de invulling van het Jaarprogramma 2024.

Reactie van OZHZ

Onder de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. Inmiddels is duidelijk dat de wet op 1 januari 2024 in werking treedt. De lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater blijven onder het bevoegd gezag van de provincie vallen. De omvang van de bijbehorende rijksmiddelen is nog steeds onzeker. Er komen vooralsnog geen extra middelen in het gemeentefonds voor de apparaatskosten. Het Rijk gaat de kosten monitoren. Vanwege deze overgang voert OZHZ in 2023 en 2024 pilots uit om ervaring op te doen bij het uitvoeren van deze taken volgens een risicogerichte (en daarmee meer effectieve en efficiënte benadering: het zogeheten Regionaal UitvoeringsNiveau (RUN) voor bodemtaken.

Op grond van het definitieve RUN-bodem stelt OZHZ in 2024 een definitieve raming op van de benodigde middelen. Deze krijgt een vertaling in de individuele jaarprogramma's van de gemeenten en in de begroting 2025. Tot het moment van de overgang van het bevoegde gezag blijven de budgetten bij de provincie Zuid-Holland. Eerder zijn in het AB al afspraken gemaakt dat de financiering van de bodemtaken vanaf het moment van inwerkingtreding van de wet via de gemeenten dienen te lopen. Oproep aan de gemeenten was toen om dat goed te borgen, aansluitend bij de al gemaakte afspraken in het AB zoals verwerkt in de begroting 2023. Daarin is uitgegaan van een globaal bedrag van circa € 800.000,- voor de toekomstige gemeentelijke bodemtaken voor heel 2023. Vanuit de onzekerheid over de taakuitvoering en financiering vanuit het Rijk is het AB er toen mee akkoord gegaan dat OZHZ een bedrag van € 500.000,- structureel en € 300.000,- incidenteel toevoegt aan de gemeentelijke jaarprogramma's.

In het AB is meerdere keren over dit onderwerp gesproken. OZHZ blijft de ontwikkelingen goed volgen en koppelt daarover regelmatig terug in het AB en ambtelijk met de gemeenten. OmgevingsdienstNL, de vereniging van directeurs van omgevingsdiensten, sprak eerder ook al met de VNG over het feit dat die ermee akkoord was dat de rijksoverheid geen extra middelen via het gemeentefonds beschikbaar stelt.

(Ad 5) Financiering van de Energie-agenda

Financiering van de E-agenda

Sliedrecht benoemt in haar zienswijze dat het toezicht op energiebesparing met ingang van 1 juli 2023 een structurele taak wordt van OZHZ. Voorstel is daarom om de financiering van de E-agenda ook structureel te maken. Sliedrecht begrijpt dat financiering op incidentele basis zorgt voor een sterkere afhankelijkheid van externe inhuurkrachten. Daar waar het financiering van de toezichthoudende rol op energiebesparing betreft kan het college instemmen met een structurele dekking. Daar waar het de adviserende taken binnen de E-agenda betreft kiest Sliedrecht voor een incidentele op factuur gebaseerde bekostiging. Dit mede vanwege het fluctuerende karakter van deze advisering en de relatie met de Green Deal die onlangs in Sliedrecht is gesloten met een groot deel van de bedrijven. Sliedrecht ziet graag een uitsplitsing van het budget voor de E-agenda tegemoet.

Hardinxveld-Giessendam geeft ten aanzien van de Energie-agenda het volgende mee. In 2021 is deze collectieve aanpak gestart. Inmiddels zijn er op dit gebied de nodige ontwikkelingen, inclusief uitbreiding van het basistakenpakket. Dit is voor de omgevingsdienst reden om de aanpak te herijken en uit te breiden. De gemeente doet de oproep om bij deze herijking en uitbreiding oog te hebben voor een goede aansluiting op de lokale behoeftes en financiële kaders van de duurzaamheidsopgave.

Gorinchem merkt in haar zienswijze op dat de uitvoering van de Energie-agenda incidenteel wordt bekostigd via een offerte, waar OZHZ en de gemeente periodiek overleg en afstemming over hebben.

Reactie van OZHZ

De Energie-agenda is een programma dat bestaat uit een mix van op elkaar afgestemde toezichts- en stimulerende adviestaken (stok en wortel). Het is daarom niet praktisch om aparte financieringsafspraken te maken over de verschillende onderdelen van deze mix. Met een structurele financiering kan OZHZ de structurele uitvoering borgen. Uitgangspunt is dat de deelnemers het collectieve, gezamenlijk afgesproken, deel van het programma structureel dekken via het jaarprogramma. Het voor de gemeenten specifieke deel van de adviestaken, toegesneden op de specifieke lokale behoefte, kunnen zij opnemen als incidenteel

budget in het jaarprogramma. Het incidentele budget is per jaar opzegbaar. Met een aantal gemeenten is OZHZ in gesprek over een nieuwe invulling van de adviestaken die meer rekening houdt met lokale behoeften in plaats van de regionale one size fits all benadering. Dit gaat vooral om Papendrecht, Dordrecht, Hardinxveld en Gorinchem. Deze gemeenten willen meer toezicht/data-gestuurd advies in plaats van het organiseren van evenementen.

Vanwege het karakter van het programma en vanuit het oogpunt van een te hoge administratieve lastendruk is een financiering per offerte van het programma voor OZHZ niet uitvoerbaar.

Ad (6) Druk op de gemeentelijke financiën

Strekking van de ingekomen zienswijzen

Dordrecht meldt in haar zienwijze dat, als gevolg van tal van ontwikkelingen, de begroting van de gemeente onder druk staat. De gemeente verzoekt dan ook om aan te geven waar binnen OZHZ bezuinigingen mogelijk zijn, om zo ook een bijdrage te leveren aan de begroting van Dordrecht.

Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht geven in hun zienswijze aan dat de voorbereiding op en de inwerkingtreding van de Omgevingswet leidt tot structurele kosten in de begroting van OZHZ. Het gaat hierbij om wettelijke ontwikkelingen die onvermijdelijk zijn. Deze ontwikkelingen hebben negatieve consequenties voor de gemeenten en leiden tot een hogere bijdrage van de deelnemers. Dit is mede een effect van ontoereikende rijksmiddelen. De effecten vanwege de loon- en prijsontwikkelingen worden veroorzaakt door de economische crisis, marktwerking en de nieuwe CAO. Deze gemeenten vertrouwen erop dat OZHZ zich ook voor het begrotingsjaar 2024 inzet om waar mogelijk extra kosten binnen de vastgestelde begroting op te vangen. De gemeentelijke begrotingen staan immers zwaar onder druk en bieden geen ruimte (meer) om extra bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen op te vangen.

Reactie OZHZ

OZHZ is zich ervan bewust dat de gemeentelijke financiën onder druk (komen te) staan. Daarom blijft OZHZ daarover in gesprek met het bestuur en met de deelnemers. Zoals bij 2) aangegeven vangt OZHZ de effecten van de stijgende kosten zoveel mogelijk op in de eigen bedrijfsvoering door taken effectiever en efficiënter uit te voeren, door aanwending van de algemene reserve of door nadere afspraken te maken met de deelnemers. OZHZ heeft de afgelopen jaren diverse besparingen doorgevoerd en het voordeel ten gunste laten komen van de deelnemers.

Een belangrijk aspect voor OZHZ om effectief en efficiënt te kunnen werken betreft het structureel financieren van structurele wettelijke taken. Dit maakt het voor OZHZ beter mogelijk om zelf meer personeel aan te nemen en afscheid te kunnen nemen van dure inhuur. Financiering van additionele opdrachten via het jaarprogramma, in plaats van offertes, leidt bovendien tot een lagere administratieve lastendruk. Ook een verdere regionale uitvoering van taken door OZHZ kan leiden tot meer slagkracht en efficiency. Indien opdrachtgevers aanvullend zoeken naar mogelijkheden tot bezuiniging ligt het in de rede om dit te doen door inkrimping van hun jaarprogramma, mits men blijft voldoen aan de afspraken over het lokale en regionale minimumniveau (RUN) en in de bijdrageverordening van OZHZ.

Ad (7) Overig

Strekking van de ingekomen zienswijzen

Informatievoorziening vanuit de gemeenschappelijke regeling (Papendrecht)

Papendrecht benoemt in haar zienswijze dat de democratische legitimiteit bij regionale voorstellen een belangrijk aandachtspunt bij alle verbonden partijen. De gemeenteraad moet in elk geval de koers en de prioriteiten kunnen bepalen. De raden moeten in positie gebracht worden om deze keuzes te kunnen maken. Een regionale ontmoeting tussen colleges en raden kan leiden tot meer inzicht in elkaars denkbeelden en daardoor tot een betere samenwerking. Het is ook belangrijk dat de gemeenteraad goed geïnformeerd wordt. De gemeente heeft behoefte aan goede en tijdige sturingsinformatie, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Wanneer dit niet het geval is, komt de controlerende en kaderstellende rol van de raad in het geding. Daarom gaat Papendrecht graag het gesprek aan om de informatievoorziening tussen gemeenteraad en gemeenschappelijke regeling, waar nodig, te verbeteren. Een van de opties is dat verbonden partijen periodiek bij de raden langsgaan en inzicht geven in wat zij voor de gemeente doen.

Indexering 2024

Hardinxveld-Giessendam merkt op dat zij de voorgestelde indexering aan de hoge kant vindt. Tegelijkertijd beseft de gemeente dat ook de omgevingsdienst voor de nodige financiële uitdagingen staat. Daarbij is er waardering dat de dienst de gemeente hier tijdig over heeft geïnformeerd.

Reactie van OZHZ

Informatievoorziening aan de gemeente

Het verbeteren van de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad is mede aanleiding geweest voor de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022. Wij stuurden alle deelnemers al ons voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling, met de mogelijkheid daarop uw zienswijze te geven. In de context waarin OZHZ zijn het overigens altijd de gemeenten en provincie zelf die het uitvoeringsbeleid en de prioriteiten stellen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het AB heeft aanvullend een belangrijke rol om zoveel mogelijk regionale uniformiteit te bewerkstelligen. OZHZ geeft op dit moment invulling aan de informatievoorziening aan de gemeente o.a. middels het jaarprogramma dat door het college wordt vastgesteld en het verslag daarover, tussentijdse rapportages, actieve toezending van de openbare AB-stukken aan de griffies en een snelle terugkoppeling naar de raden en PS na elke AB-vergadering. OZHZ komt graag langs bij de raad of een raadscommissie om inzicht te geven in ons werk. Ook maken wij graag op alternatieve manieren kennis met de raadsleden, onder meer via een raadswandeling in het werkgebied of een werkbezoek aan de Meldkamer. De uitnodigingen hiervoor zijn in voorbereiding.

Indexering 2024

OZHZ heeft in de ontwerpbegroting 2024 toegelicht hoe (cumulatief) is geïndexeerd. De budgetten voor de wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage en tarieven 2024 en de lasten zijn op basis van de meest recente inzichten geïndexeerd met de loon- (3,9%) en prijsindex (2,4%) over 2024 en de structurele effecten over 2022 en 2023 met betrekking tot de loon- (5,4%) en prijsindex (7%). Op basis van de verhouding tussen

de loon- en materiele kosten (70:30) betekent dit een indexering met een gewogen gemiddelde van - *cumulatief* - 9,3% voor 2024. Helaas constateren wij dat de prijzen zich daadwerkelijk in deze richting ontwikkelen. Zoals eerder aangegeven vangt OZHZ de extra prijsontwikkeling in 2022 en 2023 op uit de reguliere exploitatie en het weerstandsvermogen. In 2024 is dit niet meer haalbaar. Uiteraard blijft OZHZ strak aan de wind zeilen. Eventuele meevallers komen in eerste aanleg ten goede aan het weerstandsvermogen, totdat deze weer op het vereiste niveau is.